

הלב מבין

בתוך האדם ישנו חלקיק קטן של טבע הפוך ממנו הנקרא "נקודה שבלב".
ואם האדם לומד על אותו טבע זר ואחר, כדי להגיע לפסגת הטבע השני,
אז הוא מעורר ממנו השפעה מרחוק, על החלקיק הפנימי שנמצא בתוך הבועה שלו,
ומפתח תכונה כמו שיש לאותו טבע חיצון, את תכונת האהבה.

לפי דברי רב מתוך שיעור (11.4.08) על הספר "תלמוד עשר הספירות"

קבלה לעם

HaLev Mevin

אתר אינטרנט

www.kab.co.il

מו"ל ומפיץ

הוצאת "קבלה לעם"

רחוב ז'בוטינסקי 112 פתח תקוה

ISBN: 978-965-7065-79-2

DANACODE: 760-17

מהדורה שניה

Coypirght © 2009 M.Laitman

כל הזכויות שמורות

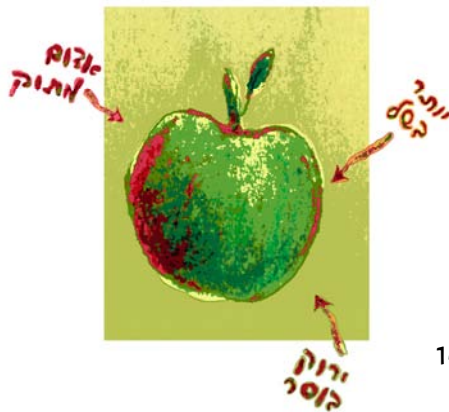
תוכן עניינים

- מִצָּפֶן בְּלֵב יָם / לפי דברי רב מתוך הכנה לשיעור בוקר 26.6.08 / עמ' 5
- אַהֲבָה אַחַת / משל מתוך איגרת מ' של רב"ש / עמ' 6
- אֵשׁ הָאֲהֲבָה / משל מתוך איגרת מ' של רב"ש / עמ' 7
- מִי אֲנִי ? / מתוך "מבוא לספר הזוהר" של בעל הסולם / עמ' 9
- חִירוֹת הַרְצוֹן שְׁלִי / מתוך מאמר "החרות" של בעל הסולם / עמ' 10
- לְהִיֹּת חוֹפְשִׁי / לפי דברי רב מתוך ערב (17.10.06) פתיחת "בית קבלה לעם" / עמ' 12
- תְּפִיסַת הַמְצִיאוֹת / מתוך "מבוא לספר הזוהר" (אות ל"ד) של בעל הסולם / עמ' 13
- חוֹשִׁים שֶׁל מְלֶאכֶּה / משל מתוך ספר "שמעת" (מאמר ג': "ענין ההשגה הרוחנית") / עמ' 14
- חֲמִישָׁה חוֹשִׁים / מתוך "מבוא לספר הזוהר" של בעל הסולם / עמ' 15
- מִשַׁל עַל בֶּן הָעֶשִׂיר בַּמְרִתָּף / משל של בעל הסולם מתוך ספר "פרי חכם - אגרות" (מכתב דף פ"א) / עמ' 18
- דָּבָר וְהִפּוּכּוֹ / לפי מאמר ל"ד: "יתרון ארץ בכל הוא" מתוך ספר "שמעת" / עמ' 26
- אַמֶּת וְשֶׁקֶר / מתוך אגרת ב' של רב"ש / עמ' 27
- דַּעַת מִיעוּט / מתוך "מאמר החרות" של בעל הסולם / עמ' 29
- ד' אוֹפְנִים לְהַשְׁכָּלָה / מתוך "מבוא לספר הזוהר" של בעל הסולם / עמ' 30
- אַהֲבָה שֶׁל אֵב לְבָנוֹ / מתוך "מאמר לסיום הזוהר" (אות ל"ג) של בעל הסולם / עמ' 31
- חֲנֹךְ הַנֶּעַר עַל פִּי דַרְכּוֹ / מאמר של רב"ש ("ענין חינוך") מתוך ספר "דרגות הסולם" חלק ב' / עמ' 32
- סִיפָה בְּעֵין / משל רב"ש מתוך ספר "שלבי הסולם" / עמ' 34
- בוֹבָה שֶׁל סִמְרֻטוּיִם / משל של רב"ש מתוך ספר "דרגות הסולם" חלק א' / עמ' 36
- הַכְּשָׁרָה טוֹבָה / משל של בעל הסולם מתוך ספר "פרי חכם - מאמרים" / עמ' 38
- בַּפְּרֶדֶס הַגְּדוֹל (רְחוֹק כַּמִּזְרַח מִמַּעֲרָב) / משל של בעל הסולם מתוך מכתב (דף ל"ז) ספר "פרי חכם - אגרות" / עמ' 39
- בַּעַל מְקַצוֹעַ טוֹב / מתוך אגרת ב' של רב"ש / עמ' 42
- הַמְקַצוֹעַ הָרוּחָנִי / לפי דברי רב (04.03.08) על מאמר מתוך ספר "שמעת" / עמ' 44
- תִּיקוֹן הַקְּלִקוֹל / משל של בעל הסולם מתוך ספר "תלמוד עשר הספירות" / עמ' 47
- מְלַמֵּד אוֹמְנוֹת / משל רב"ש מתוך ספר "שלבי הסולם" / עמ' 48
- מַהֵי עֲבוֹדַת הָאֵדָם / לפי דברי רב מתוך הכנה לשיעור בוקר (21.03.08) / עמ' 52
- חֹק שׁוֹרֵשׁ וְעֵנָף / מתוך מאמר "מהות חכמת הקבלה" בספר "פרי חכם - מאמרים" של בעל הסולם / עמ' 54
- יְסוּד לְבָנִין / משל של רב"ש מתוך ספר "שלבי הסולם" (כרך א') / עמ' 56
- חִסְרוֹן אֲמִיתִי / לפי מאמר רב"ש מתוך ספר "שלבי הסולם" / עמ' 58
- הַרְצוֹן וְהַשְׁכָּל / משל רב"ש מתוך ספר "דרגות הסולם" חלק ב' / עמ' 60
- רְצוֹן שֶׁל דָּג / לפי דברי רב (10.02.08) על הספר "תלמוד עשר הספירות" / עמ' 62
- בְּטֵן הַתְּרַנְּגוּלֹת / מתוך מאמר "האומה" של בעל הסולם / עמ' 63
- טוֹבֵעַ בְּנֶהָר / לפי מאמר רב"ש ("הצורך לאהבת חברים") מתוך ספר "שלבי סולם" (כרך ה') / עמ' 64
- עֵנִיין שֶׁל שׁוֹתְפוֹת / לפי מאמר מתוך ספר "דרגות הסולם" חלק ב' של רב"ש / עמ' 66
- אוֹכֵל שֶׁל אֲמָא / לפי מאמר רב"ש מתוך ספר "שלבי הסולם" / עמ' 68
- אֲשֶׁתוֹ שֶׁל דוּמָם וְאֲשֶׁתוֹ שֶׁל צוּמַח / לפי משל רב"ש מתוך ספר "שלבי הסולם" / עמ' 70
- אֲמָא שֶׁל צוּמַח וְאֲמָא שֶׁל חֵי / לפי משל של רב"ש מתוך ספר "שלבי הסולם" / עמ' 73
- מַהֵי הַשְּׂגָה / לפי דברי רב (14.03.08) על מאמר "תורת הקבלה ומהותה" / עמ' 77
- אוֹר מוּגְבָל בְּכָלֵי / לפי דברי רב (14.7.08) על מכתב של בעל הסולם (דף ס"ג) מתוך ספר "פרי חכם - אגרות" / עמ' 78

- דוֹמָם צוֹמַח חַי מְדַבֵּר / מאמר קט"ו מתוך ספר "שמעתי" / עמ' 79
- עָגַל בֶּן יוֹמוֹ / לפי מאמר "מהות הדת ומטרתה" של בעל הסולם מתוך ספר "פרי חכם - מאמרים" / עמ' 84
- פְּרֵי מֵתוֹק / לפי מאמר "מהות הדת ומטרתה" של בעל הסולם מתוך ספר "פרי חכם - מאמרים" / עמ' 86
- יְלָדִים שֶׁל הַשָּׁכֵן / משל מתוך מאמר רב"ש: "סדר ישיבת החברה" בספר "שלבי הסולם" (כרך ד') של רב"ש / עמ' 87
- שׁוֹטֵר תְּנוּעָה / משל רב"ש מתוך ספר "שלבי הסולם" (כרך ה') / עמ' 90
- מְלַבּוֹשֵׁי כְּבוֹד / לפי מאמר רב"ש מתוך ספר "דרגות הסולם" חלק ב' (מאמר ע"ד: "מהי האמת") / עמ' 92
- מְכוֹנֵת יְרֵיָה / לפי מאמר רב"ש מתוך ספר "שלבי הסולם" / עמ' 94
- שֶׁק שֶׁל אֲגוּזִים / משל של בעל הסולם מתוך מאמר "האומה" (תת פרק: היחיד והאומה) / עמ' 95
- חֹזֵר בְּסִפְיָנָה / מתוך מאמר "הערבות" (אות י"ח) של בעל הסולם / עמ' 96
- חֹק הַהֲתַפְתָּחוּת / מתוך מאמר "האומה" של בעל הסולם / עמ' 97
- דֶּרֶךְ תּוֹרָה וְדֶרֶךְ יְסוּרִים / מתוך "מאמר החרות" של בעל הסולם / עמ' 98
- עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה / לפי מאמר רב"ש מתוך ספר "דרגות הסולם" חלק ב' / עמ' 99
- כִּינָה מְכַרְכְּרֵת / משל של בעל הסולם מתוך "הקדמה לספר פנים מאירות ומסבירות" (אות י"א) / עמ' 100
- מְחוּץ לִי / לפי דברי רב (12.5.08) על מאמר מתוך ספר "שמעתי" / עמ' 101
- שׁוֹרֵשׁ הַמְּחַלָּה / מתוך מאמר "האומה" של בעל הסולם / עמ' 102
- אַחֲפֵי דְעָלִיּוֹן / מתוך ספר "תלמוד עשר הספירות" (חלק ט' דף תשל"ג) של בעל הסולם / עמ' 103
- פְּנִים וְאַחֲרָיִים / משל של בעל הסולם מתוך מכתב (דף ל"ז) ספר "פרי חכם - אגרות" / עמ' 104
- מִשַׁל הַחֲתוּלִים / משל של רב"ש מתוך ספר "שלבי הסולם" / עמ' 105
- קְבֻלָּה וּנְתִינָה / מתוך "מאמר לסיום הזוהר" של בעל הסולם / עמ' 110
- שְׂרִיפָה בְּחֶצֶר / משל רב"ש מתוך ספר "שלבי סולם" / עמ' 111
- כְּלֵי "אֲדָם הָרֵאשׁוֹן" / לפי דברי רב (24.3.08) על "הקדמה לתלמוד עשר הספירות" / עמ' 114
- אַבְק הַמְּרַפָּא / משל של בעל הסולם מתוך מכתב בדף פ"ה ספר "פרי חכם - אגרות" / עמ' 115
- עֵבִירָה נֶגֶד הַמְּלוּכָה / משל של בעל הסולם מתוך ספר "שמעתי" / עמ' 124
- הַהֲבִדֵל בֵּין גְּשָׁמִיּוֹת לְרוּחָנִיּוֹת / לפי מאמר של בעל הסולם (קס"ד) מתוך ספר "שמעתי" / עמ' 127
- שֶׁק נּוֹפֵל / משל של רב"ש מתוך ספר "שלבי הסולם" (כרך ג') / עמ' 128
- תְּנוּעָה רוּחָנִית / לפי דברי האר"י מתוך ספר "תלמוד עשר הספירות" הסתכלות פנימית חלק ג' / עמ' 130
- גְּרָעִין בְּאֲדָמָה / משל של בעל הסולם מתוך ספר "שמעתי" / עמ' 132
- דְּבִקוּת / לפי דברי רב (14.10.07) על מאמר מתוך ספר "שמעתי" / עמ' 134
- הַשִּׁיר שֶׁל בְּעַל הַסּוּלָם / מתוך ספר "תלמוד עשר הספירות" / עמ' 135
- הַעוֹלָם "אַצְלוֹ" / מתוך "מבוא לספר הזוהר" (אות ל"ב) של בעל הסולם / עמ' 136
- לְחָם חֵיטִים / מתוך ספר הזוהר חלק "ספרא דצניעותא" (דף א') / עמ' 137
- הַכֵּל דִּיבּוּר שְׁלוֹ / לפי דברי רב מתוך שיעור (30.04.08) על המשבר העולמי / עמ' 140
- מֶלֶךְ בָּא לְעִיר / משל רב"ש מתוך ספר "שלבי סולם" / עמ' 142
- דְּבָרֵי חֻכְמִים / משל מתוך "הקדמה לספר פנים מאירות ומסבירות" (אות א') של בעל הסולם / עמ' 145
- סֵפֶר הוּא גְּשֵׁר / מתוך דברי רב (9.5.08) על "מאמר לסיום הזוהר" / עמ' 146

מִצְפֵּן בַּיָּם יָם

לפי דברי רב מתוך הכנה לשיעור בוקר 26.6.08

רַק אִם מִתְחַבֵּר
 עִם הַחֲבֵרִים,
 אִז הַחִיבוּר אֵיתָם
 הוּא כְּמוֹ מִצְפֵּן,
 שְׁמֵרָאָה לוֹ לְאִיזָה כִּיוּן
 הוּא צָרִיךְ לְהִתְקַדֵּם.

אָדָם עִם נְקוּדָה שְׁבִיל
 הוּא כְּמוֹ אוֹנֵה בַיָּם.
 הוּא לֹא יוֹדֵעַ לְאֵן לְפָנוֹת,
 אֵין שׁוּם סִמְנִים.

אַהֶבָה אַחַת

משל מתוך איגרת מ' של רב"ש

עַל יְדֵי שְׁחִיקַת הַלְבָבוֹת,
אֶפִּילוּ שְׁיֵהִיו שֶׁל אֵיתָנִים,
כָּל אֶחָד מוֹצִיא חֲמִימוֹת
מִקִּירוֹת לְבוֹ,

וְהַחֲמִימוֹת גּוֹרְמֹת
לְנִצּוֹצֵי אַהֶבָה,
עַד שֶׁמִּתְרַקֵּם מִזֶּה
לְבוֹשׁ שֶׁל אַהֶבָה,

וּשְׁנִיָּהֶם מִתְכַּפְּסִים
בְּשִׂמְיָכָה אַחַת,
הֵינּוּ שְׂאֵהֶבָה אַחַת
מְסַבֶּבֶת וּמִקְפֹּת אֶת שְׁנֵיהֶם,

כִּי יְדוּעַ שְׁדַבְּקוֹת
מִחֲבֶרֶת שְׁנֵי דְבָרִים
לְאֶחָד.

אַש הָאֵהָבָה

משל מתוך איגרת מ' של רב"ש

כֹּל מִתְּנָה שְׁנוֹתֵן לְחֵבְרוֹ
הוּא כְּמוֹ כְּדוֹר
שְׁעוֹשֶׂה חָלָל בְּאַבֹּן,

הַגַּם שֶׁהַכְּדוֹר הָרִאשׁוֹן
אֵינוֹ עוֹשֶׂה בְּאַבֹּן
אֶלָּא שְׂרִיטָה בְּעֶלְמָא,
אֶבֶל הַכְּדוֹר הַשְּׁנִי
כְּשִׁפּוּגֵעַ בְּאוֹתוֹ מְקוֹם
כְּבָר עוֹשֶׂה חֲרִיעַן,
וְהַשְּׁלִישִׁי עוֹשֶׂה נֶקֶב.

וְעַל יְדֵי הַכְּדוֹרִים
שֶׁהוּא מְרַבֵּה לְקִלּוּעַ
אֲזִי הַנֶּקֶב מִתְּפַתַּח
וְנִעְשֶׂה מְקוֹם חָלָל

בְּלֵב הָאָבִן שֶׁל חֵבְרוֹ,
שָׁבוּ מִתְקַבְּצִים כָּל הַמִּתְנִוֹת,

וּמִכָּל מִתְנָה וּמִתְנָה
נַעֲשֶׂה נִצּוּצֵי אֱהָבָה,
עַד שֶׁמִּתְקַבְּצִים
כָּל נִצּוּצֵי הָאֱהָבָה
בְּחֵלֶל לֵב הָאָבִן
וְנַעֲשֶׂה מִזֶּה שְׁלֵהֶבֶת.

כִּי הֶהְבְּדֵל בֵּין נִצּוּץ לְשֵׁלֵהֶבֶת
הוּא בִּזְהָ,
כִּי בְּמִקּוֹם שֵׁישׁ אֱהָבָה
יֵשׁ שֵׁם גִּילּוּי לַחֹוץ,
הֵינּוּ גִילּוּי לְכָל הָעַמִּים
שֶׁאֵשׁ הָאֱהָבָה בּוֹעֶרֶת בּוֹ.

וְאֵשׁ הָאֱהָבָה
שׁוֹרֶפֶת אֶת כָּל הַפְּשָׁעִים
שֶׁפּוֹגְשִׁים עַל אִם הַדָּרֶךְ.

מי אני?

מתוך "מבוא לספר הזוהר" של בעל הסולם

אני מרגיש יודע,

שאני תופס

מקום בעולם,

ואני מוצק,

ואני חם,

ואני חושב,

וכדומה

מגילוי פעולות מהותי,

אבל אם תשאליני

מה מהותי עצמי,

שכל אלו הגילויים

נמשכים ממנו,

אני יודע מה להשיב לך.

חירות הרצון שלי

מתוך מאמר "החרות" של בעל הסולם

אני יושב,

אני מתלבש,

אני שח,

אני אוכל.

כל זאת -

לא משום שאני

רוצה לשבת כך,

ואני רוצה להתלבש כך,

ולדבר כך,

ולאכול כך.

יתר על כן,

אני עושה כל אלה

על פי רוב בניגוד לרצוני,

כי יותר נוח לי

להתנהג בפשטות

בלי שום עול,

אלא מכיוון

שאחרים רוצים,

שאשב ואתלבש

ואדבר ואוכל

בצורה זו.

אלא שאני משועבד

בכל תנועותיי,

ואסור בכבלי ברזל,

בטעמים ונימוסים

של אחרים,

שהם החברה.

כל זה לפי

רצונם וטעמם

של החברה,

ולא רצוני החופשי.

אם כן

אמרו נא לי,

היכן חירות הרצון שלי?

להיות חופשי

לפי דברי רב מתוך ערב (17.10.06) פתיחת "בית קבלה לעם"

אֲנַחְנוּ

בְּמִסְגֵּרַת הָעוֹלָם הַזֶּה

לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי

לֹא בְּעֲלֵי בְּחִירָה.

אֵלָא אִם הָאָדָם

יוֹצֵא מֵעַל הַחוּמֵי הַזֶּה,

וּמִתְחִיל לְהִרְגִישׁ

אֶת הַכּוּחוֹת שְׂפוּעֵלִים

עַל הַטֶּבַע שְׁלוֹ,

עַל הָעוֹלָם שְׁלָנוּ,

אִז דֶּרֶךְ הַכּוּחוֹת הָאֵלֶּה,

יֵשׁ לוֹ כְּבֹר בְּחִירָה

לְנַהֵל אֶת הַחַיִּים שְׁלוֹ,

וְלִהְיוֹת חוֹפְשֵׁי.

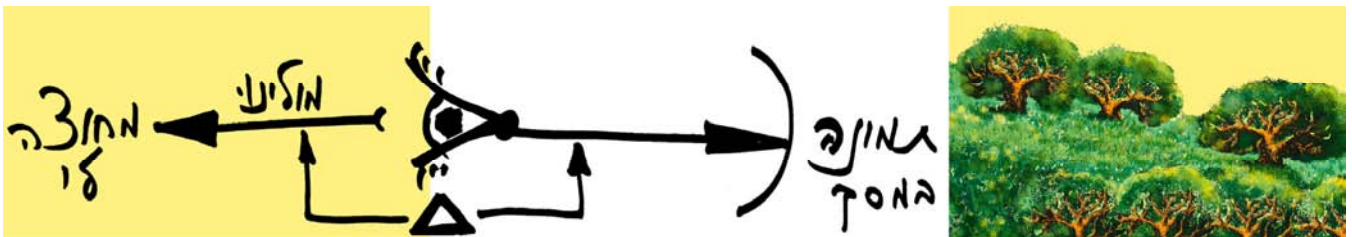
תְּפִיסַת הַמְצִיאוֹת

מתוך "מבוא לספר הזוהר" (אות ל"ד) של בעל הסולם

בְּחוּשׁ הַרְאִיָּה שְׁלֵנוּ,
שְׁאֲנוּ רוֹאִים לְפָנֵינוּ
עוֹלָם גָּדוֹל עֲנֻקִי,
וְכֹל מְלוֹאוֹ הַנְּהַדָּר.

הֵרִי בְּאֶמֶת
אֵין אָנוּ רוֹאִים כֹּל זֶה
אֶלָּא רַק
בְּפָנֵימִיתָנוּ עֲצָמָה,

כְּלוּמֵר, בְּמוֹחַ הָאֲחוּרֵי שְׁלֵנוּ,
יֵשׁ שָׂמָה כְּעֵין מְכוֹנָה פּוֹטוֹגְרָאפִית
הַמְצַיֶּרֶת לָנוּ שָׂמָה
כֹּל הַנְּרָאָה לָנוּ,
וְלֹא כְּלוּם מְחוּץ לָנוּ.

האיור מבוסס על שרטוט רב מתוך שיעור (18.08.08) "מבוא לספר הזוהר"

חושים של מלאך

משל מתוך ספר "שמעתי" (מאמר ג': "ענין ההשגה הרוחנית")

אם אנו מביטים על שולחן.
לפי חוש המישוש
אנו מרגישים
שהוא דבר קשה.

וכן את מידת האורך
והרוחב שלו,
והכל רק
לפי ערך חושינו.

אבל אין זה מחייב
שהשולחן יהיה נראה כן
למי שיש לו
חושים אחרים,

למשל בעיני המלאך,
בעת שמסתכל על השולחן
אזי רואה אותו
לפי חושיו.

לכן אין לנו לקבוע
שום צורה בערך המלאך
כי אין אנו יודעים
את חושיו.

חֲמִישָׁה חוֹשִׁים

לפי "מבוא לספר הזוהר" של בעל הסולם

חוֹשׁ הָרְאִיָּה,
מְצִיעַ לָנוּ רַק צְלָלִים
מִן הַמַּהוּת הַנִּרְאִית,
בְּעֶרְךָ הַתְּרַשְׁמוּתָם מוֹל הָאוֹר.

וְחוֹשׁ הַשְּׂמִיעָה,
הוּא רַק כּוֹחַ הַכָּאָה
שֶׁל אֵיזָה מַהוּת בְּאֹיֹר.
וְאֹיֹר הַנִּדְחָה מִכּוֹחוֹ,
מִכָּה עַל הַתּוֹף שְׁבִאוֹזְנִינוּ.
וְאָנוּ שׁוֹמְעִים
שֵׁשׁ אֵיזָה מַהוּת בְּקִרְבָּתָנוּ.

וְחוֹשׁ הָרִיחַ,
הוּא רַק אֹיֹר יוֹצֵא מִהַמַּהוּת
וּמִכָּה עַל עֲצָבֵי הָרִיחַ שְׁלָנוּ,
וְאָנוּ מְרִיחִים.

וְכֵן הַטַּעַם,
הוּא רַק תּוֹלְדָה
מִנְגִּיעַת אֵיזָה מַהוּת
בְּעֲצָבֵי הַטַּעַם שְׁלָנוּ.

הרי שכל ד' החושים האלו
אינם מציעים לנו
רק גילויים של הפעולות
המסובבות מאיזו מהות,
ולא כלום מן מהות עצמה.

ואפילו חוש המישוש,
שהוא החזק מהחושים,
המבדיל בין חם לקר
ובין מוצק לרך,
הרי כל אלו אינם,
אלא גילוי פעולות
שבתוך המהות,
והמה רק מקרים של המהות,

כי החם אפשר לקררו,
והקר אפשר לחממו,
והמוצק אפשר להפך
במלאכת הכימיה לנוזלים,
והנוזלים לאוירים,
דהינו רק גאזים,
שכבר פקע לגמרי ממנו
כל הבחון מה' החושים,

ועם כל זה
עוד המהות קיימת בו,
שהרי אתה יכול שוב

לְהַפִּיךְ אֶת הָאֲוִירִים לְנוֹזְלִים
וְהַנוֹזְלִים לְמוֹצָק.

הָרִי בְּעֵלִיל לְעֵינֶיךָ,
שֶׁה' הַחוּשִׁים
לֹא יִגְלוּ לָנוּ שׁוֹם מֵהוּת,
אֲלֹא רַק מְקָרִים
וְגִילוּי פְּעוּלוֹת מִן הַמֵּהוּת.

וְנוֹדַע, שְׂכָל מָה
שְׂאִינוּ בָּא אֲלֵינוּ בְּמוֹחַשׁ
אֵינוּ בָּא גַם בְּדַמְיוֹן שְׁלָנוּ,
וּמָה שְׂלֹא יָבֹא בְּדַמְיוֹן
לֹא יָבֹא לְעוֹלָם בְּמַחְשָׁבָה,
וְאֵין לָנוּ דֶּרֶךְ אֵיךְ לְהַשְׁפִּיל אוֹתוֹ.

הָרִי שְׂאִין לְמַחְשָׁבָה
תְּפִיסָה כָּלֵל בְּמֵהוּת.
וְלֹא עוֹד,
אֲלֹא אֲפִילוֹ מֵהוּתָנוּ עֲצִמָנוּ,
לֹא נוֹדַע לָנוּ מָה הִיא.

מָשַׁל עַל בֶּן הָעֵשִׂיר בַּמֶּרְתֵּף

משל של בעל הסולם מתוך ספר "פרי חכם - אגרות" (מכתב דף פ"א)

לְעֵשִׂיר גָּדוֹל

הָיָה בֶּן יַחִיד

כִּי בְּשָׁנִים.

וַיְהִי הַיּוֹם

וְהָעֵשִׂיר נֶאֱלַץ הָיָה

לְנִסּוֹעַ לְמִרְחָקִים

לְתַקּוּפָה שֶׁל שָׁנִים רַבּוֹת.

וַיֵּרָא הָעֶשְׂרִיר
שָׁמָא בְּנוֹ
יִפְזֹר אֶת רְכוּשׁוֹ
בְּעֵנְיִין רָע.

עַל כֵּן הִתְחַכְּמָם,
וְהִחְלִיף אֶת רְכוּשׁוֹ
בְּאֲבָנִים טוֹבוֹת
וּמְרַגְלִיּוֹת וּבְזָהָב.

וְכֵן בָּנָה מִרְתֵּף גָּדוֹל
עֲמוֹק בְּאֲדָמָה,
וְהִטְמִין בּוֹ אֶת כָּל הַזְּהָבִים
וְהָאֲבָנִים הַטּוֹבוֹת וְהַמְרַגְלִיּוֹת,
וְגַם אֶת בְּנוֹ הַכְּנִיס שָׁם.

וַיִּקְרָא לְעַבְדָּיו הַנְּאֻמָּנִים לוֹ,
וּפְקַד עֲלֵיהֶם שִׁישְׁמְרוּ אֶת בְּנוֹ
שֶׁלֹּא יֵצֵא מִן הַמִּרְתֵּף,
עַד מְלוֹאוֹת לוֹ עֶשְׂרִים שָׁנָה.

וּבְכָל יוֹם יוֹרִידוּ לוֹ
מִכָּל מֵאֲכָל וּמִשְׁקָה,
אֲךָ בְּשׁוּם אוֹפֵן
שֶׁלֹּא יוֹרִידוּ לוֹ
אֵשׁ וְנִירוֹת.

וְשִׁבְדְּקוּ אֶת הַקִּירוֹת
מִכֹּל סֶדֶק
שֶׁלֹא יִפְלוּ שָׁם
קִרְנֵי הַשֶּׁמֶשׁ.

וּלְמַעַן בְּרִיאוֹתוֹ
יֹצִיאוּ אוֹתוֹ מִן הַמִּרְתֵּף בְּכֹל יוֹם
לְמִשְׁךְ שָׁעָה אַחַת
וְיִטְיִילוּ אִיתוֹ בְּחוּצוֹת הָעִיר,
אָבֵל בְּשִׁמְרָה מְעוֹלָה
שֶׁלֹא יִבְרַח,

וּכְשִׁימְלֵאוּ לוֹ עֶשְׂרִים שָׁנָה,
אֲזַ תִּתְּנֵנוּ לוֹ גֵּרוֹת
וְתִפְתָּחוּ לוֹ חֵלוֹן
וְתִגְיָחוּ לוֹ לְצֵאתוֹ.

מִוֶּבֶן שְׁצַעְרוֹ שֶׁל הַיָּבֵן
הָיָה עַד אֵין קֶץ,
וּמִכֹּל שָׁכֵן בְּעֵת שְׁטִייל בַּחוּץ,
וְרָאָה שְׁכָל הַנְּעָרִים
אוֹכְלִים וְשׁוֹתִים וְשִׁמְחִים בַּחוּצוֹת,
בְּלֵי שְׁמִירָה וּבְלֵי זְמַן קָצוֹב,

וְהוּא נִתּוֹן בְּבֵית כָּלֵא,
וְרִגְעֵי אוֹרָה סְפוּרִים לוֹ,

וְאִם הָיָה מְנַסֶּה לְבָרוּחַ
מִכֵּים אוֹתוֹ בְּלִי חֶמְלָה.

וְיֹתֵר הוּא נִדְאָב וְנִדְכָּא
בְּשִׁמְעוֹ שְׂאֲבִיו בְּעֶצְמוֹ
הִסִּיב לוֹ כֹּל הַיְגוֹן הַזֶּה,
כִּי הִמָּה עֲבָדֵי אָבִיו
עוֹשִׂים פְּקוּדַת אָבִיו.

כְּמוֹבֵן שְׁחוֹשֵׁב,
שְׂאֲבִיו הוּא הָאֲכָזֵר הַגָּדוֹל
מִכֹּל הָאֲכָזְרִים הַקְּדֻמוֹנִים,
כִּי מִי שֶׁשָּׁמַע כְּזֹאת.

בְּיוֹם שְׁמֵלְאוֹ לוֹ עֶשְׂרִים שָׁנָה,
שֶׁלְשׁוֹ הָעֶבְדִּים אֵלָיו
נָר אֶחָד כְּמִצּוֹת אָבִיו,

לְקַח הַנֶּעֶר אֶת הַנֵּר
וְהִתְחִיל לְהִסְתַּכֵּל מִסְבִּיבוֹ,
וְהִנֵּה מָה הוּא רוֹאֶה,
שְׂקִים מְלֵאִים זָהָב
וְכָל סִגּוּלוֹת מְלָכִים.

רַק אֵז הַבֵּן אֶת אָבִיו,
שֶׁהוּא רַחֲמָן אֲמִיתִי,

וְכֹל מֵה שְׁטָרַח לֹא טָרַח
אֶלָּא בְשִׁבִיל טוֹבָתוֹ,

וּמִיד הֵבִין שְׁבוּדָאֵי
הָעֲבָדִים יְנִיחוּ לוֹ
לְצֵאת חוֹפְשֵׁי מֵהַמֶּרְתֵּף.

וְכֵן עָשָׂה,
יֵצֵא מֵהַמֶּרְתֵּף,
וּכְבֵּר אֵין שְׁמִירָה,
אֵין עֲבָדִים אֶכְזָרִים,
אֶלָּא הוּא עֲשִׂיר נְעֻלָּה
עַל כָּל עֲשִׂירֵי אֶרֶץ.

וְהִנֵּה בְּאֵמֶת
אֵין כָּאן חִידוּשׁ וְלֹא כָלוּם,
כִּי מְלַכְתְּחִילָה כְּבָר הִתְגַּלָּה הַדְּבָר,
שְׁעֲשִׂיר גְדוֹל הָיָה כָּל יָמָיו,
אִמְנָם לְפִי הֶרְגָּשׁ
הוּא הָיָה עָנִי וְאֶבְיוֹן,
הַמְדוּכָא בְּשֵׁאוֹל תַּחְתִּית כָּל יָמָיו,

וְעַתָּה בְּרִגְעֵי אֶחָד
הִתְעַשֵּׂר בְּהוֹן עֲצוּם,
וְעֻלָּה מְבוֹר עֲמוּק
לְמַעֲמַד רָם וְנִישָׂא.

דְּבַר וְהִיפּוּכּוֹ

לפי מאמר ל"ד: "יתרון ארץ בכל הוא" מתוך ספר "שמעתי"

יְדוּעַ, כִּי אֵין שׁוּם דְּבַר מִתְגַּלֶּה
בְּצוּרְתּוֹ הָאֲמִיתִית,
אֶלָּא רַק בְּדְבַר וְהִיפּוּכּוֹ,
כִּי תֵרוֹן הָאוֹר מִתּוֹךְ הַחֹשֶׁךְ.

זֹאת אוֹמֶרֶת, שְׁכַל דְּבַר מְרָאָה עַל חֵבְרוֹ,
שֶׁדוֹקָא עַל יְדֵי דְבַר וְהִיפּוּכּוֹ,
אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג אֶת מְצִיאוֹתוֹ הָאֲמִיתִי
שֶׁל הַמוֹשֶׁג הַנְּגֻדִי.

וּמִשׁוּם זֶה אֵי אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג אֶת הַדְּבַר
בְּתַכְלִית הַבְּהִירוֹת,
אִם אֵין לוֹ אֶת הַדְּבַר הַמְקַבֵּילוֹ.

לְדוּגְמָא, אֵי אֶפְשָׁר לְהַעֲרִיךְ וְלוֹמַר,
שֶׁהַדְּבַר הוּא טוֹב,
אִם אֵין כְּנֻגְדּוֹ אֶת הַדְּבַר הַמְרָאָה עַל רַע.

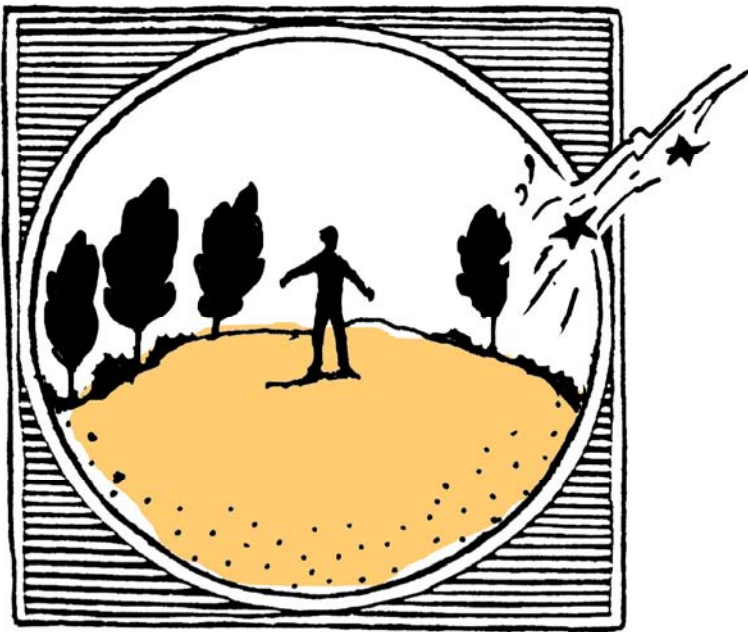
וּכְמוֹ כֵּן -
מֵר וּמִתּוֹק,
שְׁנָאָה וְאַהֲבָה,
רַעְבוֹן וְשְׂבִיעָה,
צִימָאוֹן וְרוּוּיָה,
פִּירוּד וּדְבִיקוּת.

אַמֶת וְשֶׁקֶר

מתוך אגרת ב' של רב"ש

כָּלֵל יְדוּעַ הוּא,
שֶׁדָּבַר קָטָן אֵי אֶפְשָׁר לְרֹאוֹת,
מָה שְׂאֵם כֵּן דְּבַר גָּדוֹל,
יֹתֵר קַל לְרֹאוֹת.

לְכוּ, בְּזִמְנֵי שְׂאֵדָם עוֹסֵק בְּמַעַט שְׂקָרִים,
אֵין הוּא מְסוּגָל לְרֹאוֹת אֶת הָאֶמֶת,
אֵיךְ שֶׁהוּא הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הַשֶּׁקֶר.
אֶלָּא הוּא אוֹמֵר,
שֶׁהוּא הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הָאֶמֶת.
וְאֵין לָךְ שֶׁקֶר גָּדוֹל מִזֶּה.

וְהִטְעֵם הוּא,
מִשּׁוֹם שֶׁאֵין לוֹ כָּל כֵּן שְׂקָרִים
שִׁיֻּכַּל לְרֹאוֹת אֶת מִצְבוֹ הָאֶמֶת

מָה שֶׁאֵין כֵּן בְּזִמְנֵי שֶׁהָאָדָם
רָכַשׁ לוֹ הֶרְבֵּה שְׂקָרִים,
נִמְצָא שֶׁהַשֶּׁקֶר כְּבָר נִתְגַּדֵּל אֶצְלוֹ בְּשִׁיעוֹר,
שְׂאֵם רוֹצֶה לְרֹאוֹת,
כְּבָר זֶה בְּאֶפְשָׁרוֹתוֹ לְרֹאוֹת.

נִמְצָא שֶׁעֲכָשִׁיו,
בְּזִמְנֵי שֶׁהוּא רוֹאֶה אֶת הַשֶּׁקֶר,

שְׁהוּא הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ שֶׁל שָׁקֵר,
אֲזִי הוּא רוֹאֶה אֶת מַצְבוֹ הָאֱמִיתִי.
הֵינּוּ, שְׁהוּא רוֹאֶה אֶת הָאֱמֶת בְּנִפְשׁוֹ,
אֵיךְ לַעֲלוֹת עַל הַמְּסִילָה הַנְּכוֹנָה.

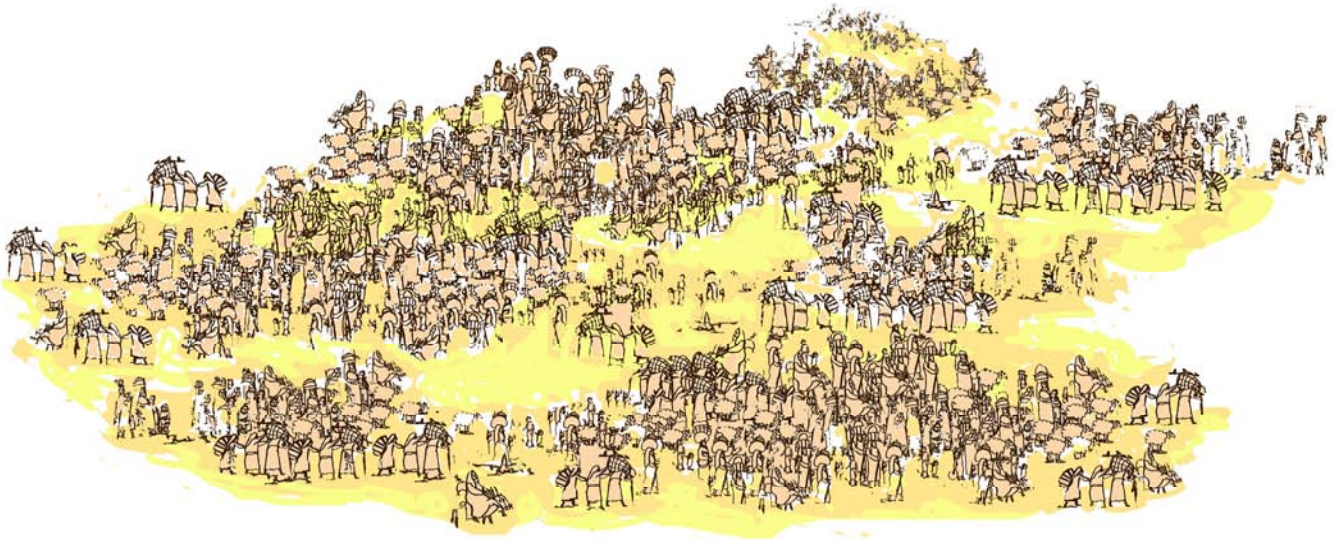

נִמְצָא שְׁנִקּוּדַת הָאֱמֶת הַזֹּאת,
שְׁהוּא הוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הַשָּׁקֵר,
הִיא הָאֲמִצְעִי בֵּין אֱמֶת לְשָׁקֵר.
וְזֶהוּ הַגֶּשֶׁר הַמְּקַשֵּׁר בֵּין הָאֱמֶת לְשָׁקֵר.
כִּי הַנְּקוּדָה הַזֹּאת הִיא הַסּוֹף שֶׁל הַשָּׁקֵר,
וּמִכָּאן וְאֵילָךְ מִתְחִילָה דֶּרֶךְ הָאֱמֶת.

דעת מיעוט

מתוך "מאמר החרות" של בעל הסולם

הדעות
היותר מפותחות
והיותר אמתיות,
לעולם אינן נמצאות
ברשות הרבים
השולטים.

ברשות החלשים ביותר,

דוקא במיעוט

שאינו ניכר לעיניי.

לפיכך נעשינו מוזהרים

לשמור על הדעות

של כל היחידים,

משום חולשת היכולת

של הרוב השולט,

לברר ביניהם.

כי כל חוכמה

וכל יקר -

דרכה לבוא לעולם

בכמות מועטה.

ד' אופנים להשפלה

מתוך "מבוא לספר הזוהר" של בעל הסולם

כְּשֶׁאַתָּה אומֵר:

אִישׁ גִּיבּוֹר

או אִישׁ אֲמִיתִי

או שֶׁקֶרֶן,

הֲרִי לְפָנֶיךָ:

(א) חוֹמֵר שְׁלוֹ, שֶׁהוּא גּוֹפּוֹ.

(ב) צוּרָה מְלוּבֶשֶׁת בְּחוֹמֵר שְׁלוֹ,

שֶׁהִיא "גִּיבּוֹר" או "אֲמִיתִי" או "שֶׁקֶרֶן".

(ג) צוּרָה מוֹפְשֻׁטָּת,

שֶׁהִיא לְהִפְשִׁיט הַצוּרָה

שֶׁל "גִּיבּוֹר" וְ"אֲמִיתִי" וְ"שֶׁקֶרֶן"

מֵעַל חוֹמֵר הָאִישׁ,

וְלְהִשְׁכִּיל ג' צוּרוֹת הַלְלוּ כְּשֶׁהֵן לְעֶצְמוֹ,

בְּלִתֵּי מְלוּבֶשֶׁת בְּשׁוֹם חוֹמֵר וְגוֹף,

כְּלוֹמֵר, לְהִשְׁכִּיל הַמִּידוֹת

שֶׁל גִּבּוֹרָה וְאַמֶּת וְשֶׁקֶר,

וְלְהִבְחִין בָּהֶן מַעֲלָה או גְּנוּת,

בְּשַׁעֲהָ שֶׁהֵן מוֹפְשֻׁטוֹת מִכָּל חוֹמֵר.

(ד) מֵהוֹתוֹ שֶׁל הָאִישׁ.

אַהֶבָה שֶׁל אָב לְבָנוּ

מתוך "מאמר לסיום הזוהר" (אות ל"ג) של בעל הסולם

אָב "מְצַטְמָצִים"
לְהִרְאוֹת לְבָנוּ יְקִירוֹ הַקָּטָן,
פְּנִים שֶׁל צַעַר
וּפְנִים שֶׁל נַחַת,

אֶף עַל פִּי שְׂאִין בּוֹ
לֹא מִן הַצַּעַר
וְלֹא מִן הַנַּחַת כְּלוּם,

אֶלֶּא עוֹשֶׂה זֹאת רַק
לְהַפְעִיל אֶת בְּנוֹ הַחֲבִיב
וּלְהִרְחִיב הַבְּנִתּוֹ
בְּכַדֵּי לְהַשְׁתַּעֲשַׁע עִימוֹ.

וְרַק אַחֵר שְׂיִגְדֵל הַבֵּן,
יִשְׁכִּיל וְיִדַּע
שְׁכַל מָה שַׁעֲשֶׂה אָבִיו,
לֹא הָיָה בּוֹ שׁוּם מִמְּשִׁיּוֹת יוֹתֵר
אֶלֶּא רַק בְּכַדֵּי לְהַשְׁתַּעֲשַׁע עִימוֹ.

חִנּוּךְ הַנַּעַר עַל פִּי דַרְכוֹ

מאמר של רב"ש ("ענין חינוך") מתוך ספר "דרגות הסולם" חלק ב'

בְּחִינוּךְ יֵשׁ שְׁתֵּי בְּחִינּוֹת:

(א) חֵלֶק הַמַּעֲשֶׂה

(ב) חֵלֶק הַכּוֹנֵה.

לְמַשָּׁל,

כְּשֶׁהָאָב מְחַנֵּךְ אֶת בְּנוֹ

וְאוֹמֵר לוֹ שְׂאִסוּר לְגִנוּב,

אִז הַיֶּלֶד שׁוֹמֵעַ עֲנָן שֶׁל מַעֲשֶׂה.

וְאַחַר כֵּן שׁוֹאֵל הַיֶּלֶד

אֶת הַכּוֹנֵה שְׂבִדְבָר,

הַיֵּינוּ, מִדּוּעַ אִסוּר לְגִנוּב,

הֲלֹא הַחֶפֶץ שֶׁל חֲבֵרוֹ

מוֹצֵא חֵן בְּעֵינָיו,

וְרוֹצֵה לְקַבֵּל אֶת הַחֶפֶץ,

וְאָבִיו מוֹנֵעַ מִמֶּנּוּ אֶת הַגְּנִיבָה.

אִז שׁוֹאֵל הַיֶּלֶד:

"תִּגִּיד לִי, מִדּוּעַ אִסוּר לְגִנוּב?"

וְאִם הַיֶּלֶד עוֹד לֹא קִיבֵל

אֶת הַתְּפִתְחוֹת הַשֶּׁכֶל כְּרֵאוֹ,

אִז אָבִיו אוֹמֵר לוֹ:

"תִּדַּע שְׂיֵשׁ מִשְׁטָרָה,

וּמִי שְׂגוֹנֵב,

אז המְשַׁטֵּרָה תּוֹפֶסֶת אוֹתוֹ
וּמוֹשִׁיבִים אוֹתוֹ בְּבֵית הַסּוֹהָר.

וְהֵלֵךְ שׂוֹאֵל:
"מָה זֶה בֵּית הַסּוֹהָר?"

אז אומרים לו,
שָׁשׂם אֵי אַפְשָׁר לוֹ,
לְדַבֵּר עִם מִי שֶׁהוּא רוֹצֶה,
וְלֵאכּוֹל מָה שֶׁהוּא רוֹצֶה,
כְּמוֹ כֵּן לְשַׁחַק אֵיפֹה שֶׁרוֹצֶה,
אֲלָא הוּא מוֹגְבֵּל בְּכֹל הַדְּבָרִים.
וְזֶה יִסּוּרִים גְּדוֹלִים.

לְכוּ, הֲגַם אִם יִגְנוֹב אֶת הַחֶפֶץ
וְיִהְיֶה לוֹ תַעֲנוּג,
מִכֹּל מְקוֹם אֵין הַתַּעֲנוּג שְׁוֹה
כְּנֶגֶד הַיִּסּוּרִים שֶׁיִּסְבּוֹל,
בְּזִמְנָן שֶׁיִּתְּנוּ לוֹ בֵּית הַסּוֹהָר.

סִיכָה בְּעֵין

משל רב"ש מתוך ספר "שלבי הסולם"

אָדָם הוֹלֵךְ עִם יֶלֶד קָטָן בְּרָחוּב,
וְהַיֶּלֶד בּוֹכָה בְּבִכּוּת אִיוֹמוֹת.

וְכָל אָנָשִׁים שֶׁבְּרָחוּב מְסַתְּכָלִים עַל הָאֵב,
אֵיזָה מִן אַכְזָרִיוֹת נִמְצָאת בְּאָדָם זֶה,

שהוא יכול לשמוע בקול בכיותיו
ואינו שם לב לכל זה.

לאנשים ברחוב
הילד מעורר רחמים עם בכיותיו,
ולאדם הזה, שהוא אביו, אינו כך.
הלא יש כלל, "פרחם אב על בנים".

והנה לקול בכיות הילד,
הלכו אנשים אל אביו ושאלו,
איפוא הרחמנות של אביו.

אז אביו השיב להם:
"ומה אני יכול לעשות,
שבני, מחמד נפשי,
שאני שומר עליו כבבת עיני,
דורש ממני, שאני אתן לו סיכה,
לדקור את עיניו,
מסיבת שמגרד לו בעינים.

האם בזה שאני לא ממלא את משאלותיו,
אני נקרא "אכזר".
או מטעם רחמנות עליו,
אני לא אתן לו, שידקור את עיניו,
וישאיר סימא ועינור לעולמים."

בוֹבָה שֶׁל סְמֶרְטוּטִים

משל של רב"ש מתוך ספר "דרגות הסולם" חלק א'

יְלָדָה שְׁמִשְׁחֶקֶת עִם בּוֹבָה,
הִיא מוֹצֵאת חֵן וְתַעֲנוּג
מִיְלָד שֶׁל שְׁקָר,
יְלָד אוֹ יְלָדָה
שְׁעֵשֶׂתָה מִסְמֶרְטוּטִים.

מַה שְׂאִין כֵּן מִיְלָד שֶׁל אֶמֶת.
אִם יֵשׁ בְּאוֹתוֹ בֵּית

תִּינוּק בֶּן חֲצִי שָׁנָה שְׂבוּכָה,
וְאִמָּא מְבַקֶּשֶׁת מְאוֹתָהּ יִלְדָה בֵּת שֵׁשׁ:
”מָה לָךְ לְשַׁחֵק וּלְנַשֵּׁק יֶלֶד שֶׁל שָׁקֵר,
תִּשְׁחָקֵי עִם יֶלֶד שֶׁל אִמָּת,

וְאִזִּי אֲנַחֲנוּ שֶׁלִּשְׁתַּנּוּ נִהְנָה:
אִמָּא שְׂאִין יְכוּלָה לְסָבוּל שֶׁהֵיֶלֶד בּוּכָה,
הֵיֶלֶד שֶׁתִּשְׁחָקֵי עִמוֹ וְלֹא יִבְכָּה,
וְאֵת שְׁתֵּהֲנִי בְּאוֹתוֹ שִׁיעוֹר
שֵׁישׁ לָךְ הִנָּאָה בְּעֵת שֶׁאֵת מְשַׁחֶקֶת עִם בּוּבָה”.

וְעַל זֶה מְשִׁיבָה הַיִּלְדָּה:
”הַכֹּל טוֹב וְהַכֹּל יָפָה,
אֲבָל אֲנִי לֹא מוֹצֵאת שׁוּם טַעַם וְהִנָּאָה
בְּזֶה הַיֶּלֶד הָאֲמִיתִי”.

וְאִם אִמָּא מְשִׁיבָה לָהּ:
”הֲלֹא אֵת רוֹאָה מְתִי שֵׁישׁ לִי זְמַן
אֲנִי מְשַׁחֶקֶת עִם הַיֶּלֶד הָאֲמִיתִי
וְלֹא עִם הַבּוּבָה”.

אִז הַיִּלְדָּה מְשִׁיבָה לָהּ:
”אֲנִי רוֹאָה שְׂאֵת לֹא רוֹצָה לְהַנּוֹת מֵהַחַיִּים,
לְכֵן אֵת מְשַׁחֶקֶת עִם הַיֶּלֶד הָאֲמִיתִי.
אֲבָל אֲנִי עוֹד רוֹצָה לְהַנּוֹת מֵהַחַיִּים,
וּבְשִׁבִיל זֶה אֲנִי מְשַׁחֶקֶת עִם הַבּוּבָה”.

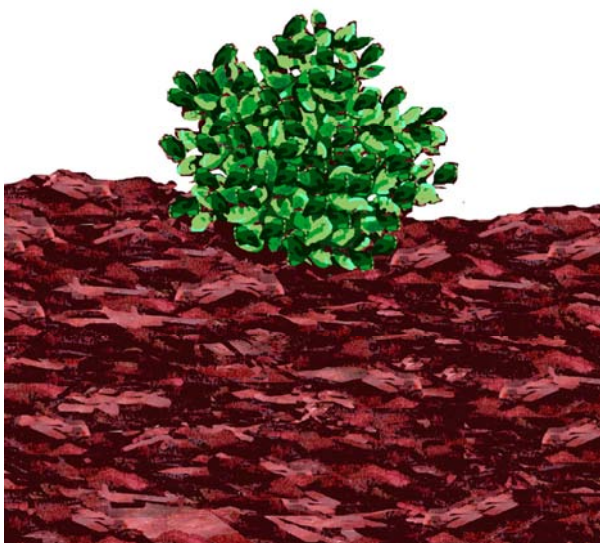
הַכְּשֵׁרָה טוֹבָה

משל של בעל הסולם מתוך ספר "פרי חכם - מאמרים"

הַגֶּשֶׁם וְהַשֶּׁלֶג
יורד מֵהַשָּׁמַיִם
עַל הָאָדָמָה,
וְשָׁמָּה לֹא יָשׁוּב,
עַד שְׁיִצְלִיחַ בְּשִׁלְיָחוֹתָיו,

אָבֵל עִם כָּל זֹאת
יֵשׁ הַבְּחִין בְּמַקְבָּל,
דְּהִינוּ, בְּאָדָמָה.

כִּי הָאָדָמָה שֶׁהַכְּשִׁירוּהָ
עַל יְדֵי סִיקוּל וְחֶרֶשׁ וְכַדוּמָה,
הִיא מְסוּגָלָת לְקַבֵּל טוֹב יוֹתֵר,
מֵאֲשֶׁר אָדָמָה שְׁלֹא הַכְּשִׁירוּהָ.

בַּפְּרֶדֶס הַגָּדוֹל (רְחוֹק כַּמְזָרְח מִמְעַרְב)

משל של בעל הסולם מתוך מכתב (דף ל"ז) ספר "פרי חכם - אגרות"

מֶלֶךְ לְקַח פְּתָאוֹם
אֶת בְּנוֹ חֲבִיבוֹ,
וְהַעֲמִידֵהוּ בַּפְּרֶדֶס הַגָּדוֹל
וְהַמּוֹפְלָא שְׁלוֹ,

וְכִיּוֹן שֶׁפֶתַח בֶּן הַמֶּלֶךְ אֶת עֵינָיו,
לֹא הִסְתַּכֵּל בְּמָקוֹם עוֹמְדוֹ כָּלֵל,
כִּי מְרֹב הָאוֹר שֶׁבַּפְּרֶדֶס,
נִמְשַׁךְ רְאִיית עֵינָיו לְמִרְחָקִים,
הִרְחַק מִמֶּנּוּ,
כְּרִחוֹק מִזָּרְח מִמְעַרְב,

וְכֹל אוֹר עֵינָיו
נָתַן עַל הַבְּנֵינִים
וְעַל הַהִיכָלוֹת
שֶׁבְּרִחוֹק מִמֶּנּוּ
בְּצַד מְעַרְב,

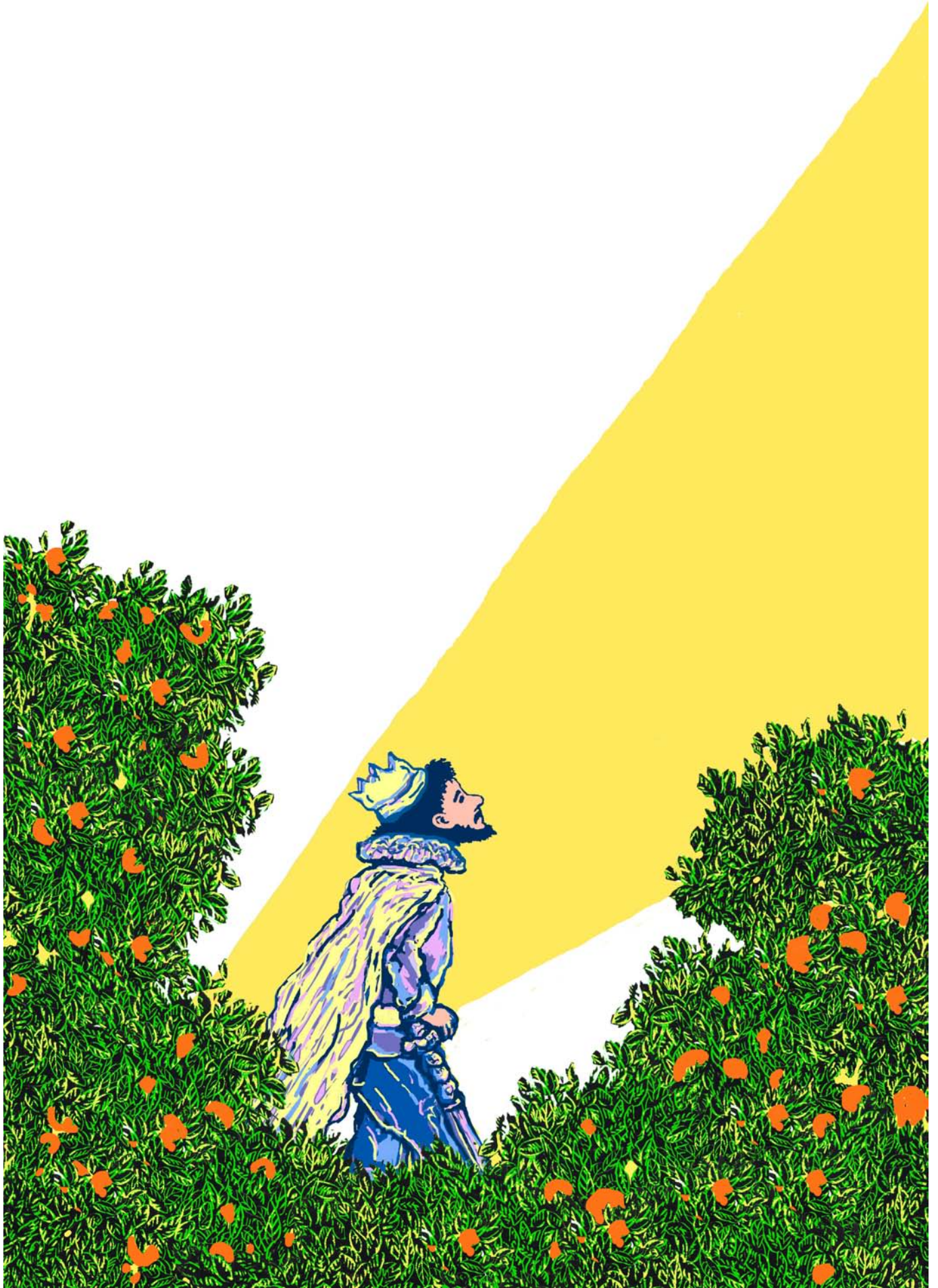
וְהָיָה הוֹלֵךְ
יָמִים וְחוֹדָשִׁים,
מְטַיִל וּמִתְפַּלֵּא
מְרֹב הַתְּפֹאֶרֶת וְהִיקָר
שְׂרֹאָה בְּצַד מְעַרְב,
שֶׁהוּא נוֹכַח עֵינָיו.

כְּעָבוֹר מִסֵּפֶר חוֹדְשִׁים,
שְׁקֵטָה רוּחוֹ
וְנִתְמַלְאָה תְּאֵנוֹתוֹ,
וְשִׁבַע מֵהֶסֶת כְּלוֹת בְּצַד מְעָרְב,
יֵישֵׁב אֶת עֲצָמוֹ וְחָשֵׁב:
”מָה נִמְצָא בְּכֹל הַדֶּרֶךְ שֶׁעֲבַרְתִּי?”

הַפֶּךְ פָּנָיו לְצַד מְזָרְח,
הוּא הַצַּד
שֶׁדֶרֶךְ שָׁם נִכְנָס,
וְהוּא נִרְעֵשׁ.

כִּי כֹל הַחֲמֻדָּה וְכֹל הַיּוֹפִי,
הָיָה בְּסִמּוֹךְ אֱלֹיו,
וְאִינוֹ מִבֵּין אֶת עֲצָמוֹ
עַל אֲשֶׁר לֹא הִרְגִישׁ כָּלֵל
בְּכֹל זֶה עַד עַתָּה,
וְהָיָה דְבוּק רַק בְּאוֹר
הַמַּאִיר כְּלָפֵי מְעָרְב.

מִנִּי אִזְ וְהִלְאָה
הָיָה דְבוּק בְּאוֹר
הַמַּאִיר פָּנָי מְזָרְח,
וְהָיָה הוֹלֵךְ וּמְטַיִל
לְצַד מְזָרְח,
עַד שֶׁהִגִּיעַ מִמֶּשׁ
לְשַׁעַר הַכְּנִיסָה.

בעל מקצוע טוב

מתוך אגרת ב' של רב"ש

נהוג בכל העולם,
שמי שהוא אומן,
לא טוב כשהוא בא
בין בעלי מלאכה לא טובים
ולומד ממעשיהם.

למשל סנדלר
שהוא בעל מקצוע,
אם הוא בא בין סנדלרים,
שאינם בעלי מקצוע,
אזי הם נותנים לו להבין,
שלא כדאי לעשות סנדל טוב,
ולא כדאי לעשות מנעל טוב ויפה.
אלא "תעשה איך שיוצא".

או חייט,
אם הוא בעל מקצוע,
אזי כשהוא בחברת חייטים,
שאינם בעלי מקצוע,
אזי הם נותנים לו להבין,
שלא כדאי להתאמץ ולתת יגיעה ועמל
שהמלבוש יהיה נקי ומסודר,
ושיהא מותאם לבעל הבית.

לְכֵן הוּא צָרִיךְ לְהִזְהָר,
שֶׁלֹא לְבוֹא בְּמַגַּע עִימָהֶם.

מָה שְׂאִין כֵּן מִי שֶׁהוּא בְּנְאִי,
כְּשֵׁיבוֹא בְּחֶבְרַת חַיִּיטִים,
אֵין הוּא יְכוּל לְלַמּוֹד מִמַּעֲשֵׂיהֶם הָרָעִים,
מִשׁוּם שְׂאִין כָּל קֶשֶׁר בֵּינֵיהֶם.
מָה שְׂאִין כֵּן בְּאוֹתוֹ מְקַצוֹעַ,
אֲזִי כָּל אֶחָד צָרִיךְ לְשָׁמֹר עַל עַצְמוֹ,
שֶׁיִּבּוֹא בְּמַגַּע רַק עִם אֲנָשִׁים טְהוּרֵי לֵב.

המקצוע הרוחני

לפי דברי רב (04.03.08) על מאמר מתוך ספר "שמעת"י

הָאָדָם שְׂמַתְחִיל אֶת הַדֶּרֶךְ
הוא לא יודע ולא יכול לדעת
בְּאִיזָה מְצַבִּים הוא נמצא.
הוא כמו תינוק,
שֶׁלֹּא יוֹדֵעַ לְאִיזָה עוֹלָם
הוא נולד.

אָלָא הוא לומד
וּמֵהֶלִימוּד הוא לֹאט לֹאט
כְּמוֹ יֶלֶד קָטָן שֶׁגָּדַל,
מְקַבֵּל כֹּל מִיְנֵי הַבְּחִנוֹת,
שֶׁנֶּאֱסָפוֹת בּוֹ לְעוֹלָם פְּנִימִי.

כְּמוֹ שְׁלוֹמְדִים כֹּל מְקַצְוֵעַ.
אָדָם שֶׁבָּא לְלִמּוּד נְגָרוֹת,
הוא לא יודע מהו המקצוע הזה.
אָלָא אוֹמְרִים לוֹ:
"זֶה עֵץ".

מְרִאִים לוֹ שֶׁהֵעֵץ הַזֶּה
צָרִיךְ לְחֻתוּךְ
כָּכָה אוֹ כָּךְ,
לְהַדְבִּיק בְּצוּרָה כְּזֹאת
אוֹ בְּצוּרָה אַחֶרֶת.

איזה פלים יש לו לעבודה,
איזה דבק להדביק,
ובאיזה מסמרים
אחר כך להשתמש.

הוא לומד את החומר,
מה אפשר לעשות
עם החומר הזה,
איך הוא מגיב.
והוא מתחיל לקבל בפנים
כל מיני התפעלויות - התרשמויות,
מהחומר שהוא עובד עימו.

אותו דבר בלימוד הרוחני.
אנחנו עובדים עם "עצמי",
כל אחד עם עצמו,
כדי להתחיל להרגיש,
איך הוא מגיב
ועל מה הוא מגיב.

מָה הַתְּגוּבוֹת הַטְּבָעִיּוֹת שֶׁלּוֹ
וְאֵיךְ הוּא יְכוּל אֹלַי
לְשָׁנוֹת אֶת הַתְּגוּבוֹת שֶׁלּוֹ
וְלִשְׁלוֹט עָלֶיהֶן,
וְאֵיךְ הֵן שׁוֹלְטוֹת עָלָיו.

בְּמָה הַחֲבֵרָה יְכוּלָה לְעֲזֹר לוֹ.
כְּלָפִי מִי הוּא צָרִיךְ
לְשָׁנוֹת אֶת הַתְּגוּבוֹת.
לְמִי לְהִדְמוֹת,
מִמִּי לְהִתְרַחֵק,
כְּדֵי שֶׁלֹּא לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ
אֶת הַצּוּרוֹת שֶׁלּוֹ.

אֵיךְ לְהִתְקַדֵּם לְקִרְאָת
הַצּוּרָה הָאִי־דִיאָלִית,
וּמָהי אוֹתָהּ צוּרָה אִי־דִיאָלִית
שָׂאז הוּא יְקָרָא "אָדָם".

לְכֵן הַלִּימוּד הָרוּחָנִי
נְקָרָא "הַשְּׂכָלָה צוּרְתִית",
כִּי הָאָדָם לוֹמֵד בּוֹ
אֵיךְ לְקַבֵּל עַל הַחוּמָר שֶׁלּוֹ
אֶת צוּרוֹת הַהִשְׁפָּעָה.

תיקון הקלקול

משל של בעל הסולם מתוך ספר "תלמוד עשר הספירות"

טיפש הרוֹאֶה חֵיט,
שְׁלוֹקֵחַ חֲתִיכָה יָפָה שֶׁל בַּד,
וְחוֹתֵךְ אוֹתָהּ לְגִזְרִים,

מִפְּנֵי שְׁאִינוֹ יוֹדֵעַ וּמִבֵּין
אֶת הַפְּעוּלָה הַנְּעֻשִׂית כָּאֵן,
הוּא תוֹהֶה בְּעֶצְמוֹ,
שֶׁהַחֵיט מְקַלְקֵל
חֲתִיכַת בַּד יָפָה כֹּל כֵּן.

וְאֵלוּ הֵיךְ יוֹדֵעַ הַמְּלַאכָה,
וְדַאי, שְׁלֹא הֵיךְ מַעֲלָה עַל דְּעֵרָה
שֵׁישׁ כָּאֵן אֶף שְׁמֵץ שֶׁל קְלָקוּל.
אֲלֵא שְׁמַתְחִילְתוּ עַד סוּפוֹ
יֵשׁ כָּאֵן רַק תִּיקוֹן בְּלִבְד.

מְלַמֵּד אוֹמְנוֹת

משל של רב"ש מתוך ספר "שלבי הסולם"

שְׁנֵי תַלְמִידִים שֶׁנִּכְנְסוּ לְאִיָּזָה אוֹמְנָן,
 לְלַמּוֹד אִיָּזָה מְקֻצָּוֶע.
 לְתַלְמִיד אֶחָד הַמּוֹרָה לֹא שָׁם לֵב,
 אִם הוּא עוֹבֵד בְּסֻדָּר.
 וְלִהְיוֹת הוּא אוֹמֵר לוֹ כָּל יוֹם
 אֶת הַשְּׂגִיאוֹת מֵה שֶׁהוּא עוֹשֶׂה.

הבן הזה בא וְסִיפֵר לְאָבִיו:
"מְדוּעַ הַמּוֹרָה עָלַי
הוא צוֹעֵק כָּל הַיּוֹם,
שְׂאֵנִי לֹא יוֹדֵעַ אֵיךְ לְעִבּוֹד.

וּלְהִשָּׁנִי,
שֶׁהוא עוֹבֵד יוֹתֵר גְּרוּעַ מִמֶּנִּי,
אֵינּוּ אוֹמֵר לוֹ שׁוּם דָּבָר.
בְּטַח שֶׁהָאָבִא שֶׁל הַשָּׂנִי
מְשַׁלֵּם לוֹ יוֹתֵר כֶּסֶף,
לְכֵן אֵינּוּ אוֹמֵר לוֹ שׁוּם בִּיקוּרָת.

לְכֵן אֲנִי מִבְקֵשׁ מִמֶּנּוּ אָבִא,
תִּיתֵן לוֹ גַּם כֵּן יוֹתֵר כֶּסֶף,
מִכִּפִּי שֶׁשָּׂאֵר הַתְּלִמִּידִים מְשַׁלְּמִים,
אֲזִי הַמּוֹרָה לֹא יִגִּיד לִי חֶסְרוֹנוֹת,
כְּמוֹ שֶׁלֹּא אוֹמֵר בִּיקוּרָת
עַל שֶׁאֵר הַתְּלִמִּידִים".

וְאָבִיו הֵלֵךְ וְאָמַר לְמוֹרָה:
"מִדּוּעַ אֵין לְךָ רַחֲמָנוּת עַל בְּנֵי,
הָאֵם הַסִּיבָה הִיא
בְּגַלְל שְׂאֲנִי לֹא מִשָּׁלֵם מִשְׁכוּרָת
כְּמוֹ שְׂאֵר הָאֲנָשִׁים,
לְכֵן אֶתָּה מִתְנַקֵּם בְּבִנִי".

אֲזַ הַמְּנַהֵל אוֹמֵר לוֹ:
"תִּדְעַ לְךָ, כִּי מְכַל הַתְּלַמִּידִים
אֵין אֲנִי נִהְנֶה אֶלָּא רַק מִבְּנֶךָ,
כִּי אֲנִי רוֹאֶה שֶׁהוּא בֶּעַל כִּישְׁרוֹן
וְהוּא מְסוּגָל לְהִיּוֹת כּוֹכָב בְּעוֹלָם,
לְכֵן בּוֹ אֲנִי מִשְׁקִיעַ כּוֹחוֹת
כִּי כְּדַאי לִי זֶה,
הִיּוֹת שֶׁהִיגִיעָה שְׁלִי לֹא תִלַּךְ לְרִיק.

מַה שְׂאֵין כֵּן שְׂאֵר הַתְּלַמִּידִים,
אֲנִי לוֹמֵד אֵינְתֶם בְּאוֹפֵן כָּלְלִי,
כִּי אֵין הֵם מוֹכְשֵׁרִים כְּמוֹ בְּנֶךָ,
לְכֵן עַל כָּל פְּרֻט וּפְרֻט שֶׁהוּא עוֹשֶׂה
אֲנִי נוֹתֵן לוֹ בִּיקוּרָת.

לְכֵן אֶתָּה תוֹהָה בְּכָל מַה שְׂאֶתָּה חוֹשֵׁב עָלַי,
שְׂאֲנִי כְּאִילוֹ רוֹצֶה לְהַכְשִׁיל אֶת בְּנֶךָ,
מִטַּעַם שְׂאֲנִי בְּרוּגֵז עָלֵיכֶם חָס וְשָׁלוֹם,
מִטַּעַם מִשְׁכוּרָת קִטְנָה שְׂאֶתֶם מְשַׁלְּמִים לִי.

תדע לך, אם אני לא רציתי לבייש אתכם,
שאני לומד עם בנך בחינם,
תאמין לי שהייתי לומד איתו בחינם,
היות שאני נהנה ממנו,
וכדאי לי כל הכוחות שאני משקיע בו."

מֵהִי עֲבוֹדַת הָאָדָם

לפי דברי רב מתוך הכנה לשיעור בוקר (21.03.08)

לְהִיכָנֵס לְתוֹךְ הַלֵּב,
וּלְהִתְעַמֵּק בּוֹ
יֹתֵר וְיֹתֵר לְעוֹמֵק,
כְּמוֹ בְּאִיזוֹ מְעָרָה
שְׂנֹכְנָסִים לְתוֹכָהּ
יֹתֵר וְיֹתֵר פְּנִימָה,

וּלְהִשְׁתַּדֵּל לְמִצּוֹא שָׁם
אֶת הָרְצוֹנוֹת הַפְּנִימִיִּים בְּיֹתֵר,
שְׁלֹא קִיבֵל מִהַחִינוּךְ,
וְלֹא קִיבֵל מִהֶסְבִּיבָה,
וְלֹא שְׂמֵכְבֵּד אוֹתָם הָעוֹלָם,
אֲלֵא הֵם הֵם "הַשְּׁלִי" שְׁלוֹ.

מִמֶּשׁ אֶת הָרְצוֹנוֹת וְהַמְחַשְּׁבוֹת
הַפְּנִימִיִּים בְּיֹתֵר שְׁלוֹ
שְׂאִיתָם נוֹלָד,
וְאִף אֶחָד לֹא הִשְׁפִּיעַ עֲלֵיהֶם
עַל יְדֵי חִינוּךְ וְסִבִּיבָה.

וְאִזּוֹ לְקַחַת אוֹתָם,
וּלְפָנוֹת אִיתָם לְאוֹתוֹ הָאוֹר,
לְכוּחַ הַזֶּה שְׂמֵאִיר,
וּמְחַזֵּיר אוֹתָנוּ לְטוֹב וּמְטִיב.

וְהַעֲבֹדָה הַזֹּאת
הִיא טְבֵעִית וּפְשׁוּטָה
וְאֵינָנָה דוֹרְשֶׁת כָּלוּם.

אֶלָּא שִׁיקְרָא בְּכַתְבִּים
שֶׁהֵכִינוּ לָנוּ,
וְעַל יְדֵי הַכְּתָבִים הָאֵלֶּה
נִצְלִיחַ לְחַבֵּר
אֶת הָאוֹר שְׁמַאִיר,
עִם אוֹתָהּ נְקוּדָה
הַפְּנִימִית בְּיֹתֵר שְׁבֵלֵב.

חוק שורש וענף

מתוך מאמר "מהות חכמת הקבלה" בספר "פרי חכם - מאמרים" של בעל הסולם

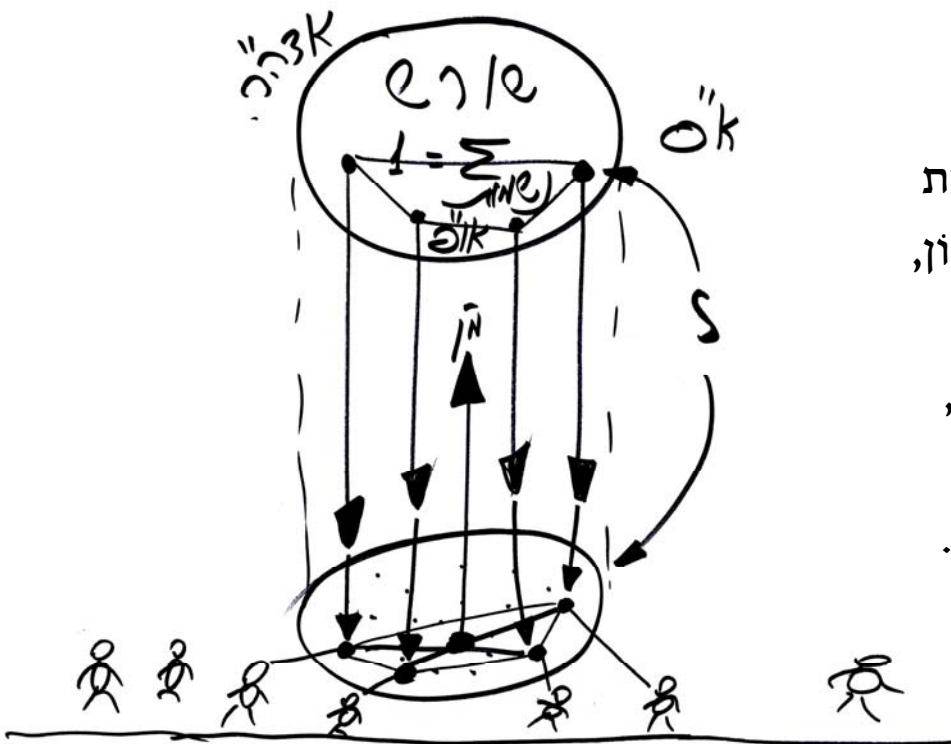
כל עולם תחתון
נחתם מעולם עליון ממנו.

ועל כן כל הצורות
שיש בעולם העליון
בכל כמותם ואיכותם,
נעתקים במלואם ובאים
גם בעולם התחתון.

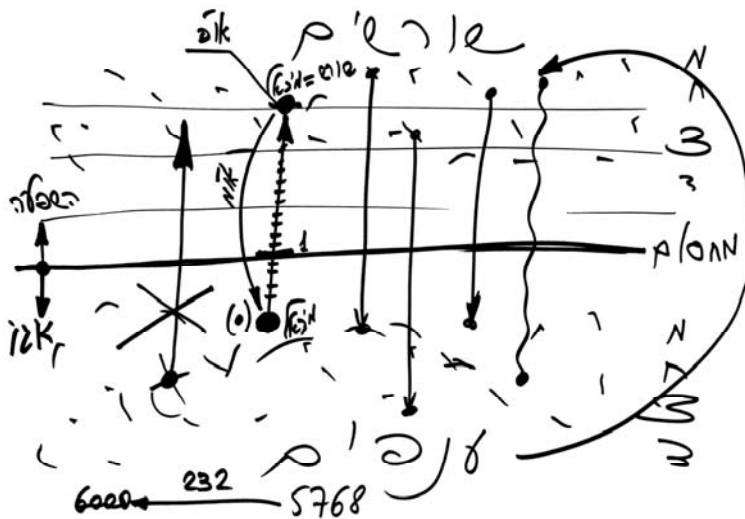
באופן שאין לך
פרט של מציאות
או של מקרי המציאות
המצוי בעולם התחתון,
שלא תמצא דוגמתו
בעולם העליון הימנו,
בצורה שווה
כמו שתי טיפות מים.

לכן הם נקראים
"שורש וענף",

כלומר, שאותו הפרט
הנמצא בעולם התחתון,
נבחן לבחינה של ענף,

שרטוט רב משיעור הקדמה לתע"ס 30.05.07

שרטוט רב מתוך הרצאה 22.07.08

בְּעֶרְךְ הַדּוּגְמָא שְׁלוּ,
הַמְצוּי וְעוֹמֵד בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן,
שֶׁהוּא שׁוֹרְשׁוֹ
שֶׁל הַפְּרֵט הַתַּחְתּוֹן,

מִפְּנֵי שְׂמֻשָּׁם
נְחָתָם וְנִתְהַוָּה
הַפְּרֵט הַהוּא
בְּעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן.

יְסוּד לְבִנְיָן

משל של רב"ש מתוך ספר "שלבי הסולם" (כרך א')

בְּבִנְיָן גִּשְׁמֵי אָנוּ רוֹאִים,
שְׁכַל מִי שְׁרוּצָה לְבָנוֹת בְּנִין,
צָרִיךְ מְקוּדָם לְחַפּוֹר יְסוּד.
וְעַל הַיְסוּד הוּא בּוֹנֵה אֶת הַבְּנִין.

וּבְחִפְיֵרַת הַיְסוּד רוֹאִים,
שֵׁישׁ לְהַבְחִין בֵּין
אִם צָרִיכִים לְבָנוֹת בְּנִין
שֶׁל קוֹמָה אַחַת,
כְּלוּמַר רַק קוֹמַת קֶרֶקַע,
אוּ שְׁרוּצִים לְבָנוֹת בְּנִין רַב קוֹמוֹת.

זאת אומרת, לפי גובה הקומות,
בשיעור הזה צריכה להיות
חפירת היסוד בקרקע.

ולא בפעם אחת חופרים את היסוד,
אלא כל יום בונים את היסוד,
בכדי שיהיה היסוד יותר בעומק.
ואז יכולים לבנות בנין גבוה.

והסדר הזה נוהג גם ברוחניות.
שבזמן שהאדם רוצה לבנות
בנין של קומת קרקע,
אין הוא צריך לחפור כל כך בעומק.
אלא גם אם הוא חופר קצת
הוא יכול לבנות את הבנין שלו.

ומהי חפירה ברוחניות?
היינו, חיסרון,
שחופרים חיסרון בלב.
כי לב נקרא "רצון",
ורצון נקרא "אָרץ" או "קרקע".

חיסרון אִמִּיתִי

לפי מאמר רב"ש מתוך ספר "שלבי הסולם"

לְאָדָם יְכוּל לְהִיּוֹת שְׂיֵשׁ
יּוֹתֵר פְּרִנָּסָה מְאַחֲרִים,
וְאִפְּיֵלוּ יּוֹתֵר דְּבָרִים חֲשׂוּבִים
מֵהֶסְבִּיבָה שְׁלוֹ,
וּמְכַל מְקוּם יְכוּל לְהִיּוֹת
שְׂאִין לוֹ סִיפּוּק מְזָה.

וְזֶה יּוֹתֵר מוֹרְגָשׁ אֶצֶל נָשִׁים,
שְׂאֵם חֶסֶר לְהֵן מְשֵׁהוּ,
אִפְּיֵלוּ שְׂיֵשׁ לְאִישָׁה הַרְבֵּה דְּבָרִים
יּוֹתֵר מֵהַחֲבֵרוֹת שְׁלָה,
אִם הִיא מְרַגֶּשֶׁת שְׁחָסֵר לָהּ,
הִיא אוֹמֶרֶת: "טוֹב לִי מוֹתִי מִחַיִּי",

וְאִינָה יְכוּלָה לְהִתְנַחֵם מְזָה
שְׂיֵשׁ לָהּ יּוֹתֵר דְּבָרִים מְשָׁל חֲבֵרוֹתֶיהָ.
אֶלָּא אִם הַחִיסְרוֹן נוֹגֵעַ לָהּ לְהֵלֵב,
הִיא אוֹמֶרֶת, שֶׁהִיא מְרַגֶּשֶׁת
יּוֹתֵר אוֹמְלָלָה מְכַל הָעוֹלָם.

וְהַטַּעַם הוּא, כִּי הָאָדָם
בְּזִמָּן שְׂמַרְגִּישׁ חִיסְרוֹן אִמִּיתִי,
הוּא לֹא יְכוּל לְהִתְנַחֵם מְזָה
שֶׁהַדָּבָר הַזֶּה חֶסֶר גַּם לְהַרְבֵּים.

כִּי הִרְגַּשׁ הַיִּסּוּרִים,
שְׂסוּבָלִים מֵאֵי מִלּוֹי הַרְצוֹן,
זֶה קוֹבֵעַ,

שְׂזֶה מֶה שְׁלַפְעָמִים
יְכוּל לְהַבִּיא אֶת הָאָדָם
לְהִיּוֹת מְאֹבֵד עֲצָמוֹ לַדַּעַת,
וְרַק זֶה נִקְרָא "חִיסּוֹן אֲמִיתִי".

הַרְצוֹן וְהַשְׂכָּל

לפי מאמר רב"ש מתוך ספר "דרגות הסולם" חלק ב'

הַרְצוֹן הוּא הַמוֹשֵׁל,
וַיֵּשׁ לוֹ הַרְבֵּה מְשֻׁמְשִׁים,
הַעוֹמְדִים לְרִשׁוּתוֹ.

יוֹעֵץ הַנְּקָרָא "שְׂכָל",
וְעֹבְדִים הַמוֹצִיאִים לַפּוֹעֵל,
הַנְּקָרָאִים יְדִיִּים וְרַגְלָיִים,
וְעֵינָיִים, וְאוֹזְנָיִים, וְחוֹטָם וְכוּ'.

הַגַּם שְׁהַשְׂכָּל
הוּא בָּר דַּעַת,
וְהַרְצוֹן אֵין לוֹ שְׂכָל,
מְכַל מְקוֹם הַרְצוֹן
הוּא הַמוֹשֵׁל.

עַל דֶּרֶךְ הַצִּיּוֹר,
לְעִשִׂיר שְׁיֵשׁ לוֹ
כַּמָּה מְסַחְרִים בְּעוֹלָם.

וַיֵּשׁ לוֹ בְּכָל בַּיִת מְסַחֵר
מְנַהֲלִים גְּדוֹלִים,
פְּקָחִים מוֹבְהָקִים,
וְעוֹרְכֵי דִין מוֹבְהָקִים,
הַעוֹמְדִים לְרִשׁוּת הַמְּנַהֲלִים.

וְיוֹם אֶחָד מֵת הָעָשִׂיר,
וְהַיִּחַ הִירוּשָׁה לְבָנוּ,
שֶׁהוּא עֲדַיִן יֵלֵד,
וְאֵינוּ יוֹדְעַ עוֹד
בְּעִנְיַן הַמָּשָׂא וּמֵתוֹ,

וְכֹל דְּבַר שֶׁהוּא רוֹצֶה
לְדַעַת וְלַעֲשׂוֹת,
הוּא מוֹכֵרָח לְהַתִּייעַץ
עִם הַפְּקָחִים וְעוֹרְכֵי הַדִּין,
הָעוֹמְדִים לְרְשׁוֹתוֹ.

וּמִכָּל מְקוֹם הַיֵּלֵד הַזֶּה
הוּא בֶּעַל הַבַּיִת הָאֲמִיתִי
וְלֹא הַמְנַהֲלִים וְהַפְּקָחִים -
כִּן הַרְצוֹן לְגַבִּי הַשָּׂכֵל.

רָצוֹן שֶׁל דָּג

לפי דברי רב (10.02.08) על ספר "תלמוד עשר הספירות"

לְמָה לְאָדָם יֵשׁ
שְׁתֵּי רַגְלָיִים,
שְׁתֵּי יָדָיִים,
רֹאשׁ,
וְכֹל בְּנֵי הָאֵיבָרִים בְּגוֹף,

וְלְדָג
אֵין רַגְלָיִים
וְאֵין יָדָיִים,
אֲלָא מִסְפִּיק לוֹ הַגּוֹף וְהַפֶּה
כְּדֵי לְהַחְיֹת אֶת עֲצָמוֹ,
לְקַיֵּים אֶת הַרְצוֹן שְׁלוֹ?

כִּי הַדָּג הוּא פְּחוֹת רְצוֹן
וְהָאָדָם הוּא יוֹתֵר רְצוֹן,
וְעוֹצֵמֵת הַרְצוֹן
הִיא הַמְּחַיֵּיבֵת אֶת הַמְּבַנֶּה.

בֶּטֶן הַתְּרַנְגוּלָּת

מתוך מאמר "האומה" של בעל הסולם

אם רוצים לעשות מְכוּנָה,
שְׁתַּהֲיֶה תְּחִלִּיף
לְבֶטֶן שֶׁל הַתְּרַנְגוּלָּת
שְׁמַחֲמַמֶּת בֵּיצִים
וּמוֹלִידָה אֶפְרוּחִים,

מְחוּיָבִים לְהִבִּין הַיֵּטֵב מִתְּחִילָה
אֶת דְּרָכֵי הַיִּצוּר
וְהַתְּפַתְחוֹת הַכּוּחוֹת שֶׁל הַטֶּבַע,
הַפּוֹעֲלִים בְּתוֹךְ בֶּטֶן הַתְּרַנְגוּלָּת.

וְאִז שְׁמַתְחַקִּים אַחֲרֵיהֶם,
עוֹשִׂים מְכוּנָה בְּדוּמָה
לְבֶטֶן הַתְּרַנְגוּלָּת,
הַמוֹכְשֶׁרֶת לִיצוּר
אֶפְרוּחִים כְּמוֹתֶיהָ.

טוֹבַעַ בְּנֵהָר

לפי מאמר רב"ש ("הצורך לאהבת חברים") מתוך ספר "שלבי סולם" (כרך ה')

אָדָם שְׂשׁוּחָה בְּנֵהָר,
וּבְאִמְצַע הַשְּׁחִיָּיה
הוּא מְאֵבֵד אֶת כּוֹחוֹתָיו.

וּבֵא אָדָם
הַשְּׂוּחָה עִימוּ בְיַחַד,
וְנוֹתֵן לוֹ דְּחִיפָה,
בְּכַדֵי שְׂיִתְחִיל לְשׁוֹת מֵעֲצָמוֹ.

וְהָאָדָם שְׂרוּצָה לְהֲצִילוֹ,
נוֹתֵן כְּמָה דְּחִיפּוֹת.
וְאִם הוּא רוֹאֵה,

שְׁאִינוּ מְשַׁתְּתֵף עִימוּ,
הוּא עוֹזֵב אוֹתוֹ וְהוֹלֵךְ.

אָלָא רַק בְּזִמְן שֶׁהוּא רוֹאֶה,
כְּשֵׁנוֹתֵן לוֹ דְּחִיפָה
הוּא מִתְחִיל לְשַׁחוֹת בְּעֵצְמוֹ,
אֲזֵ הוּא נוֹתֵן לוֹ כֹּל פֶּעַם דְּחִיפוֹת,
עַד שִׁיוֹצֵא מִכָּלֵל סִכְנָה.

מַה שְׁאִין בֵּן
אִם לֹא מְשַׁתְּתֵף עִימוֹ,
הוּא עוֹזֵב אוֹתוֹ.

עניין של שותפות

לפי מאמר מתוך ספר "דרגות הסולם" חלק ב' של רב"ש

בגוף יש ראש וידיים ורגליים,
שלכל אחד ישנו תפקיד מיוחד,
ובכל זאת קובע מה שהראש חושב.

אם יש בראש חשבונות טובים,
אזי כל האיברים הם בשמחה.
ואם הראש נמצא בדאגות,
אז המצב רוח הזה
הוא בכל האיברים.

אלא כמו בשותפות,
אם כל אחד ממלא את תפקידו,
אזי כולם ששים ושמחים.
אבל בלי יגיעה אין שום דבר.

לכן הבעל הולך ומתייגע ומביא כסף,
ואשתו שלוקחת את הכסף,
היא מתייגעת בכך שהולכת
וקונה צרכי אוכל,
ומבשלת ודואגת שהמאכל
יהיה בטוב טעם.

ואזי שניהם ששים ושמחים.
כי אם האישה מבשלת בטעם טוב,

יש לבעלה תיאבון לאכול,
ואזי יש לבעל כוח לקחת לעסוק
ולהביא כסף.

וכמו כן,
אם הרגלים הולכות לרחוב
והידיים קונות ונותנות
את המזונות למוח,
אזי יש למוח כוח לחשוב.

אוכל של אִמָּא

לפי מאמר רב"ש מתוך ספר "שלבי הסולם"

אִמָּא שְׁנוֹתֶנֶת לִילָדִים שְׁלָה לְאָכוֹל,
הַגַּם שְׁלִקְנוֹת מְצַרְכִּים וְלִהְכִינָם,
שְׂיִהִיו רְאוּיִים לְאָכִילָה,
הוּא דָּבָר שְׁכְרוּךְ בְּעִבוּדָה,
בְּכֹל זֹאת הִיא גַם מְאָכִילָה אוֹתָם.

אָלָא יֵשׁ לְהַבְחִין בֵּין שְׁתֵּי הַפְּעוּלוֹת:
א - פְּעוּלוֹת שְׂהִיָּתָה מְוֹתֶרֶת עֲלֵיהֶן,
ב - פְּעוּלוֹת שְׂאִין בְּדַעְתָּה לְוֹתֵר עֲלֵיהֶן.
הֵינּוּ, לְקִנּוֹת מְצַרְכִּים וְלִהְכִינָם,

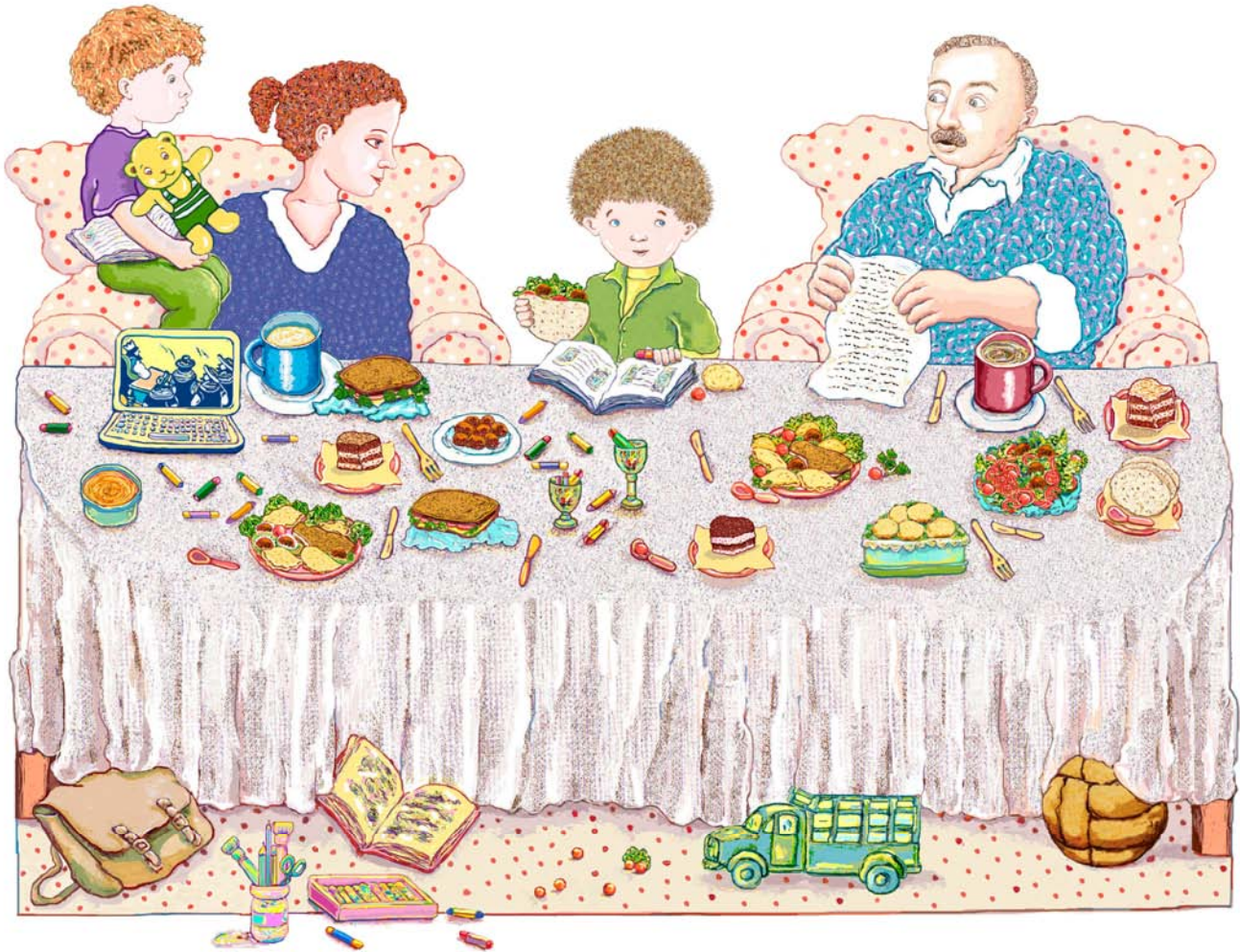
שִׁיְהִיוּ רְאוּיִים לְאֲכִילָה וְכַדוּמָה,
אֵלֶּה הַפְּעוּלוֹת שֶׁהֵיא הִיתָה מְוֹתֶרֶת עָלֶיהֶן.

כְּמוֹ שְׂרוּאִים אֶצֶל עֲשִׂירִים,
שֵׁשׁ מִי שְׁקוּנָה מְצַרְכִּים וַיֵּשׁ טַבְּחִית.
זֶה מְרָאָה שְׁגָם אִמָּא
יְכוּלָה לְוֹתֵר עַל הַפְּעוּלוֹת הָאֵלֶּה.
אָבֵל לְהִסְתַּכֵּל עַל הַיְלָדִים
אֵיךְ שֶׁהֵם אוֹכְלִים,
עַל זֶה הֵיא לֹא יְכוּלָה לְוֹתֵר.

הַגָּם שֶׁהָאֵם,
בְּעֵת שֶׁהֵיא מְסַתַּכֶּלֶת עַל הַיְלָדִים שִׁיאֲכִלו,
אֵין הֵיא אוֹכֶלֶת,
אֵלֶּא מְוֹתֶרֶת בְּמַצָּב הַזֶּה עַל עֲצָמָה.
וְרַק נְהַנִּית מְזָה שֶׁהֵיא רוֹאָה,
אֵיךְ שֶׁהַיְלָדִים שֶׁלָּה אוֹכְלִים.

וְאִף פַּעַם לֹא תַעֲלֶה לְאִמָּא מְחֻשְׁבָּה:
"מָה יִהְיֶה לִי מְזָה שֶׁאֲנִי רוֹאָה,
שֶׁהַיְלָדִים הַקְּטַנִּים אוֹכְלִים".
וְהֵיא לֹא רוֹצָה בְּשִׁבִיל זֶה
לֹא "עוֹלָם הַזֶּה" וְלֹא "עוֹלָם הַבָּא".

וְהַטַּעַם הוּא,
הַיּוֹת שֵׁשׁ לָהּ הַנָּאָה מִפְּעוּלָה זו,
לְכֵן כָּבֵר אֵינָה צְרִיכָה לְשׁוּם תְּמוּרָה.

אִשְׁתּוֹ שֶׁל דּוֹמָם וְאִשְׁתּוֹ שֶׁל צוֹמַח (בעל בדרגה א' במין המדבר ובעל בדרגה ב' במין המדבר)

לפי משל רב"ש מתוך ספר "שלבי הסולם"

שְׁנֵי שִׁכְנִים שְׂגָרִים זֶה עַל יַד זֶה,
 יֵשׁ לַפְעָמִים שְׂאִשְׁתּוֹ שֶׁל בַּעַל
 שֶׁהוּא שֵׁיךְ לְבַחֲיַת צוֹמַח,
 לְבַחֲיַת כְּבוֹד וּשְׁלִיטָה,
 נִכְנָסֶת לְאִשְׁתּוֹ שֶׁל בַּעַל דְּרָגַת דּוֹמָם,
 שְׂאִינוֹ מִבֵּין אֶלָּא בְּבַחֲיַת הַתְּאֻוָּה.

וְהִיא רוֹאָה אֵיךְ שֶׁהַשִּׁכּוֹן
 יוֹשֵׁב עִם הַמְּשֻׁפָּחָה שְׁלוֹ
 עַל יַד הַשּׁוֹלְחָן,

וְאוֹכֵל עִם הַמְשַׁפָּחָה,
וְהוּא מְסַפֵּר לַמְשַׁפָּחָה,
אֵיךְ עָבַר אֶצְלוֹ סֵדֶר הַיּוֹם בְּעִבּוּדָה,
וְאֵיךְ הוּא נָח עִכְשָׁיו,
וְנִהְיָה מְזֵה שֶׁהוּא יוֹשֵׁב וְאוֹכֵל
בְּיַחַד עִם הַמְשַׁפָּחָה.

וְכַשְׁאֲשֶׁתּוֹ שֶׁל בְּחִינַת צוּמַח חוֹזֶרֶת לְבֵיתָה,
הִיא מְחַכָּה לְבַעֲלָהּ שְׂיָבוֹא מִהַחֲנוּת,
לְאָכּוֹל סְעוּדַת עֶרֶב עִם הַמְשַׁפָּחָה.
אָבֵל כְּשֶׁהִבְעֵל בָּא הוּא אוֹמֵר:
"אֵין לִי עִכְשָׁיו זְמַן לְאָכּוֹל עִמָּכֶם,
הַיּוֹת שְׂאֲנִי מוֹזְמֵן לְאִיזוֹ אֲסִיפָה לְטוֹבַת הַכָּלָל".

וְאֲשֶׁתּוֹ שׁוֹאֵלֶת:
"מִדּוּעַ הַשָּׂכֵן שְׁלָךְ בָּא מִהַחֲנוּת,
וְיוֹשֵׁב, וְאוֹכֵל עִם הַמְשַׁפָּחָה,
וְלֹא רָץ לְשׁוּם מְקוֹם,
אֲלֹא הוּא יוֹשֵׁב בְּנַחַת,
וְשָׂמַח עִם הַמְשַׁפָּחָה.
וְאַתָּה, אֵין לָךְ שׁוּם חֶשְׁבּוֹן
עִם הַמְשַׁפָּחָה שְׁלָךְ,
אֲלֹא כֹל הָרֹאשׁ שְׁלָךְ נָתַן לְאֲנָשִׁים אַחֲרָיִם.

אֲנִי לֹא יוֹדַעַת אֲפִילוֹ
שְׂאֵתָה מִכִּיר אוֹתָם,
וְאַתָּה נוֹתֵן לָהֶם אֶת הַזְּמַן

שְׂמִייעַ לָנוּ, לַמְשַׁפְּחָה שְׁלָנוּ,
וְאַתָּה מַחְשִׁיב אַחֲרֵים
יוֹתֵר מֵאִיתָנוּ”.

אַז הוּא מְשִׁיב לָהּ:
”לְשֹׁכֵן אֵין לוֹ שׁוּם הֶרְגֵשׁ הַזּוֹלָת,
אֶלָּא כְּמוֹ שֶׁהַתְּרַנְגוּלָת
הוֹלְכֶת וּמְטַיִילָת עִם הָאֶפְרוּחִים שְׁלָהּ,
וְדוֹאָגָת רַק לִילָדִים שְׁלָהּ
כְּמוֹ כֵּן הַשֶּׁכֶן שְׁלָנוּ.
וְאֵת רוּצָה שְׂאֲנִי אֶהְיֶה כְּמוֹהוּ?”

וְהָאִשָּׁה הַזֹּאת חוֹזֶרֶת לְשֹׁכֵן,
וְשׂוֹאֶלֶת אוֹתוֹ:
”מִדּוּעַ אַחַר הָעֵבוּדָה,
אַתָּה אוֹכֵל עִם הַמְשַׁפְּחָה שְׁלָךְ
וּמִתְנַהֵג כְּמוֹ תְּרַנְגוּלָת,
וְאֵין אַתָּה נוֹהֵג כְּמוֹ בְּעָלִי?”

הוא עונה לה:
"אין אני משוגע כמו בעלך,
לתת את הזמן היקר
שאני צריך לנוח ולשמוח
עם המשפחה שלי,
לטובת אנשים אחרים".

ובטח ששניהם צודקים,
ואף אחד אינו מבין את השני.

אָמָא שֶׁל צוּמַח וְאָמָא שֶׁל חַי (בן בדרגה ב' ממין המדבר ובן בדרגה ג' ממין המדבר)

לפי משל רב"ש מתוך ספר "שלבי הסולם"

אישה אחת נכנסה לשנייה,
ורואה שהבן של השכנה
קם בבוקר בשעה שמונה והולך לעבודה.
וגם בערב כשהוא בא,
הוא מתנהג בסדר כמו כל האנשים.
ואחר כך הוא הולך לאסיפות,
לעשות שם משהו לטובת הכלל.
ואחר כך הוא חוזר והולך לישון,
כרגיל כמו כל האנשים.

והאישה, כשהיא חוזרת לביתה,
היא שואלת את הבן שלה:

”מדוע אני רואה הרבה פעמים,
כשאני קמה בבוקר,
שהחשמל עדיין דולק
וארוחת הערב שסידרתי לך,
עומדת לפניך מבלי שנגעת בה,
ואתה עדיין ישוב על יד הספרים,
ואילו הבן של השכנה
הוא נוהג כמו בן אדם?”

השיב לה הבן:
”אני אוהב חוכמה,
לכן אני מבין,
שכדאי לותר על הכל
ולקנות חוכמה.

מה שאם כן הבן של השכן,
אין לו שייכות לחוכמה,
אלא הוא עוסק לצרכי הכלל,
שיהיה נחת רוח באיזה אופן
לאנשים כמוהו.

אבל אני מבין, שבלי חוכמה
כולנו "כבהמות נדמו".
מה שאין כן הבן של השכנה,
איננו מבין שבלי חוכמה
האדם נשאר ככל בהמה".

והאישה הולכת לשכנה,
ומספרת מה הבן שלה אמר.
והבן של השכנה אומר לאימו:
"אני לא משוגע להכניס את ראשי
לתוך חוכמות, כי מה זה ייתן לי?
אף בן אדם לא ירצה לדבר עימי,
וכולם יגידו לי שאין לי שום מושג
בענייני העולם הזה.

מה שאם כן
כשאני עוסק בצרכי ציבור,
והולך לאסיפות,
שמתאספים אנשים פיקחים,
לעשות משהו לטובת הכלל,
יהיו הרבה אנשים שיתנו לי כבוד,

היות שאני לא דואג לצרכי עצמי
 אלא לטובת הכלל.
 מה שאין כן הבן של השכנה,
 הוא דואג רק לצרכי עצמו,
 לכן הוא רוכן על הספרים."

נמצא, שכל אחד אומר
 שהדרך שהוא הולך
 זהו דרך של אמת,
 ואין אחד מבין את חברו.

ומכל שכן
 אלה שהם בחינת חי,
 ואוהבים לעסוק בחוכמה,
 הם לא יכולים להבין
 את בחינת המדבר (דרגה ד')
 אותם אלה שהם בעלי השגה.

מֵהִי הַשְּׂגָה

לפי דברי רב (14.03.08) על מאמר "תורת הקבלה ומהותה"

הַמִּלָּה הָאַחֲרוֹנָה,

הַהֶבְנָה הָאַחֲרוֹנָה,

הָעֲמוּקָה בְּיֹתֵר.

הַדְּרָגָה הָאַחֲרוֹנָה

שֶׁל הַהֶבְנָה -

הַגְּבוּהָה אוּ הָעֲמוּקָה.

אור מוגבל בכלי

לפי דברי רב (14.7.08) על מכתב של בעל הסולם (דף ס"ג) מתוך ספר "פרי חכם - אגרות קודש"

אין דבר רוחני,
אם אין מי שמגלה אותו.

כל דבר רוחני קיים,
אם מישהו מגלה,
אם מישהו מרגיש אותו,
אם מישהו נמצא בו.

כמו האור.
מאיפה יודעים שיש אור?
אם שמים על הדרך שלו מחיצה,
אז האור נתקל במשהו
ורואים שיש אור.

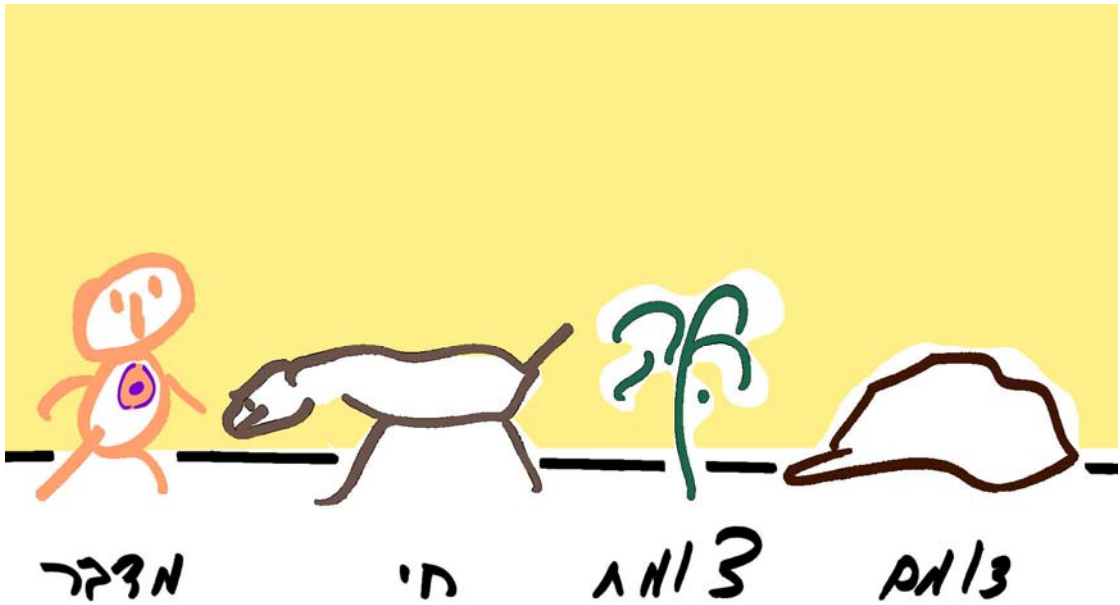
למה אין אור
מחוץ לכדור הארץ,
מחוץ לאטמוספירה?
כי האור שנמצא שם
לא נתקל באף מחיצה.

אם נתקל במשהו,
אז רואים
ש"כאן נמצא אור".

דומם צומח חי מדבר

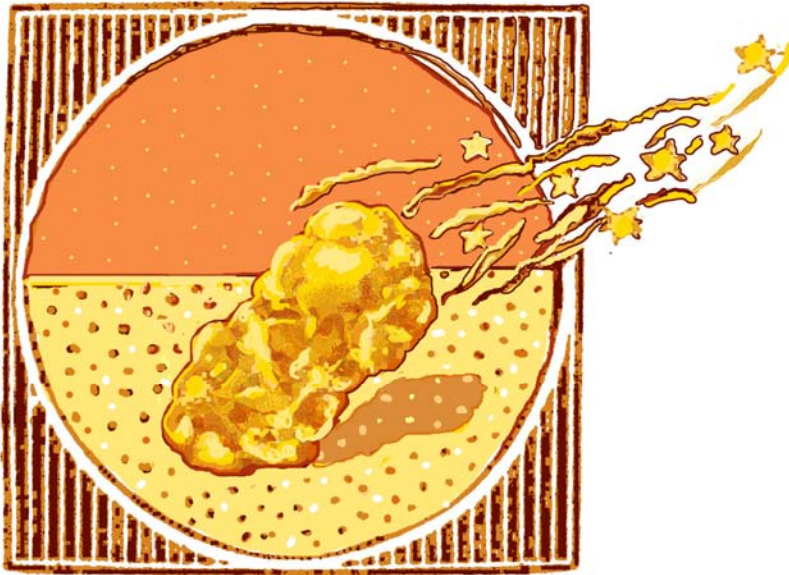
מאמר קט"ו מתוך ספר "שמעתי"

א. דַרְגַת דּוּמָם

בְּחִינַת דּוּמָם נִקְרָא
מִי שֶׁאֵין לוֹ רְשׁוּת
בְּפָנָי עֲצָמוֹ,
אֲלָא רְשׁוּת
שֶׁל בַּעַל הַבַּיִת עָלָיו.

וְהוּא מוֹכֵרָח
לְמַלְאוֹת
כֹּל חֶשְׁקוֹ וְרְצוֹנוֹ
שֶׁל בַּעַל הַבַּיִת.

וּלְכֹן
אֵינוּ יְכוּל לְעָבוֹד
לְתוֹעֵלַת זֹלָתוֹ,
אֶלָּא מוֹפְעֵל לְעָבוֹד
לְתוֹעֵלַת עֲצָמוֹ.

ב. דְּרַגַּת צוּמַח

בְּחִינַת צוּמַח נִקְרָא
מִי שֵׁישׁ לוֹ כָּבֵד בְּמִקְצַת
רְשׁוֹת בְּפָנָי עֲצָמוֹ,
וְיְכוּל לַעֲשׂוֹת דְּבָר,
שֶׁהוּא בְּהִיפּוּךְ מִדַּעַת בַּעַל הַבַּיִת.

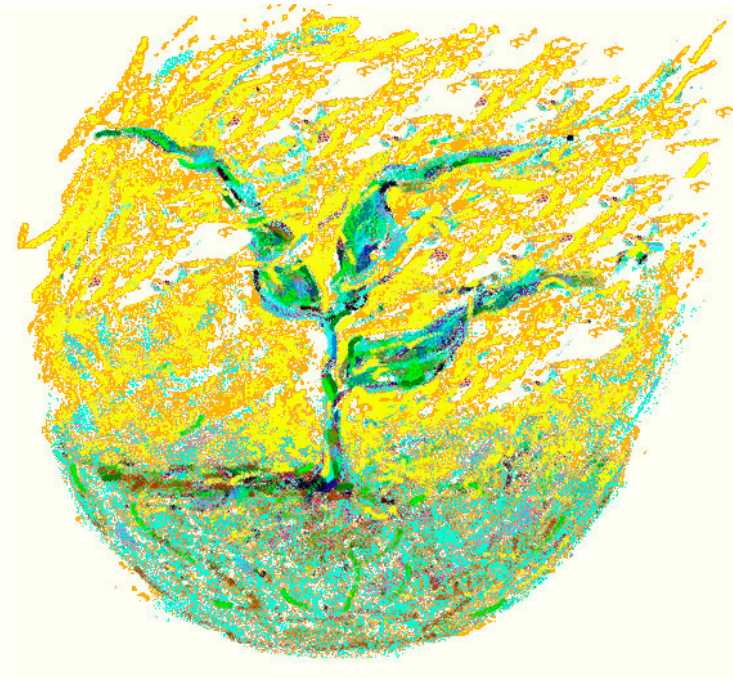
הֵינּוּ, שֶׁכָּבֵד יְכוּל לַעֲשׂוֹת דְּבָרִים,
שֶׁאֵינָם לְתוֹעֵלַת עֲצָמוֹ,
אֶלָּא בְּהִיפּוּךְ מִהֶרְצוֹן
שֶׁבַעַל הַבַּיִת הַטְּבִיעַ בוֹ.

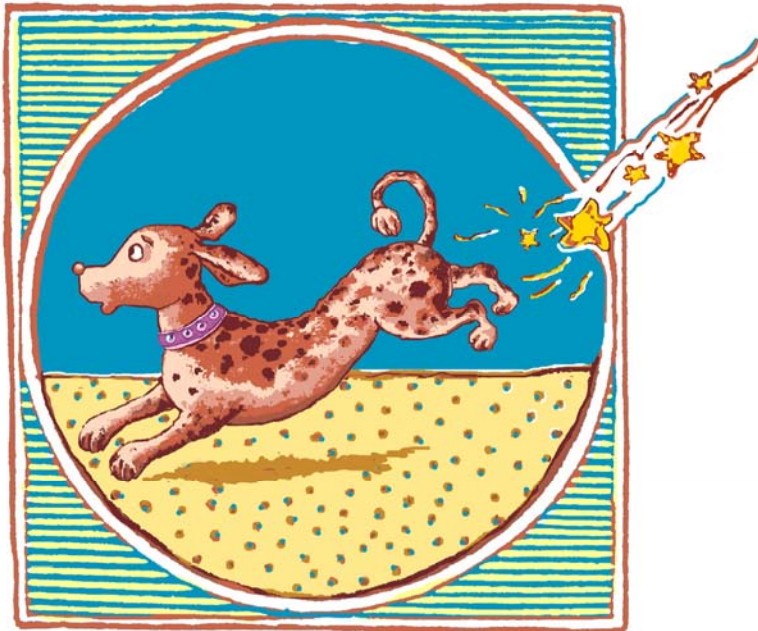
כְּמוֹ שְׂרוּאִים בְּצִמְחִים גְּשָׁמִים,
אֵף עַל פִּי שֶׁהֵם בַּעֲלֵי תְנוּעָה,
שֶׁהֵם מִתְפַּשְׁטִים בְּאוֹרֶךְ וּבְרוּחָב,
מִכָּל מְקוֹם תְּכוּנָה אַחַת לְכָל הַצִּמְחִים.

זאת אומרת, שאין אף צמח אחד
שיכול לצאת נגד שיטת כל הצמחים,
אלא מחויב לשמור את חוקי הצמחים,
ואין לו שום כוח
שיוכל לעשות נגד בני מינו.

זאת אומרת,
אין לו בחינת חיים בפני עצמו.
אלא הוא חלק מחיי כלל הצמחים.
כי לכל הצמחים צורת חיים אחת
בדומה לבריה אחת.
וכל הצמחים על אופןם הפרטי
הם כאיברים של בעל החי הזה.

וכמו כן ברוחניות,
"צומח" נקראים אלה האנשים,
שכבר יש להם במקצת כוח
להתגבר על הרצון שלהם,
אבל הם משועבדים לסביבה,
כי עוד אין להם את הכוח
לעשות הפוך מהסביבה
שבה הם נמצאים.

ג. דַּרְגַּת חִי

אָנוּ רוֹאִים בְּבַעֲלֵי הַחִי,
שֵׁשׁ לְכֹל אֶחָד מֵהֶם
תְּכוּנָה בְּפָנָי עֲצָמוּ,
וְאֵינָם מְשׁוּעָבְדִים לְסַבִּיבָה.

אֲלֵא יֵשׁ לְכֹל אֶחָד
הַרְגָּשָׁה וּתְכוּנָה בְּפָנָי עֲצָמוּ.
וּבִטָּח שֶׁהוּא יָכוֹל לְפַעוֹל מֶה שֶׁהוּא
נֶגְדַר רְצוֹן בַּעַל הַבַּיִת.

וְגַם אֵינּוּ מְשׁוּעָבְדִים לְסַבִּיבָה,
אֲלֵא יֵשׁ לוֹ חַיִּים בְּפָנָי עֲצָמוּ,
מִבְּלֵי שֶׁבְּחִיּוֹתוֹ יִהְיֶה תְלוּי
בְּחַיִּים שֶׁל חֲבֵרוֹ.

אֲבָל אֵינּוּ יָכוֹל לְהַרְגִּישׁ
יֹתֵר מִיִּשׁוּתוֹ עֲצָמוּ.
הֵינּוּ, אֵינּוּ לוֹ הַרְגָּשׁ הַזּוֹלָת,
וּמִמִּילָא שֶׁאֵינּוּ יָכוֹל
לְדַאוֹג עֲבוּר הַזּוֹלָת.

ד. דְרָגַת מְדַבֵּר

בְּחִינַת מְדַבֵּר הוּא

מִי שֵׁישׁ בּוֹ כַּמָּה מַעֲלוֹת:

- א. הוּא עוֹשֶׂה נֶגֶד רְצוֹן בַּעַל הַבַּיִת,
- ב. אֵינוֹ מְשׁוֹתֵף לְכָל בְּנֵי גִילוֹ, כְּמוֹ בַצּוֹמַח.
- הֵינּוּ, הוּא אֵינוֹ תְלוּי בְּסָבִיבָה.
- ג. הוּא מְרַגֵּשׁ אֶת הַזּוּלָת.

לְכֵן הוּא יָכוֹל

לְדַאֵג עֲבוֹרָם וּלְהַשְׁלִימָם,

עַל יְדֵי זֶה שֶׁמְרַגֵּשׁ

וּמְצַטְעֵר עִם הַצִּיבוֹר,

וְיָכוֹל לְשִׁמּוֹחַ בְּנַחְמַת הַצִּיבוֹר.

וְכֵן הוּא יָכוֹל

לְקַבֵּל מִהָעֶבֶר וְהָעֵתִיד.

מֵה שֶׁאֵין כֵּן בַּעַל חַי,

שֶׁאֵינוֹ מְרַגֵּשׁ אֶלָּא רַק אֶת הַהוֹנָה,

וְגַם רַק אֶת פְּרִטְיוֹתוֹ עֲצָמוֹ.

עגל בן יומו

לפי מאמר "מהות הדת ומטרתה" של בעל הסולם מתוך ספר "פרי חכם - מאמרים"

הִבְהֵמָה,
אֲשֶׁר דַּעְתָּהּ מוּעָטָה
בְּסוֹף גִּידוּלָהּ,
אֵינָנָה לְקוּיָהּ כֹּל כֶּךָ
בְּדַרְךְ הַתְּפִתְחוּתָהּ.

בְּנִיגוּד לְאָדָם,
שֶׁדַעְתּוֹ מְרוּבָה
בְּגִמְרָה גִידוּלוֹ,
וְלְקוּי בִיּוֹתֵר
בְּדַרְךְ הַתְּפִתְחוּתוֹ.

כִּי עֵגֶל בֶּן יוֹמוֹ
הוּא "קָרִי שׁוֹר",
כְּלוּמֵר, יֵשׁ לוֹ כּוֹחַ
לְעֲמוּד מִיַּד עַל רַגְלָיו
וְלִלְכֵת,
וְשֶׁכֵּל לְהִישָׁמֵר מִכָּל פְּגַע רַע
הַנִּמְצָא עַל דַּרְכּוֹ.

מָה שְׂאִין כֵּן
אָדָם בֶּן יוֹמוֹ,
הוּא מוּטָל
כְּמוֹ נְטוּל חוֹשִׁים.

וְאִם הָיָה בָּא וּמִסְתַּכֵּל
בְּשִׁתֵּי וְלִדּוֹת אֵלֶּה
מִיִּשְׁהוּ שְׂאֵינּוּ מוֹרְגָל
בְּהוֹוִיּוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה,

הָיָה אוֹמֵר,
עַל יְלוּד הָאָדָם,
שֶׁ"גַּם בְּתַכְלִיתוֹ
לֹא יִצְלַח לְמֵאוּמָה",

וְעַל יְלוּד הַבְּהֵמָה
הָיָה אוֹמֵר,
שֶׁ"כָּאֵן נוֹלַד
גִּיבּוֹר גְּדוֹל",

כִּי הָיָה דָן אוֹתָם
עַל פִּי שִׁיעוֹר
חוֹכְמַתוֹ שֶׁל הָעֶגְל
לְעוֹמַת יְלִיד הָאָדָם
הַטִּיפֵשׁ וְהַנְּטוּל
מִכָּל הַחוֹשִׁים.

פְּרֵי מֵתוֹק

לפי מאמר "מהות הדת ומטרתה" של בעל הסולם מתוך ספר "פרי חכם - מאמרים"

צֵא וּשְׂאֵל אֶת הַבּוֹטָנִיקָאִי,
כִּמָּה מְצַבִּים עוֹבְרִים עַל הַפְּרֵי
מֵעֵת שֶׁנִּרְאָה לְעֵינָיִים
עַד בִּיאָתוֹ לְתַכְלִיתוֹ,
שֶׁהוּא גָּמַר בִּישׁוּלוֹ.

אֲשֶׁר כָּל הַמְצַבִּים
הַקּוֹדְמִים לְתַכְלִיתוֹ
לֹא דֵי שְׂאִינָם
מֵרְאִים לָנוּ שׁוֹם דּוֹגְמָא
מוֹתָאמַת לְתַכְלִיתוֹ
הַמֵּתוֹק וְהַיֶּפֶה,

אֲלֹא עוֹד כְּמוֹ לְהַכְעִיס,
מֵרְאִים לָנוּ אֶת הַהִפְכֵי
לְצוּרָה הַתַּכְלִיתִית,

כְּכֹל שֶׁהַפְּרֵי
יֹתֵר מֵתוֹק בְּסוּפוֹ,
הוּא נִמְצָא
יֹתֵר מֵר וְיֹתֵר מְגוּנָה
בְּמְצַבִּים הַקּוֹדְמִים
שֶׁל סֵדֵר הַתַּפְתָּחוּתוֹ.

יְלָדִים שֶׁל הַשָּׂכָן

משל מתוך מאמר רב"ש: "סדר ישיבת החברה" בספר "שלבי הסולם" (כרך ד') של רב"ש

הָאָדָם יְכוֹל לְרֹאוֹת חֲסָרוֹנוֹת
אֲצֵל יְלָדִים שֶׁל הַשָּׂכָן,
וְעַל יְלָדִים שֶׁל עֲצָמוֹ
הוּא לֹא רוֹאֶה.

וְכַשְּׁמִדְבָּרִים עַל הַבְּנִים שְׁלוֹ
אֵיזָה חֲסָרוֹנוֹת,
תִּיכֵף הוּא מְתַגַּבֵּר נֶגֶד חֲבֵרוֹ,
וּמִתְחִיל לְהַגִּיד אֶת הַמַּעֲלוֹת
שֵׁישׁ לְהַבְּנִים שְׁלוֹ.

וְנִשְׁאַלֶת הַשְּׂאֵלָה,
מֵהִי הָאֻמָּת -
שֵׁישׁ מַעֲלוֹת לְבְּנָיו,
וּמִשׁוּם זֶה הוּא בְּרוּגְזוֹ,
כַּשְּׁמִדְבָּרִים עַל הַבְּנִים שְׁלוֹ?

וְהַעֲנִין הוּא כֵן,
שֶׁבְּאֻמָּת יֵשׁ בְּכָל אָדָם
מַעֲלוֹת וְחֲסָרוֹנוֹת.
וְכָל אֶחָד מֵהֶם,
הֵן הָאֵב עֲצָמוֹ וְהֵן הַשָּׂכָן,
אוֹמְרִים אֻמָּת.

אָלֵא הַשְּׂכֵן
הוא לא מתייחס
להבנים של השני
עם יחס כָּאֵב אֵל בֶּן.
היינו, שְׂאִין לוֹ אוֹתָהּ אֶהְבָּה
לבָּנִים הָאֵלֶּה,
כְּמוֹ שֵׁישׁ לְאֲבִיהֶם.

לְכוּ, כִּשְׂהוּא מְסִתְפֵּל
עַל הַבָּנִים שֶׁל הַשְּׂנִי,
הוא רוֹאֶה רַק
אֶת הַחֲסָרוֹנוֹת שֵׁישׁ לָהֶם,
כִּי מְזָה הוא יוֹתֵר נֶהְנָה.

כִּי אֵז הוא יְכוֹל לְהִרְאוֹת,
שֶׂהוּא בְּמַעֲלָה יוֹתֵר מֵהַשְּׂנִי,
בְּזָה שֶׁהִלְדִים שְׁלוֹ
הֵם יוֹתֵר טוֹבִים,
לְכוּ מְסִתְפֵּל רַק
עַל הַחֲסָרוֹנוֹת שֶׁל הַשְּׂנִי.

וְזֶה הוּא אֱמֶת,
מָה שְׂרוּאָה.
אָבֵל מָה הוּא רוּאָה?
רַק אֶת הַדְּבָרִים
שֶׁנֶּהְנֶה מֵהֶם.

אָבֵל גַּם הָאֵב רוּאָה
רַק אֶת הָאֱמֶת,
אֲלֵא הוּא מְסַתְּפֵל
רַק עַל הַדְּבָרִים הַטּוֹבִים,
שֵׁישׁ לְבָנִים שְׁלוֹ.

אָבֵל הַדְּבָרִים הָרָעִים
שֵׁישׁ לְבָנִים שְׁלוֹ,
אֶת זֶה הוּא לֹא רוּאָה,
מִשּׁוֹם שֶׁאֵין לוֹ תַעֲנוּג מִזֶּה.

לְכֵן הוּא אוֹמֵר אֱמֶת,
מָה שֶׁהוּא רוּאָה אֲצֵל הַבָּנִים שְׁלוֹ,
כִּי הוּא מְסַתְּפֵל רַק עַל הַדְּבָרִים,
שֵׁישׁ מִזֶּה לְקַבֵּל הַנְּאָה.
אִם כֵּן הוּא רוּאָה
רַק אֶת הַמַּעֲלוֹת שְׁלֵהֶם.

שוטר תנועה

משל רב"ש מתוך ספר "שלבי הסולם"

מִטָּרָם שֶׁהִמְצִיאוּ אֶת הַתְּמָרוֹרִים
שִׁיסְדוּ אֶת הַתְּנוּעָה בְּכָלֵי רֶכֶב,
הַסֵּדֵר הָיָה שְׁשׁוֹטֵר עוֹמֵד
וּמְכוּוֹן אֶת הַתְּנוּעָה.

וְאִז הִרְבֵּה אָנָשִׁים
הָיוּ מְלֵאֵי טְעָנוֹת וְכַעַס עַל הַשׁוֹטְרִים,
שֶׁהֵם אֵינָם בְּסֵדֵר,
שֶׁהֵם לֹא מְסַתְּפִלִים עַל הַתּוֹר.

כִּי לַפְעָמִים הָיָה בָּא אָדָם
וּמִבְקֵשׁ מִהַשׁוֹטֵר שְׂיַעֲשֶׂה לוֹ טוֹבָה,
הָיֹת שָׂיֵשׁ לוֹ אֵיזָה חוֹלָה בְּבַיִת וְכַדוּמָה,
וְהַשׁוֹטֵר מְשַׁנֶּה אֶת הַסֵּדֶר לְפִי שְׂכָלוֹ.

וְאִז כָּל אֶחָד הָיָה חוֹשֵׁב
שֶׁהַשׁוֹטֵר אֵינּוּ בְּסֵדֶר.

וְהַרְבֵּה אֲנָשִׁים
הָיוּ מְרוֹצִים,
וְהַרְבֵּה לֹא.

מָה שָׂאִין כֵּן בְּיָמֵינוּ,
שֶׁמְסֵדֶר הַתְּנוּעָה נַעֲשֶׂה
בְּחִינַת דוּמָם,
בְּלִי שְׂכָל,

הִנֵּה עֹכְשִׁיו
כָּל אֶחָד וְאֶחָד מְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ
אֶת גְּזֵר דֵּינּוֹ שֶׁל הַרְמָזוֹר,
וְאִף אֶחָד לֹא כוֹעֵס עָלָיו
וְאִף אֶחָד לֹא מִתְחַנֵּן אֵלָיו,
שְׂיַעֲשֶׂה לוֹ טוֹבָה.

מַלְבוּשֵׁי כְבוֹד

לפי מאמר רב"ש מתוך ספר "דרגות הסולם" חלק ב' (מאמר ע"ד: "מהי האמת")

יוֹפֵי נִקְבָּע עַל פִּי רוֹב,
מָה שֶׁהֲרַבִּים קוֹבְעִים
מָה יָפָה וּמָה לֹא יָפָה,
בְּלִבוֹשֵׁים וּבְרֵהִיטֵי הַבַּיִת.

וְאָנוּ רוֹאִים שְׁכַל דוֹר
מִבְּטַל אֶת צִיּוֹר הַיּוֹפֵי
שֶׁל הַדוֹר הַקּוֹדֵם.

לְמַשָּׁל בְּדוֹר הַקּוֹדֵם
הָיוּ יוֹדְעִים שְׂרֵהִיטֵי הַבַּיִת
צְרִיכִים לְהִיּוֹת מֵעַן,
וְחָרוּט עַל הָעַץ מִיְנֵי צִיּוֹרִים.

וְכִיּוֹם הָאֲרוֹנוֹת שְׁעוֹשִׁים בְּבַיִת
הֵם אֲרוֹנוֹת קִיר,
(כְּמוֹ שְׂרוֹאִים בְּדִירוֹת הַיְשָׁנוֹת
שֶׁהָיוּ לְפָנֵי כַּמָּה דוֹרוֹת בִּירוּשָׁלַיִם),
רַק הַיּוֹם עוֹשִׁים אֲרוֹנוֹת קִיר
יוֹתֵר יָפִים מְאֹד.

אָבֵל מָה בְּאַמַּת יָפָה
מִי יִכּוֹל לוֹמַר?
אֵי אֶפְשֶׁר לְתַת עַל כָּךְ

תְּשׁוּבָה מוּגְדָרֶת,
אֵלָא כּל מָה שְׁהֲרַבִּים
מִסְכִּימִים שְׁזָה יָפָה,
אֵז כּוֹלֵם הוֹלְכִים
לְפִי הַדּוּגְמָא הַזֹּאת.

לְכֵן כּל פְּעַם יֵשׁ מוֹדוֹת חֲדָשׁוֹת
הַיֵּינוּ, דּוּגְמָאוֹת חֲדָשׁוֹת.
וְנִמְצָא לְפִי זֶה,
כּל מָה שְׁהֲרַבִּים מַחְשִׁיבִים
זֶה נִקְרָא יוֹפִי,

וְאִם הוֹלְכִים בְּדֶרֶךְ זוֹ,
נִקְרָא "מִלְבוּשֵׁי כְבוֹד".
כִּי מָה שֶׁהוּא מְכוּבָד בְּעֵינֵי הַבְּרִיּוֹת
עַל זֶה יְכוֹלִים לְתֵת יְגִיעָה,
בְּכַדֵּי לְהַשִּׁיג אוֹתוֹ.

מְכוֹנַת יְרִיָּה

לפי מאמר רב"ש מתוך ספר "שלבי הסולם"

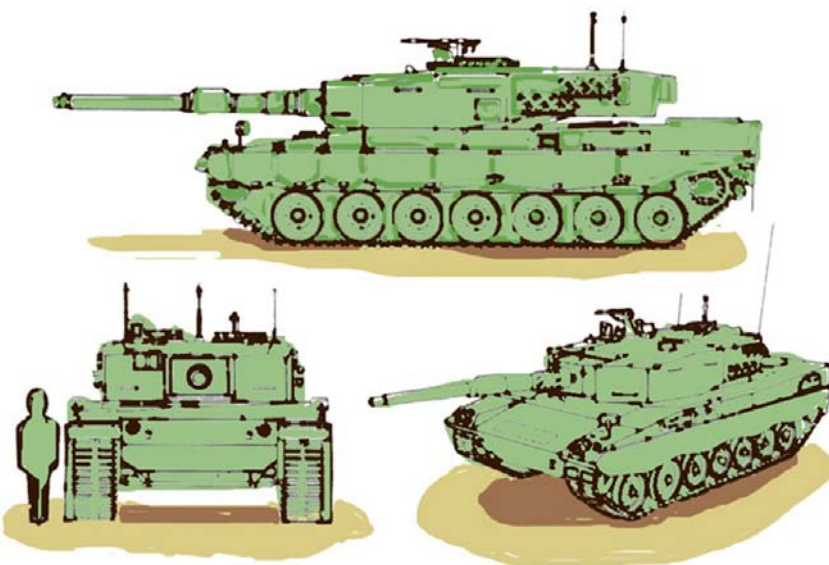
סֶדֶר הָעוֹלָם הוּא,
שְׁשֵׁנִי אֲנָשִׁים בְּמַחְלוֹקֶת
יֵשׁ לְפַעְמִים שְׁעוֹבְרִים
לְתַגְרַת יְדֵיִם.

וּמִי שֶׁהוּא רוֹאֵה שְׂאִינוּ
יָכוֹל לְהִתְגַּבֵּר עָלָיו,
הוּא לוֹקַח סַכִּין כְּנֶגְדּוֹ.

וְהַשְּׁנִי שֶׁהוּא רוֹאֵה
שְׂיֵשׁ לְהַשְּׁנִי סַכִּין,
הוּא לוֹקַח אֶקְדָּח.

וּכְשֶׁהַשְּׁנִי רוֹאֵה
שְׂיֵשׁ לוֹ אֶקְדָּח,
הוּא לוֹקַח רוֹבֵה וְכו',

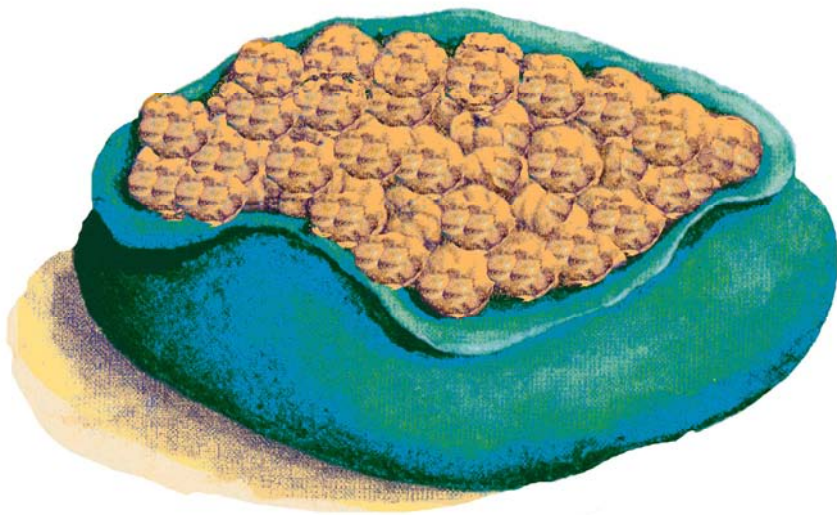
עַד שֶׁהַשְּׁנִי לוֹקַח נֶגְדּוֹ
מְכוֹנַת יְרִיָּה,
וְאִם יֵשׁ לוֹ מְכוֹנַת יְרִיָּה
הַשְּׁנִי לוֹקַח טֶנֶק.

שֶׁק שֶׁל אֲגוּזִים

משל של בעל הסולם מתוך מאמר "האומה"

אָנוּ דוֹמִים
לְגַל שֶׁל אֲגוּזִים,
הַמְּאוּחָדִים מִבְּחוּץ
לְגוֹף אֶחָד,
עַל יְדֵי שֶׁק הָעוֹטֵף
וּמְאַגֵּד אוֹתָם.

אֲשֶׁר מִיֵּדֶת
הָאִיחוד הַהוּא
אֵינָה עוֹשֶׂה אוֹתָם
לְגוֹף מְלוּכָד.

אֲלֹא כֹל תְּנוּדָה קְלָה
הַנֶּעֱשֶׂה עַל הַשֶּׁק,
מוֹלִיד בָּהֶם הַתְּרוֹצְצוֹת
וּפִירוּדִים זֶה מִזֶּה.

וְעַל יְדָה הֵם בָּאִים
בְּכֹל פֶּעַם מִחֲדָשׁ
לְצִירוּפִים
וּלְאִיחודִים חֲלֻקִּים.

חור בַּסְפִינָה

מתוך מאמר "הערבות" (אות "ח) של בעל הסולם

"מה איכפת לך,
הלא תחתי אני קודר
ולא תחתיך".

אמר לו:
"שוטה! הרי שנינו
נאבדים יחד בספינה".

שניים היו באים בספינה,
והתחיל אחד קודר תחתיו
ולעשות נקב בספינה.

אמר לו חבירו:
"למה אתה קודר?"
אמר לו:

חוק ההתפתחות

מתוך מאמר "האומה" של בעל הסולם

אין לך דבר
שלא יעבור
תחת חוק הברזל
של התפתחות הדרגתי,

המסובב ובא
מכוח התרוצצות
של שני כוחות זה בזה:
כוח הבונה
וכוח השולל ומְהַרס.

ועל ידי מלחמתם הקשה
והתמידית זה בזה,
נמצאים יוצרים ומשלימים
את כלל המציאות בכללו,
וכל פרט של המציאות
בפרטיותו.

דֶּרֶךְ תּוֹרָה וְדֶרֶךְ יִיסוּרִים

מתוך "מאמר החרות" של בעל הסולם

יֵשׁ שְׁתֵּי דְרָכִים
שֶׁהַשְּׂגָחָה חֲבֹשָׁה
וְהַקִּיפָה אוֹתָנוּ,
כְּדִי לְהַבְיֵאֵנוּ
אֶל הַמְטָרָה הַתְּכַלִּיתִית,

וְהֵם:

דֶּרֶךְ יִיסוּרִים
הַגּוֹרֵם אֵלֵינוּ
הַתְּפַתְחוֹת הַזֹּאת
שֶׁלֹּא מִדַּעַתָּנוּ.

וְדֶרֶךְ תּוֹרָה וְחוֹכְמָה,
הַגּוֹרֶמֶת אֵלֵינוּ
הַתְּפַתְחוֹת הַזֹּאת מִדַּעַתָּנוּ,
בְּלִי שׁוּם הֶכְרַח וְיִיסוּרִים.

עֵשֶׁב הַשָּׂדֶה

לפי מאמר רב"ש מתוך ספר "דרגות הסולם" חלק ב'

אֵין לְךָ עֵשֶׁב מְלֻמָּטָה
שְׂאִין לוֹ מְלֻאָךְ מְלֻמְעָלָה
שְׂמִכָּה וְאוֹמֵר לוֹ:
"גְּדֹל".

פִּירוּשׁ:

הָאֲנָשִׁים דּוֹמִים לְעֵשֶׂבֵי הַשָּׂדֶה.
וְהַמְּלֻאָךְ שְׂמִכָּה,
הוּא הַיִּסּוּרִים,
שְׂכַל הָעוֹלָם סוֹבְלִים.

זֹאת אוֹמֶרֶת,
הַנְּבָרָאִים רוֹצִים מְנוּחָה,
כְּמוֹ הַשּׁוֹרֵשׁ,
וְהַיִּסּוּרִים הֵם כְּמוֹ מְקַל,
שְׂאוֹמֵר לְאָדָם:
"לְךָ לְעִבּוּדָה".

וְעַל יְדֵי זֶה
יְהִי הַתְּפִתְחוּת,
שְׂזֵהוּ נִקְרָא "גְּדֹל".

כִּינָה מְכַרְפֶּרֶת

משל של בעל הסולם מתוך "הקדמה לספר פנים מאירות ומסבירות" (אות י"א)

אֶפִּילוּ הַכִּינָה הַקְּטָנָה
שׁוֹבֶרֶת שִׁינִיהָ
בַּעַת צֵאתָהּ לְסְעוּדָתָהּ,

כַּמָּה פְּרָכוּרִים הִיא מְכַרְפֶּרֶת
עַד שֶׁמִּשְׁגָּת אָכַל לְפִיהָ דֵּי סְעוּדָתָהּ,
לְזָכוֹת קִיוְמָהּ.

וְכַמוֹהָ
מַקְרָה אֶחָד לְכוֹלֵם
הַקְּטָנִים עִם הַגְּדוֹלִים,

וְאִינוּ צָרִיךְ לוֹמַר
בְּמִין הָאָדָם
מוֹבְחָר הַיְצוּרִים,
אֲשֶׁר יָדוּ בְּכָל וְיָד כָּל בּוֹ.

מחויץ לי

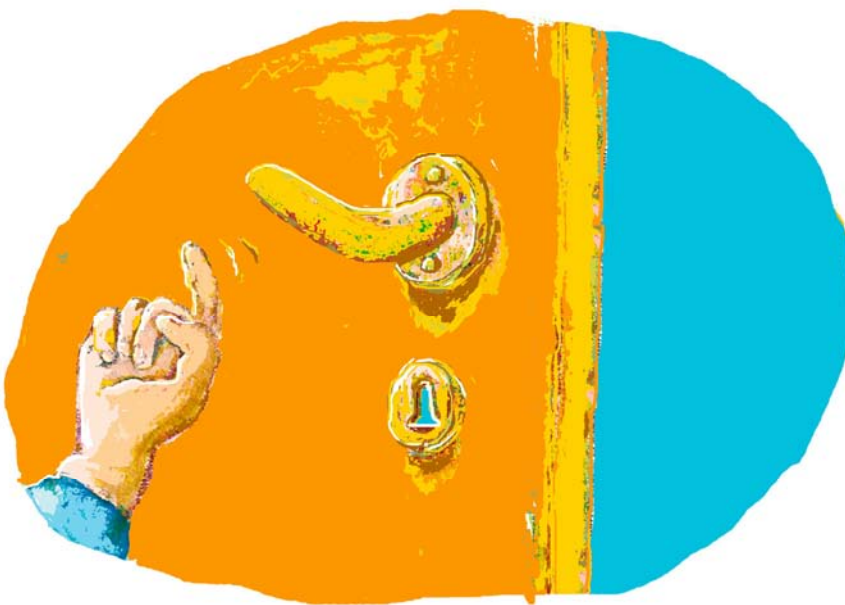
לפי דברי רב (12.5.08) על מאמר מתוך ספר "שמעתי"

אין לי במקום שלי
אָלאַ מה שיש,
מה שמתגלה.

מה שמתגלה,
יכול להיות ממני,
ויכול להיות
מחויץ לי.

מה שממני,
זה בטוח מתוך
האגו שלי.

מה שמחויץ לי,
זה הדבר היחיד
שאני יכול להשליט
על האגו שלי.

שׁוֹרֵשׁ הַמַּחֲלָה

מתוך מאמר "האומה" של בעל הסולם

רוֹפֵא שְׂאִינוּ מְשִׁים לֵב
לְשׁוֹרֵשׁ הַגּוֹרֵם שֶׁל הַמַּחֲלָה,
אֶלָּא מְרַפֵּא אֶת הַחוֹלָה
לְפִי תְּכוּנַתָּה הַחִיצוֹנִית בְּלִבֵּד
שֶׁל הַמַּחֲלָה.

שִׁטָּה כְּזוֹ הִיא תְּמִיד
קְרוּבָה לְהִיזָק יוֹתֵר מֵהַתּוֹעֵלָתָּה.
כִּי צְרִיכִים לְקַחַת בְּחֻשְׁבוֹן
אֶת שְׁנֵיהֶם:
הֵן הַגּוֹרֵם שֶׁל הַמַּחֲלָה,
וְהֵן הַמַּחֲלָה עֲצָמָה.

וְאִז
אֶפְשָׁר לְהִתְאִים
רְפוּאָה בְּטוֹחָה.

אח"פ דעליון

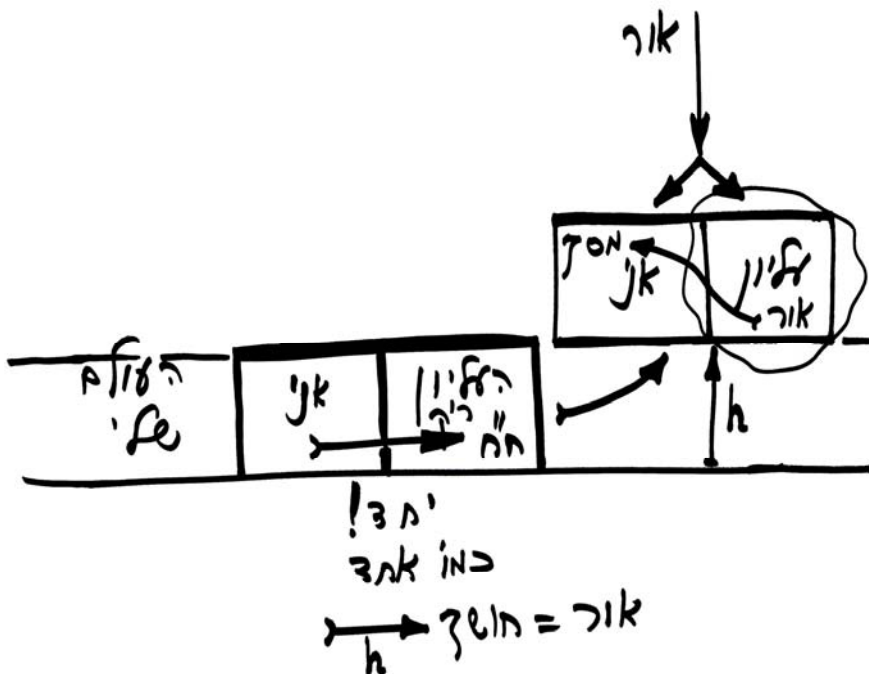
(אוזן חוטם פה של העליון)

מתוך ספר "תלמוד עשר הספירות" של בעל הסולם

כל הכוחות
והמיעוטים
שנמצאים בעליונים,
מחויבים להיות
בתחתון מהם.

כי להיות העליון
סיבה למציאות התחתון,
על כן פועלים עליו
כל המיעוטים והפגמים
שיש בעליון שלו,

כי נעשה מסובב
וסבול מהם.

שרטוט רב משיעור תע"ס (19.08.08) חלק ט'

פְּנִים וְאַחֲרָיִים

לפי מכתב (דף ל"ז) של בעל הסולם מתוך ספר "פרי חכם - אגרות"

בְּבֵית אֶחָד מוֹנַחִים זֵיתִים מְרִים,
לֹא יִצְלָחוּ לְכָל;
וּבְבֵית שְׁנֵי מוֹנַחַת קוֹרֵת בֵּית הַבַּד,
לֹא תוֹכֵשֶׁר לְכָל,

וּבֵּא אָדָם וְחִיבֵר אֶת שְׁנֵיהֶם,
כִּי נָתַן הַקּוֹרֵה עַל גְּבִי הַזֵּיתִים,
וַיֵּצֵא לוֹ רְכוּשׁ גָּדוֹל שֶׁל שֶׁמֶן.

נִמְצָא שֶׁהַשֶּׁמֶן הַטּוֹב הַמְתַּגַּלָּה,
הוּא הַ"פְּנִים",
וְהַקּוֹרֵה (שֶׁנָּתַן עַל הַזֵּיתִים)
הִיא הַ"אַחֲרָיִים".

מֶשֶׁל הַחֲתוּלִים

משל של רב"ש מתוך ספר "שלבי הסולם"

מְסַפְּרִים עַל רַבִּי יוֹנָתָן,
שֶׁהָיָה לוֹ וַיְכוּחַ
עִם כּוֹמֵר אֶחָד שְׁטָעוֹן,
שֶׁבְּכוּחוֹ לְשָׁנוֹת אֶת הַטְּבֵעַ.

חלק עליו רבי יונתן ואמר:
"הטבע שהבורא ברא
אי אפשר לשנות,
אלא רק הבורא יכול לשנות,
והאדם בכוחות עצמו אינו מסוגל".

מה עשה הכומר? -
לקח כמה חתולים
לימד אותם להיות מלצרים,
הלביש אותם בבגדי מלצר,
והלך להזמין את המלך והשרים
לסעודה שהכין.

לפני הסעודה,
סיפר למלך על כל העניין
שהיה לו עם רבי יונתן.
ואז נתן פקודה,

וְתִיכֶף וּמִיד נִכְנָסוּ הַמְּלָצְרִים,
הַיֵּינוּ, הַחֲתוּלִים,
שֶׁהָיוּ מְלוּבָּשִׁים בְּדִיוֹק
כְּמוֹ מְלָצְרִים אֲמִיתִיִּים.

וְהֵם הִכִּינוּ אֶת הַשׁוּלְחָן,
וְכֵן הֵם הִבִּיאוּ אֶת כָּל הַמְּנוֹת
לְכָל אֶחָד וְאֶחָד.

וְהַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים רָאוּ וְתָמְהוּ
עַל מַעֲשֵׂה הַפְּלָאִים הַזֶּה עִם הַמְּלָצְרִים,
וְהִסְכִּימוּ פֹּה אֶחָד
שֶׁאֵין יוֹתֵר שׁוֹם מְקוֹם לְוִיכּוֹחַ.

וְכוֹלֵם הַתְּפִלָּאוּ עַל רַבֵּי יוֹנָתָן,
אֵיךְ הוּא יוֹשֵׁב כָּל כֶּךָ בְּשִׁלְוָה,
וְאֵינוֹ מִתְּפַעֵל מִהַמְעֵשָׂה
שֶׁהוֹכִיחַ שְׁחוֹר עַל גְּבִי לָבֹן,
שֵׁשׁ בְּיַדֵּי הָאָדָם לְשָׁנוֹת אֶת הַטֶּבַע.

וּמָה עָשָׂה אִז רַבֵּי יוֹנָתָן? -
לְאַחַר שֶׁגָּמְרוּ אֶת הַסְּעוּדָה,
בְּעוֹד הַמְּלָצְרִים עוֹמְדִים
וּמְחַכִּים לְשָׁרֵת אֶת הַכָּלֵל,
הוֹצִיא רַבֵּי יוֹנָתָן קוֹפְסָה שֶׁל טֶבֶק.

וְכוֹלֵם חֲשָׁבוּ,
שֶׁהוּא רוֹצֵה לְהַרְיֵחַ טֶבֶק.
אָבֵל כְּשִׁפְתַּח אֶת הַקּוֹפְסָא,
יֵצְאוּ מִשָּׁם כַּמָּה עֶכְבְּרִים.

וּכְשֶׁ"הַמְּלָצְרִים" רָאוּ,
אֵיךְ שֶׁהָעֶכְבְּרִים יוֹצְאִים מִהַקּוֹפְסָא
וּבּוֹרְחִים,
תִּיכָף עָזְבוּ אֶת הָאוֹרְחִים
וְרָצוּ אַחֲרֵי הָעֶכְבְּרִים,
כְּמוֹ שֶׁמְחַיֵּיב אוֹתָם הַטֶּבַע שְׁלָהֶם.

וְאִז כּוֹלֵם רָאוּ,
שֶׁהֲצָדֵק עִם רַבֵּי יוֹנָתָן.

קבלה ונתינה

מתוך "מאמר לסיים הזוהר" של בעל הסולם

יש לדעת

שעניינים רוחניים

אינם כעניינים גשמיים

שבהם הנתינה והקבלה

באים באחד.

כי ברוחניות

זמן נתינה לחוד

וזמן קבלה לחוד.

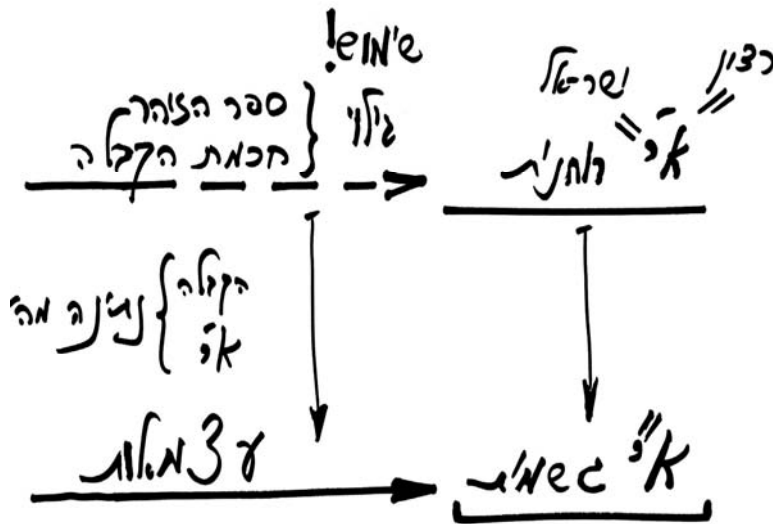
כי תחילה

ניתן הדבר למקבל,

ובנתינה זו נותנים לו

רק הזדמנות לקבל,

אבל עוד לא קיבל כלום.

שרטוט רב משיעור (25.04.08) על "מאמר לסיים הזוהר"

עד שמתקדש ומטהר כראוי,

ואז זוכה לקבל הדבר,

באופן שמזמן הנתינה

עד זמן הקבלה

יכול להתעכב זמן מרובה.

שְׂרִיפָה בְּחֶצֶר

משל מתוך מאמר רב"ש ספר "שלבי סולם" (כרך ה')

אָדָם עֵייף מְאוֹד,
שֶׁהֵלֵךְ לִישׁוֹן בַּלַּיְלָה,
נֶגִיד, בְּשָׁעָה אַחַת עֶשְׂרֵה.
וּמְעוֹרְרִים אוֹתוֹ
בְּשָׁעָה שְׁלוֹשׁ.

בְּטַח שֶׁהוּא יִגִּיד,
שְׂאִין לוֹ כּוֹחַ לְקוּם,
מִשׁוּם שֶׁהוּא עֵיִף בְּיוֹתֵר.

וְאִם עוֹד מְרַגֵּשׁ בְּעֵצְמוֹ
קִצְתַּת חוֹלְשָׁה,
אוֹ שְׂמֵרָגִישׁ
שֵׁשׁ לוֹ קִצְתַּת חוּם,
בְּנִדְאֵי שְׂאִין כּוֹחוֹת בַּגּוֹף
לְקוּם בְּשָׁעָה הַקְּבוּעָה,
שֶׁהוּא רָגִיל לְקוּם.

אֲבָל אִם אָדָם,
שֶׁהוּא עֵיִף מְאוֹד,
וּמְרַגֵּשׁ שֶׁהוּא חוֹלָה,
וְהֵלֶךְ לִישׁוֹן בְּשָׁעָה
שְׂתִים עֶשְׂרֵה בַּלַּיְלָה,
וּמְעוֹרְרִים אוֹתוֹ בְּשָׁעָה אַחַת,

וְאוֹמְרִים לוֹ,
שֵׁשׁ שְׂרִיפָה בְּחִצָּר,
”וְעוֹד מְעַט הָאֵשׁ תִּיכַנֵּס
לְתוֹךְ הַחֹדֶר שְׁלֶךְ,
וּמִהֵר תִּקּוּם,
כִּי תִמּוּרַת הַיְגִיעָה
שְׂאֵתָה נוֹתֵן עֲכָשִׁיו
תִּקְבֹּל אֶת הַחַיִּים שְׁלֶךְ”.

אז הוא לא יגיד תירוץ,
שאין לו כוח,
ואין לו מוח,
והוא קצת חולה.
אלא אפילו שהוא ממש חולה,
הוא יתן את כל היגיעה
בכדי לקבל את החיים שלו.

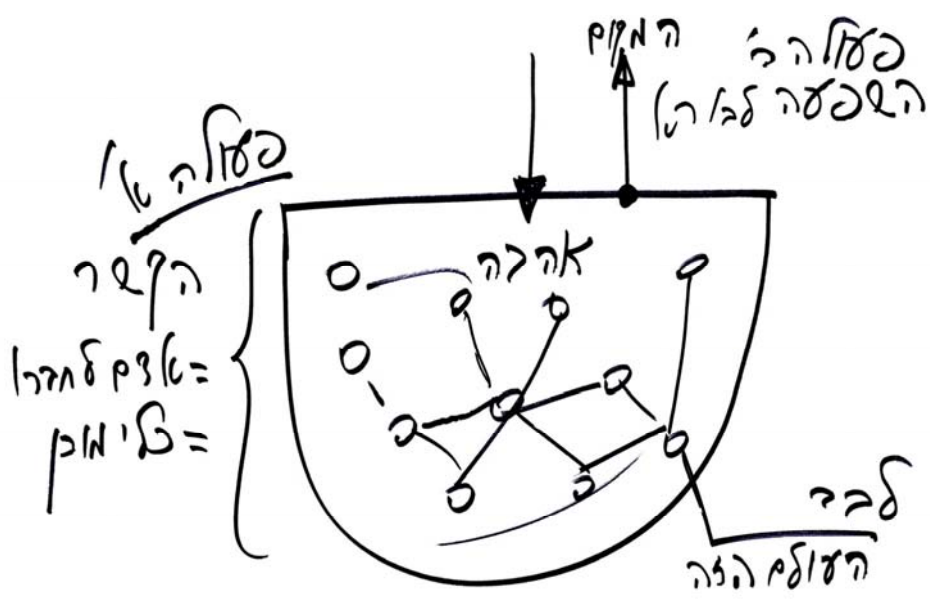

כְּלֵי "אָדָם הָרִאשׁוֹן"

לפי דברי רב (24.3.08) על "הקדמה לתלמוד עשר הספירות"

הָאָדָם
מְבִיא לְבוֹרָא
כְּלֵי כְּלָלִי,
כְּלֵי "אָדָם הָרִאשׁוֹן".

הוא מְחַבֵּר לְעֵצְמוֹ
אֶת כָּל הַנְּשָׁמוֹת,
אֶת כָּל הַכֹּלִים הָרִיקָנִיִּים,
כְּדֵי שֶׁהַבוֹרָא
יִמְלֵא אוֹתָם.

שרטוט רב משיעור (25.8.08) על מאמר בעל הסולם

אַבְק הַמְרַפָּא

משל של בעל הסולם מתוך מכתב בדף פ"ה בספר "פרי חכם - אגרות"

מֶלֶךְ גָּדוֹל,
טוֹב וּמְטִיב,
אֲשֶׁר כָּל מְגֻמְתּוֹ הִיְתָה
רַק לְהַנּוֹת אֶת בְּנֵי מְדִינָתוֹ.

כִּי לֹא נִזְקַק
לְשׁוּם עֲבוּדָה שְׁיַעֲבֹדוּהוּ.
אֶלָּא שְׁכַל שְׁאִיפְתּוֹ הִיְתָה
לְהַטִּיב עִם בְּנֵי מְדִינָתוֹ.

אִמָּנָם יָדַע שְׁיֵשׁ מְדַרְגּוֹת
בְּמִקְבְּלֵי טוֹבָתוֹ,
בְּשִׁיעוֹר אֲהַבְתָּם אֱלֹו
וּבְמִידַת הַכֶּרֶת עֶרְךְ מַעֲלָתוֹ -

עָלָה בְּרִצּוֹנוֹ
לְהַנּוֹת בְּשִׁיעוֹר מוֹפְלֵג
אֶת הַכְּשָׁרִים שֶׁבְּבְנֵי מְדִינָתוֹ
בְּיַחְוֹד.¹

¹ לפי דברי רב משיעור (24.07.08) על מכתב בדף פ"ה מתוך ספר "פרי חכם - אגרות קודש"

כל מגמתו ורצונו של המלך היה לתת לכל אחד ואחד להרגיש, להכיר, להבין את המעדנים לפי יכולתו לעכל. ולא ליצור מעצמו דירוג שהוא נותן למישהו פחות או למישהו יותר. אלא כל רצונו היה להאכיל כל אחד ואחד במלואו. זאת אומרת, להכין ולהתאים לו הכל לפי מידת התפתחותו ולפי טעמים משלו. ולכן הוא כאילו התייחס לכל אחד ואחד באופן שונה.

וְכֹל יִתֵּר הָעֵם יִרְאוּ
שְׂאִין הַמֶּלֶךְ מִקֶּפֶח שְׂכָר
הַמְרַבִּים אֶהְבֶּה אֵלָיו,
אֶלָּא שְׂמִשְׁבִּיעַ אוֹתָם מְטוֹבו
מִשְׁפַּע הַתַּעֲנוּגִים אֲשֶׁר הֵכִין עֲבוּרָם,

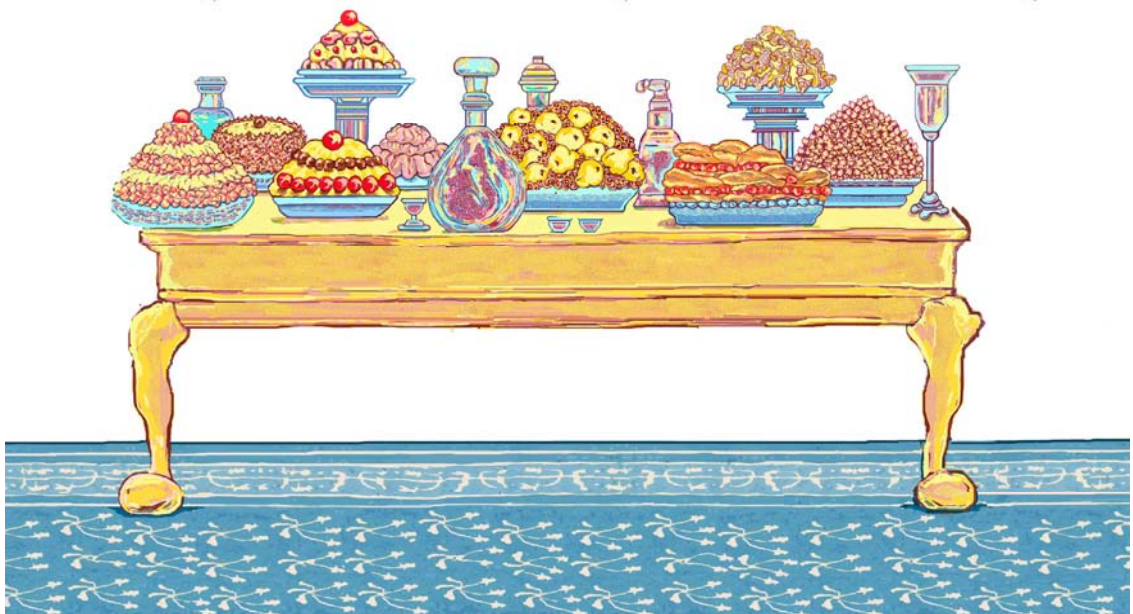
וּבְנוֹסָף עַל הַתַּעֲנוּגִים
שְׁנוֹתָן לָהֶם כִּיד הַמֶּלֶךְ,
יֵשׁ לָהֶם תַּעֲנוּג מְיוֹחַד
בְּזֶה שְׂמִרְגִישִׁים
שׁוֹנְבְּחָרִים הֵמָּה מֵעַם,
וְגַם זֶה רְצָה לִיתֵן לְאוֹהֲבָיו.²

² לפי דברי רב משיעור (24.07.08) על מכתב בדף פ"ה מתוך ספר "פרי חכם - אגרות קודש"

הנבחרים האלה מעם לא נבחרו מן הסתם על ידי המלך, אלא לפי מידת יגיעתם מתוך בחירה חופשית. זאת אומרת, הוא לא נתן להם איזה תכונות מיוחדות שעל ידן הם נעשים מורמים מעם. אלא מעל כל התכונות, מעל כל החשבונות, אחרי כל ההכנות שהם מקבלים מהלידה ומהחינוך ואינן תלויות בהם (כמו שכתוב במאמר "השלום בעולם" של בעל הסולם), הם נותנים יותר מכל האחרים, אותה יגיעה סגולית שתלויה רק בהם, בבחירה החופשית שלהם. ואז יוצרים על ידה את הכלי לקבלת הטובה מהמלך, כל אחד לפי ההישג שלו.

וְכִדִּי לְהַשְׁמֵר מִהִתְלוֹנָה שֶׁל הָעַם,
שָׁמָּא יִשְׁקְרוּ בְּעֵצְמָם,
אוּ יִטְעוּ גַם כִּן אֶת עֵצְמָם לֹמֵר:
”מְאוּהָבֵי הַמֶּלֶךְ הֵמָּה -
וְעַם כָּל זֶה נִגְרַע שְׂכָרָם”.

וּמַחֲמַת שְׁלֵמוֹתוֹ שֶׁל הַמֶּלֶךְ
נִשְׁמַר גַּם מִזֶּה,
וְעַל כֵּן חָשַׁב תְּחִבּוּלוֹת
לְהוֹצִיא מִחֲשֻׁבוֹתָיו
אֶל הַפּוֹעֵל בְּשְׁלֵמוֹתָם.³

³ לפי דברי רב משיעור (24.07.08) על מכתב בדף פ"ה מתוך ספר "פרי חכם - אגרות קודש"

הכוונה של המלך היתה לשמור עליהם מפני השקר לעצמם. כדי שכל אחד בנפרד וכולם יחד, יגלו את האמת, שהאמת היא תכונת המלך. ויגיעו בהתפתחותם להכיר שהאמת היא מוחלטת, ולא שכל אחד ימצא לעצמו איזו הצדקה של המלך. אלא היה חשוב לו, שהם בלהכיר את הצדק העליון שיש בקבלת השכר מהמלך, הם יגיעו להכרת תכונתו של המלך. זאת אומרת, הם יקנו את התכונה בעצמה, את תכונת האמת.

עד שְׁמָצָא עֵצָה נְפִלְאָה:
נתן צו לְכָל בְּנֵי הַמְּדִינָה כּוֹלָם,
אָחַד לֹא יִחְסַר
לְבוֹא לְשָׁנָה תְּמִימָה
אֶל עֲבוּדַת הַמֶּלֶךְ.

וַיַּחַד מְקוֹם בְּהִיכָלוֹ לְכַךְ.
וְהִתְנָה בְּפָרוֹשׁ שְׂאֲסוֹר
לְעֲבוֹד מַחוּץ לְמְקוֹם הַמְּיוֹעֵד,
כִּי פִיגוּל הוּא,
וּבְעֵינַי הַמֶּלֶךְ לֹא יִרְצֶה.

וְהִנֵּה שְׂכָרָם אַתֶּם בְּמְקוֹם פְּעוּלְתֵם.⁴
שֶׁהָכִין לָהֶם סְעוּדוֹת גְּדוֹלוֹת
וְכָל מַעֲדָנַי עוֹלָם
בְּכָל אֵימַת שְׂרוּצִים.

- וְאַחַר כְּכֹלוֹת מוֹעֵד שְׁנַת הָעֲבוּדָה,
אֲזַי קַח אֶת כּוֹלָם
לְשׁוּלְחַן הַמֶּלֶךְ עֲצָמוֹ,
וַיְהִיו מְרוֹאֵי פָנָיו
הַיּוֹשְׁבִים רֵאשׁוֹנָה בַּמַּלְכוּת.

⁴ לפי דברי רב משיעור (24.07.08) על מכתב בדף פ"ה מתוך ספר "פרי חכם - אגרות קודש"

כל אחד חופשי לעשות כרצונו (זה נקרא "מציאות העולם הזה") - לעבוד כמה שהוא רוצה ולקבל כמה שהוא רוצה. הוא מקבל נקודה שבלב, אותה ידיעה פנימית שמדובר בעבודה למען המלך, ועכשיו עליו לבחור איך הוא רוצה לעבוד. או לעבוד למען עצמו כדי לקבל שכר, או לעבוד למען המלך כדי לקבל שכר, או לעבוד ללא שכר, שהעבודה בעצמה היא בשבילו השכר.

והִכְרוּז הַתְּפָרָסִים.
 וְכֹלֵם כְּאַחַד בָּאוּ לְעִיר הַמֶּלֶךְ
 הַמוֹקֶפֶה חֵיל וְחוֹמָה,
 כִּי נִסְגְּרוּ שָׁם
 בְּמִשְׁךְ הַשָּׁנָה הַנוֹעֵדָה,
 וַתְּחַל הָעֲבוּדָה.

סְבוּרִים הָיוּ שֶׁהַמֶּלֶךְ הֵכִין
 מִשְׁגִּיחִים עַל אוֹפֵן עֲבוּדָתָם,
 לְדַעַת מִי עוֹבְדוֹ וּמִי לֹא עוֹבְדוֹ.

- אִמָּנָם הַמֶּלֶךְ הַסֵּתֶתֶר,
 וְאִין שׁוּם הַשְּׁגָחָה,
 וְאִישׁ הַיָּשָׁר בְּעֵינָיו יַעֲשֶׂה.
 כִּן נִרְאָה הַדָּבָר בְּעֵינֵיהֶם.

וְלֹא יִדְעוּ מִהֶמְצָאָה הַנִּפְלְאָה
 אֲשֶׁר נָתַן מִין אָבֶק רָע
 בְּמַעֲדָנִים וּמִגְדָּנוֹת.
 וּכְנֶגְדוֹ נָתַן אָבֶק מִרְפָּא
 בְּבֵית שָׁל הָעֲבוּדָה.⁵

⁵ לפי דברי רב משיעור (24.07.08) על מכתב בדף פ"ה מתוך ספר "פרי חכם - אגרות קודש"

האדם יכול לשבת ליד השולחן ולעשות סעודות מהבוקר עד הלילה בעולם הזה, ולחשוב רק איך למלא את עצמו, כי המלך הרי לא נמצא בכל המקום הזה. והאדם יכול רק "לחטוף" ולקחת משהו מהשולחן, כדי שיהיה לו כוח ויכולת לעבוד למען המלך, וכל יתר הזמן לרכז את כל המחשבות איך לעשות משהו למענו. זאת אומרת, כל אחד ואחד מתקרב לשולחן. אבל או שמוצא בו את מקומו ומתיישב שעות ליד השולחן. או שמחפש בכל הארמון איך הוא יכול לעשות את רצון המלך, ורק לעיתים חוטף ולוקח משהו קטן מהשולחן, כדי שיהיה לו מרץ להמשיך ולעבוד למען המלך.

וּבְזֶה הַתְּבָרָרָה הַהִשְׁגָּחָה מֵעֲצָמָה.
כִּי אוֹהָבֵיו וְנֶאֱמָנָיו בְּאֵמֶת וּבְתַמִּים,
אֶף עַל פִּי שָׂרָאוּ
שְׂאִין הַשְׁגָּחָה בַּמָּקוֹם הַזֶּה.

מִכָּל מָקוֹם
מִחֲמַת אֲהַבְתֶּם הַנְּאֻמָּנָה,
שָׁמְרוּ מִצְוֹת הַמֶּלֶךְ בְּדַקְדּוּק,
וְעִשׂוּ כָּל עֲבוֹדָתְכֶם
כְּפִי הַמוֹטָל עֲלֵיהֶם.

וְגַם דִּיּיקוּ לְעִבּוֹד
בַּמָּקוֹם הַמְּיוֹעָד לָכֵן דְּוֹקָא.
וּמִמִּילָא שְׂאָבוּ לְתוֹךְ גּוֹפִם
אֶת אֲבִק הַמְּרַפָּא.

וְגַם כְּאֲשֶׁר הִגִּיעַ זְמַן הָאֲכִילָה -
טָעְמוּ אֶת הַמְּגִדָּנוֹת וְהַמְּעִדָּנִים.
וְהָיָה בָּהֶם אֶלֶף טָעֲמִים,
מְעוֹדָם לֹא הִשְׁיִגוּ טָעֲמִים כְּאֵלוֹ
וְלֹא הִרְגִישׁוּ מְתִיקוֹת כְּזֹאת.⁶

⁶ לפי דברי רב משיעור (24.07.08) על מכתב בדף פ"ה מתוך ספר "פרי חכם - אגרות קודש"

בזמן העבודה הם מקבלים בתוכם "תיקונים" כאלה, מין תוספות שמוסיפה להם העבודה עצמה, כך שהם מתחילים להרגיש תענוגים נפלאים באותה סעודה פשוטה של "ואכלתי ישן נושן". ואלה שלא עושים את העבודה, הם לא יכולים לקבל אותם תיקונים ולכן לא מסוגלים להרגיש באותה "סעודה", זאת אומרת, לראות באותו עולם שבו הם נמצאים, את הפנימיות שלו, את העולם הרוחני. כי האדם יכול לגלות בעולמו את העולם הרוחני רק על ידי יגיעה. ואלה שלא נותנים יגיעה, הם לא יכולים לגלות אותו.

ועל כן
היו מהללים ומשבחים
את המלך מאד.
כי על שולחן המלך
הנעלה על כל שבחים
המה אוכלים!

אבל השפלים,
שאינם מבינים כלל
בחינת מעלה במלך,
שראוי משום זה לאהוב אותו
באהבה מסורה ונאמנה.

כיון שראו שאין השגחה -
לא שמרו את מצות המלך כראוי.
זלזלו במקום המיועד לעבודה,
וכל אחד עבד עבודתו
במקום שנראה לו במגרשי המלך.⁷

⁷ לפי דברי רב משיעור (24.07.08) על מכתב בדף פ"ה מתוך ספר "פרי חכם - אגרות קודש"

כל אחד מודד לפי הכלים שלו, ואומר אמת על מה שהוא מרגיש, מה שהוא מגלה. לכן הם לא מבינים זה את זה ומתקוטטים ונמצאים בתרעומת - אלה שלא מגלים את הטעם על אלה שטועמים ורואים שיש טעם. אלא הכל תלוי בגישה לעבודה.

וּכְשֶׁהִגִּיעַ זְמַן הָאֲכִילָה,
כִּיּוֹן שִׁטְעָמוֹ אֶת הַמְּגִדָּנוֹת -
נִתְמַלֵּא חֵיכֶם טַעַם מֶר,
מִחֲמַת הָאֲבָק⁸ הַנִּזְכָּר.

וַיִּחְרְפוּ וַיִּבְזוּ אֶת הַמֶּלֶךְ
וְשׁוֹלְחָנוֹ הַבְּזוּי
אֲשֶׁר הֵכִין לָהֶם לְשֹׁכֵר
חֶלֶף טְרַחְתָּם.

וְהוֹחִזַּק הַמֶּלֶךְ אֶצְלָם
לְשִׁקְרוֹן גָּדוֹל שְׂאִין כְּמוֹתָיו.
אֲשֶׁר בְּמִקּוֹם מְעַדְנִים וּמְחַמְדֵי עוֹלָם -
נָתַן לָהֶם מְרוֹרוֹת וּמְלוּחוֹת כְּאֵלוֹ.

⁸ לפי דברי רב משיעור (24.07.08) על מכתב בדף פ"ה מתוך ספר "פרי חכם - אגרות קודש"

האבק שהמלך שם במעדנים נקרא "תבלין התורה". התבלין הזה יכול להיות סם החיים ויכול להיות סם המוות. מי שמכין את עצמו לנשום ונושם אותו בזמן העבודה והיגיעה, הוא מרגיש באותם המעדנים טעם אלוקי. ואלה שעושים את העבודה בלי כוונה נכונה, הם מרגישים במגדנות טעם מוות (אבל רובם אפילו לא מרגישים את טעמם המר, אלא פוסלים את המלך שלא נתן עבודה נכונה ומצדיקים את עצמם).

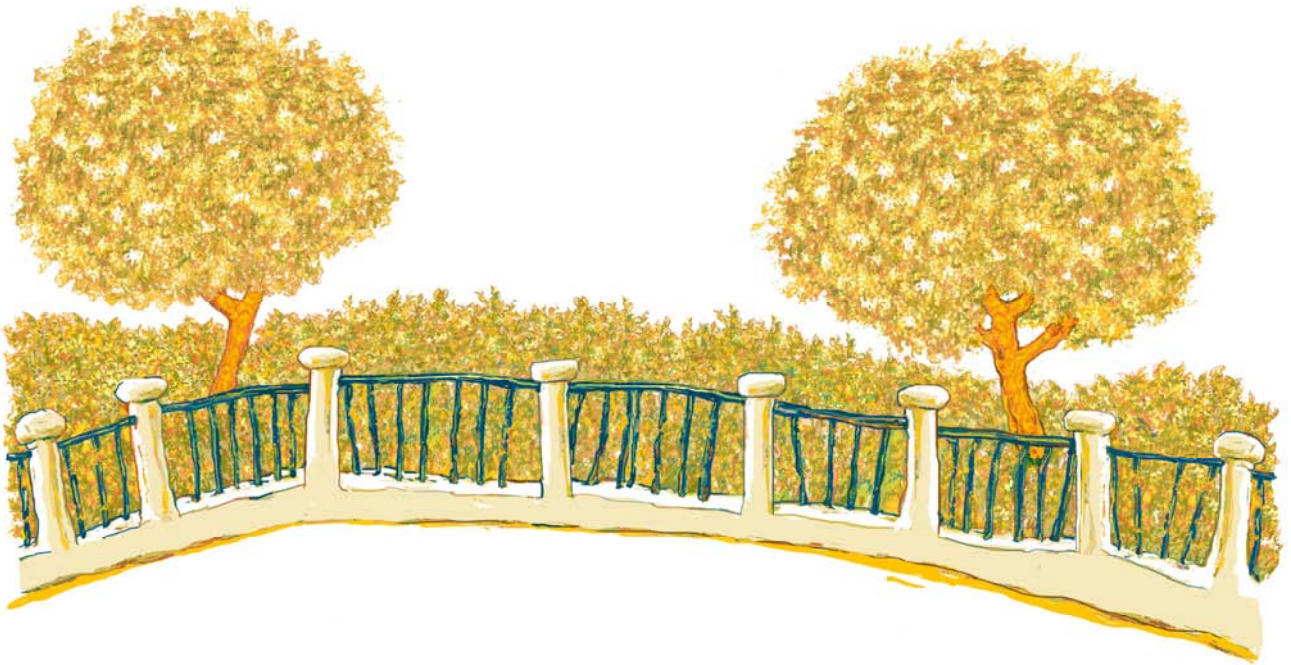
וְכִיּוֹן שָׁפוֹ,
הִתְחִילוּ לְהַמְצִיא לָהֶם
מִיְּנֵי מְזֻזוֹת מִמְּגֶרֶשׁ הָעִיר.
לְשִׁבּוֹר רָעָבָם.

וְאִז
"מִשְׁנֵה שְׁבֻרוֹן שְׁבָרָם" -
כִּי עֲבוֹדָתָם נִתְרַבָּה פִּי שָׁנִים.
וְלֹא יָדְעוּ הַחֲמֻדָּה שְׁבִשׁוּלְחוֹן הַמֶּלֶךְ
הַמְצוּי לְעֵינֵיהֶם.⁹

⁹ לפי דברי רב משיעור (24.07.08) על מכתב בדף פ"ה מתוך ספר "פרי חכם - אגרות קודש"

אלה שמשיגים את הכלים הנכונים, הם אלה שטועמים בסעודה טעמים נצחיים בלתי מוגבלים. ואלה שמתרשלים בהשגת הכלים, הם כל פעם רצים אחרי תענוגים. כי הכלים שלהם מתרוקנים מיד, וכך מי שמקבל מאה רוצה מיד מאתיים, ואחרי מאתיים רוצה מיד ארבע מאות. ועל זה נאמר: "משנה שברון שברם".

עֲבִירָה נֶגַד הַמְּלוּכָה

משל של בעל הסולם מתוך ספר "שמעתי"

אָדָם עָשָׂה אֵיזָה עֲבִירָה חֲמוּרָה נֶגַד הַמְּלוּכָה,
וְדָנָו אוֹתוֹ לְעֶשְׂרִים שָׁנוֹת מֵאָסָר עִם עֲבוֹדַת פֶּרֶךְ,
מְקוֹם הַמֵּאָסָר הוּא מְחוּץ לַמְּדִינָה
בְּאֵיזָה מְקוֹם נִידָח בְּעוֹלָם.

וְתִיכֵף הוּצִיאוֹ לְפוֹעַל אֶת פֶּסֶק דִּינוֹ,
וְשָׁלְחוֹ אוֹתוֹ לְמְקוֹם נִידָח בְּקִצָּה תְּבֵל,
וְשָׁם מָצָא עוֹד אָנָשִׁים
שֶׁנִּתְחַיְּבוּ מֵצַד הַמְּלוּכָה
לְהִיּוֹת שָׁם כְּמוֹהוּ.

אָבֵל הוּא נֶחְלָה בְּמַחְלַת הַשְּׂכָחָה,
וְשָׂכַח שֵׁישׁ לוֹ אִישָׁה וְיִלְדִים
וְאָנָשִׁים יְדִידִים וּמְכִירִים.
וְהוּא חוֹשֵׁב אֲז,

שְׁכַל הָעוֹלָם אֵינוֹ יוֹתֵר
מִכְּפִי שְׂרוּאָה אֶת הַמָּקוֹם נִידָח,
וְעַם הָאֲנָשִׁים שְׁנַמְצָאִים שָׁמָּה,
וְכֵן נוֹלָד שֵׁם וַיּוֹתֵר הוּא לֹא יוֹדֵעַ.

נִמְצָא שֶׁהָאֻמַּת שְׁלוֹ
הִיא לְפִי הַרְגָּשָׁתוֹ
מֵה שֶׁהוּא מְרַגֵּשׁ עֲכָשָׁיו,
וְאֵין לוֹ שׁוֹם הַתְּחַשְׁבוֹת
עִם הַמְּצִיאוֹת הָאֻמִּיתִית,
אֲלָא רַק לְפִי יְדִיעָתוֹ וְהַרְגָּשָׁתוֹ.

וְשֵׁם לְמַדּוֹ עִימוֹ חוֹקִים וְדִינִים,
בְּכַדִּי לְדַעַת שְׁעוֹד הַפְּעַם
לֹא יַעֲבוֹר עַל הַחוֹקִים,
וַיִּשְׁמֹר אֶת עֲצֻמוֹ מִכָּל אֱלֹהֵי הָעֲבִירוֹת
שֶׁכְּתוּב שֵׁם בַּחוֹקִים,
וְלִידַע אֵיךְ לְתַקֵּן מַעֲשָׂיו
בְּכַדִּי שִׁיוֹצִיאוֹ אוֹתוֹ מִשָּׁם.

וּכְשֶׁהוּא לְמַד בְּסִפְרֵי חוֹקֵי הַמֶּלֶךְ,
רָאָה שְׁמִי שֶׁהוּא עוֹבֵר עַל עֲבִירָה זֹו לְמִשָּׁל,
שׁוֹלְחִים אוֹתוֹ לְאַרְץ גְּזִירָה
רְחוֹק מִיִּשׁוּב הָעוֹלָם,
וְהוּא מִתְּפַעֵל מִהָעוֹנֵשׁ הַחֲמוֹר הַזֶּה,
וַיֵּשׁ לוֹ תִרְעוֹמוֹת,
מִדּוּעַ נִתְּנוּ עוֹנֵשִׁים כָּל כֵּן גְּדוֹלִים,

אָבֵל אַף פֶּעַם לֹא יַעֲלֶה בְּדַעְתּוֹ
שֶׁהוּא בְּעֶצְמוֹ, הוּא מֵהַעוֹבֵר
עַל חוֹקֵי הַמְּדִינָה,
וְכָבֵר דָּנּוּ אוֹתוֹ בְּכֹל חוֹמֶרֶת הַדִּין
וְכָבֵר הוֹצִיאוּ אֶת פֶּסֶק דִּינּוֹ לַפּוֹעֵל,
וְכִיוּן שֶׁהוּא חָלָה בְּמַחֲלַת הַשְּׂכָחָה,
אַף פֶּעַם לֹא יִרְגִישׁ
אֶת מְצִיאוֹתוֹ הָאֲמִיתִית.

הַהֶבְדֵּל בֵּין גִּשְׁמִיּוֹת לְרוּחָנִיּוֹת

לפי מאמר של בעל הסולם מתוך ספר "שמעתי"

בְּגִשְׁמִיּוֹת

הַכּוֹחַ הוּא לְפָנַי הָעֲשִׂיָּה.
שֶׁלֹּא עוֹשִׂים שׁוֹם דְּבָר,
מִלְּפָנַי שִׂיְהִיָּה הַכּוֹחַ לַעֲשׂוֹת.

מָה שְׂאִין כֵּן

בְּרוּחָנִיּוֹת,
מוֹכְרָחִים לְהִתְחִיל אֶת הָעֲבוּדָה
לְפָנַי שְׂמִשְׁיָגִים אֶת הַכּוֹחַ.

שק נופל

משל של רב"ש מתוך ספר "שלבי הסולם"

בְּזִמְן שֶׁהָאָדָם עוֹמֵד בְּרָחוּב,
וְלִידוֹ עוֹמֵד שֶׁק עִם מִשָּׂא כְּבֵד,
וְהוּא מְבַקֵּשׁ מֵאֲנָשִׁים שְׁעוֹבְרִים עַל יְדוֹ,
שִׁיעֲזְרוּ לוֹ לְהָרִים אֶת הַשֶּׁק עַל כְּתָפָיו,

אֲז כֹּל אֶחָד עוֹנֶה לוֹ שֶׁאֵין לוֹ זִמּוֹן,
אֶלָּא שִׁיבֵקֵשׁ מֵאִישׁ אַחֵר:
"הֲלֹא לֹא חָסֵר אֲנָשִׁים,
שִׁיכּוֹלִים לְעֲזוֹר לָךְ,
וְאֵין אַתָּה כֹּל כֵּךְ זְקוּק לְעֲזָרָתִי".

מֵה שֶׁאֵין כֵּן אִם הָאָדָם נוֹשֵׂא
שֶׁק עִם מִשָּׂא כְּבֵד עַל כְּתָפָיו,
וְהַשֶּׁק כִּמְעַט נִשְׁמַט מֵעַל כְּתָפָיו,
וְעוֹמֵד לִיפּוֹל לְגִמְרֵי עַל הָאָרֶץ,

וְאֲנָשִׁים עוֹבְרִים עַל יָדוֹ,
וְהוּא מְבַקֵּשׁ אֶזְרָה,
שִׁיעֲזֹרוּ לוֹ לְסִדֵּר אֶת הַשֶּׁקַּע עַל כְּתֻפָיו
שֶׁלֹא יפֹל.

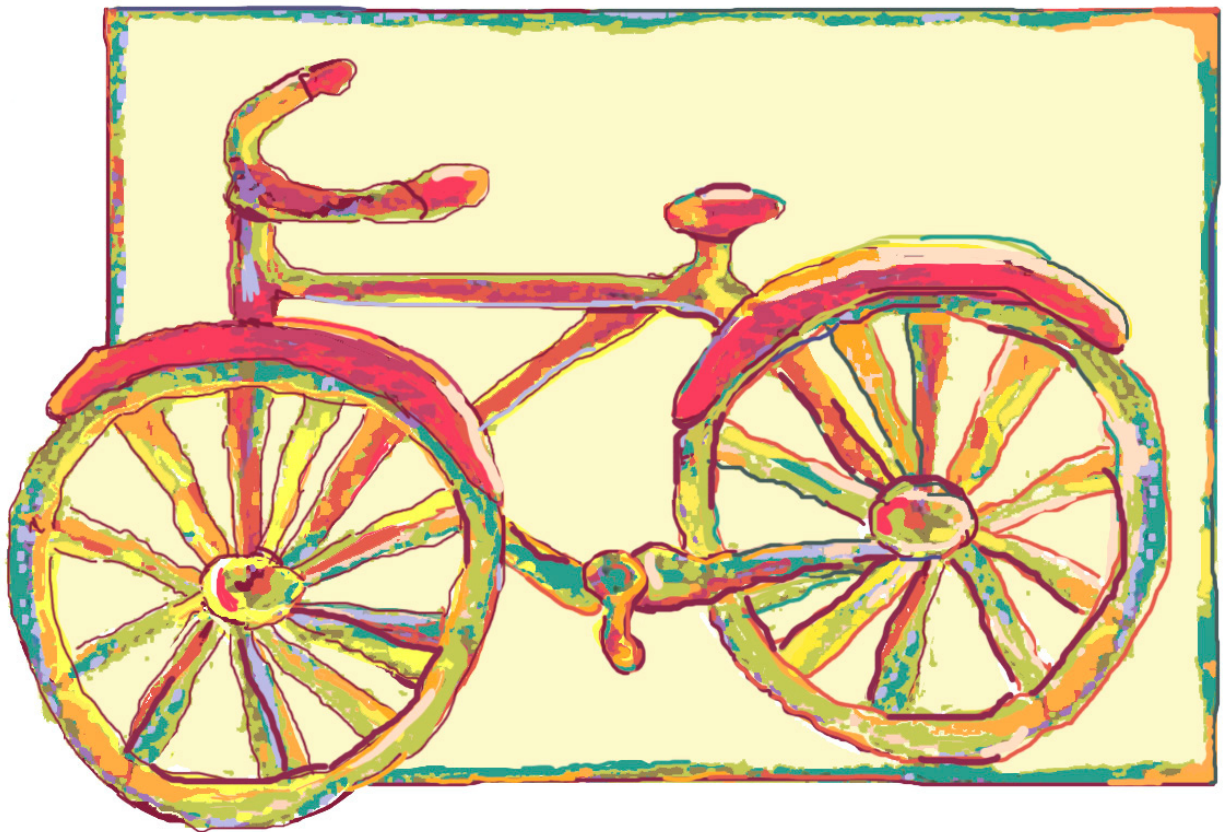
רוֹאִים שְׂאֵז, בְּזִמְנֵי כָּזֶה,
שֶׁעוֹמֵד לִיפּוֹל הַמֶּשֶׂא מֵעַל כְּתֻפָיו,
אֵין אֵף אֶחָד שִׁיגִיד: "אֵין לִי זִמֵּן,
תְּבַקֵּשׁ מִמִּישֶׁהוּ אַחַר שִׁיעֲזוֹר לְךָ",
אֶלֶּא הֶרְאִשׁוֹן שֶׁנִּמְצָא עַל יָדוֹ,
תִּיכֶף עוֹזֵר לוֹ.

תְּנוּעָה רוֹחֵנִית

לפי דברי האר"י מתוך ספר "תלמוד עשר הספירות" הסתכלות פנימית חלק ג'

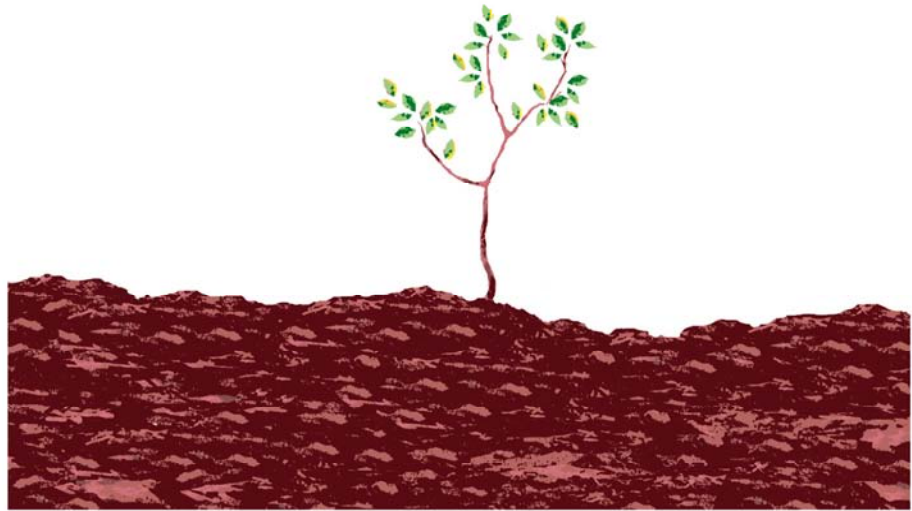
כֹּל דְּבַר רוֹחֵנִי,
שְׁנֵאֵמַר עָלָיו,
שֶׁהוּא עוֹבֵר
מִמְּקוֹם לְמִקְוֹם,

אֵין הַפִּירוּשׁ,
שֶׁהֵנִיחַ אֶת הַמְּקוֹם הַרְּאשׁוֹן,
וּבֵא לְמִקְוֹם הַשֵּׁנִי,
כְּדֶרֶךְ הַגִּשְׁמִיִּים,

אֶלֶּא רָק
בְּחִינַת תּוֹסֶפֶת,
כִּי נִשְׁאָר כּוֹלוֹ
בְּמָקוֹם הָרֵאשׁוֹן
כְּמוֹ שְׁהָיָה,
גַּם אַחֲרֵי שְׁבָא
לְמָקוֹם הַשֵּׁנִי.

וְנִמְצָא,
שֶׁנִּתְּוֹסַף לוֹ גַּם
הַמָּקוֹם הַשֵּׁנִי,
כִּי אֵין הָעֵדֶר בְּרוּחָנִי.

גִּרְעִין בְּאֲדָמָה

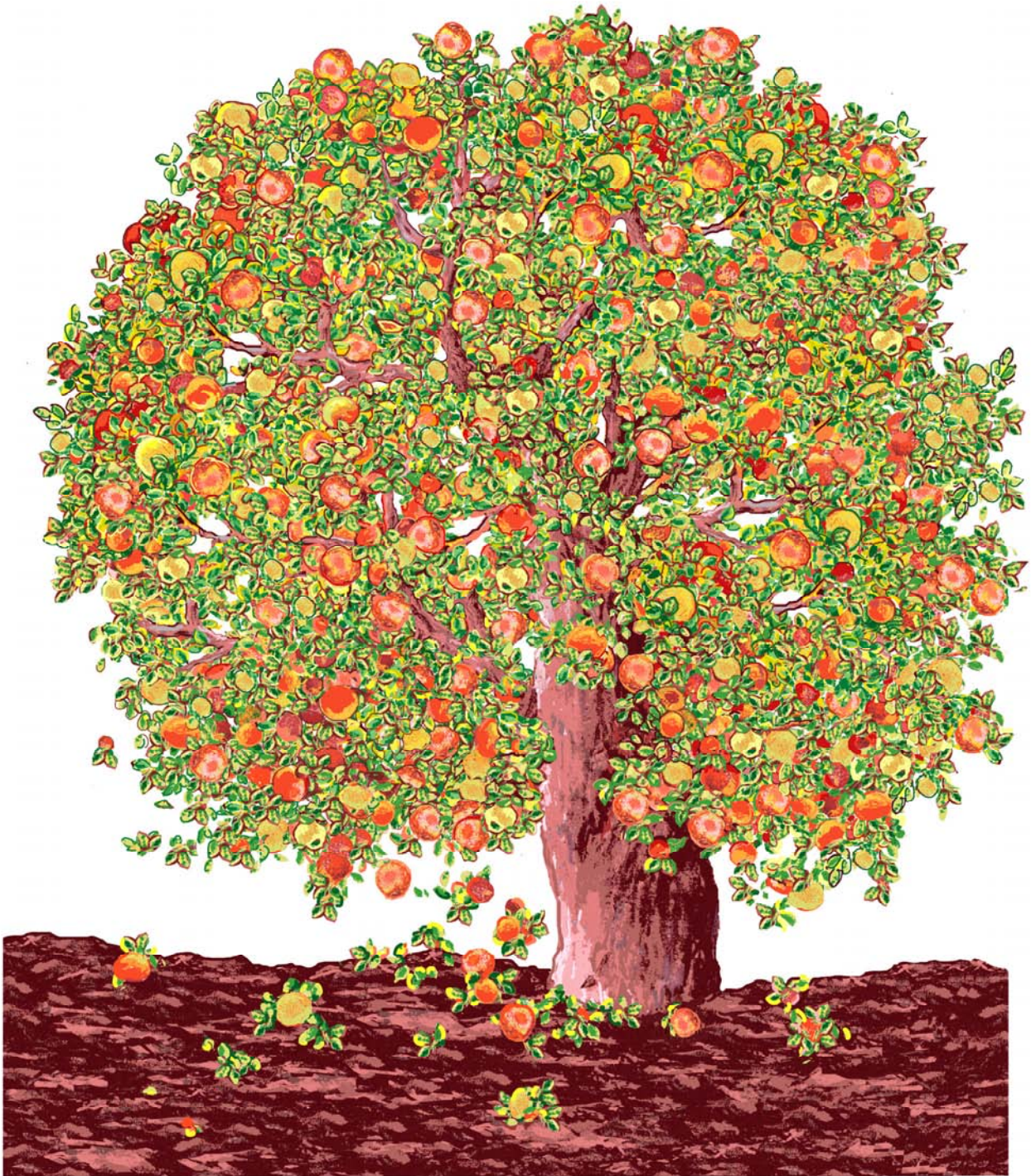
משל של בעל הסולם מתוך ספר "שמעתי"

אָדָם שָׁנְתָן
גִּרְעִין בְּאֲדָמָה,
עַל מְנַת שִׁיִּצְמַח מִמֶּנּוּ
אֵילָן גָּדוֹל,
אָבֵל תִּיכַף הוֹצִיא
אֶת הַגִּרְעִין מֵהָאֲדָמָה,

אִם כֵּן מֵהוּ הַתּוֹעֵלָת
מֵהָעֲבוּדָה הַזֹּאת,
שֶׁהַכֶּנִּיס אֶת הַגִּרְעִין
בְּאֲדָמָה ?

וְעוֹד, שָׁאֲנוּ יְכוּלִים לֹמַר,
לְאוּ דוּוֹקָא שֶׁהוֹצִיא גִרְעִין מֵהָאֲדָמָה
וְקִלְקַל אוֹתוֹ,
אֲלֵא שִׁיְכוּלִים לֹמַר,

שְׁהוּצִיא מִהָאֲדָמָה
אֵילָן עֵם פְּרִיֹת מְבוֹשָׁלִים,
וְקִלְקָלָם.

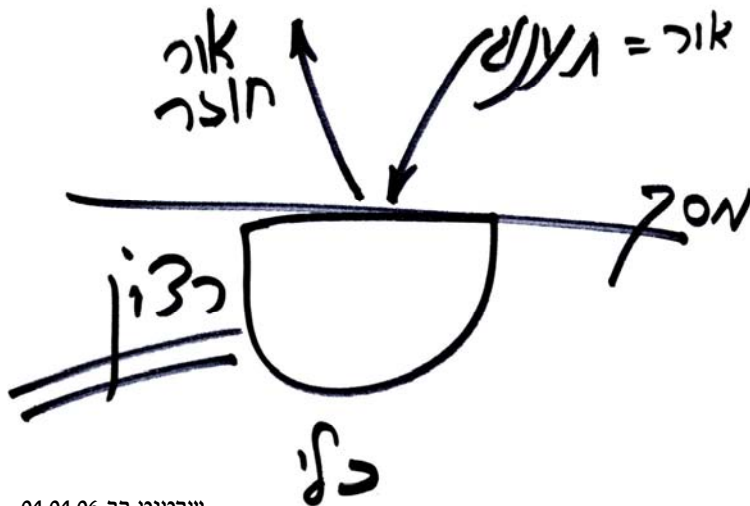
דְּבָקוֹת

לפי דברי רב (14.10.07) על מאמר מתוך ספר "שמעתיה"

התוצאות מהעבודה
של האדם
הן תמיד הולכות לבורא.

אלא האדם,
או שעובר לשם
להיות עם הבורא,
ואז נכלל באותו הסיכום
מהעבודה שלו עצמו.

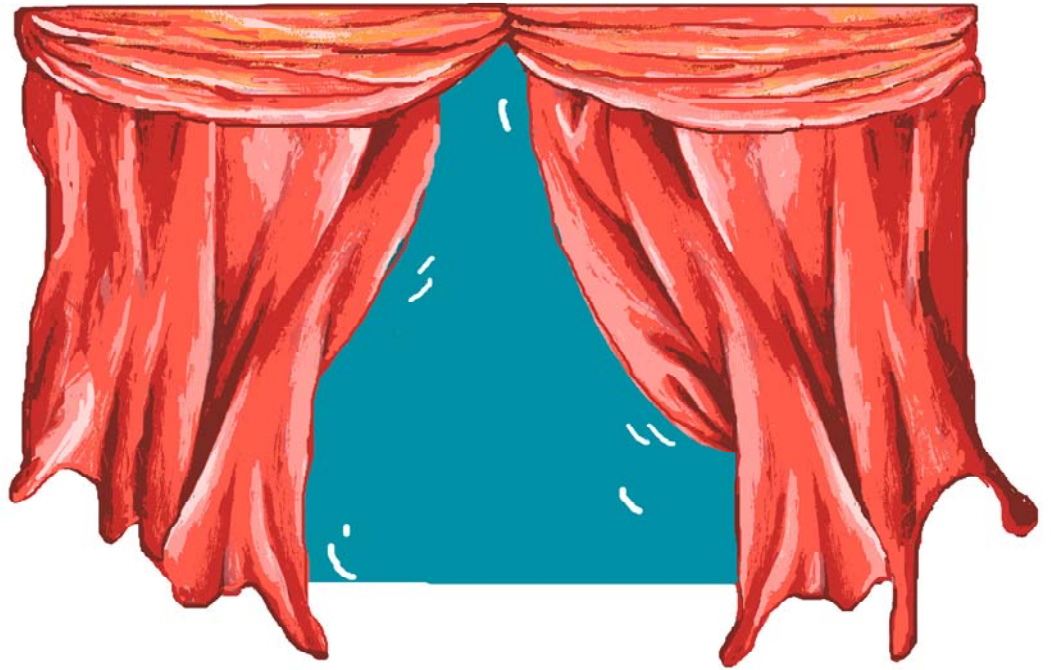
או שהוא לא עובר לשם,
לתכונות הבורא,
ואז אותו סיכום מעבודתו
הולך לשם,
והוא עצמו
נשאר כאן ריק.

שרטוט רב 04.04.06

שכדאי לו ללכת אחריה,
ושם לתפוס את התוצאות
ממה שעשה,
ושם יהיו לו התוצאות האלה
כמילוי אמיתי.

לכן הרצון לקבל לטובת עצמו
שמראה לנו עד כמה
אנחנו ריקניים,
הוא שמכון את האדם לשם לב
לאן הולכת העבודה שלו,
היכן היא נעלמת.

הַשִּׁיר שֶׁל בַּעַל הַסּוּלָם

מתוך ספר "תלמוד עשר הספירות"

הַבְּהִיר! וּמִן שְׁחָקִים מִזְהִיר.
שָׁמָּה: מִבְּפָנַיִם לְפָרְכַת הַמָּסַךְ.
סוּד צְדִיקִים שָׁמָּה מִתְבַּהֵר!
וַיֵּאִירוּ יַחְדָּיו הָאוֹר וְהַחוֹשֶׁךְ.

טוֹב מְאוֹד, לְחַקוֹר מִפְעֻלָּיו,
וְאֵלָיו הִזְהָרוּ מְשֻׁלּוּחַ יָד.
אֲזַ תִּשְׁמְעוּהוּ, וְכֹה תִפְגְּשׁוּהוּ,
בְּמַגְדֵּל עוֹז, שֵׁם הַמְּיוֹחָד!

וַיַּעֲרֹב לָכֶם דְּבַר אָמֶת,
לְדַבֵּר דְּבַר בְּלִי בָר.
וְכָל שְׂאֵתָם תִּחַזְּרוּ לָכֶם,
עֵינֵיכֶם תִּרְאָנָה וְלֹא זָר!

העולם "אצלו"

מתוך "מבוא לספר הזוהר" (אות ל"ב) של בעל הסולם

וּתְדַמָּה זֶה אֶל נֵר,
שְׁבִין אִם תְּדַלֵּק מִמֶּנּוּ
אֶלֶף אֶלְפֵי רֵבִי רַבּוֹת נֵרוֹת,
אוּ לֹא תְדַלֵּק מִמֶּנּוּ כְּלוּם,

לֹא תִמְצָא מִחֲמַת זֶה
שׁוּם שִׁינוּי בְּאֶפֶס מָה
בְּנֵר עֲצָמוֹ.

כֵּן עוֹלָם הָאֲצִילוֹת
כְּשֶׁהוּא לְעֲצָמוֹ,
אֵין בוֹ שׁוּם שִׁינוּי מִשְׁהוֹ,

בֵּין אִם הִתְחַתּוֹנִים מְקַבְּלִים הַיְמָנוּ
שִׁפְעוּ בְּשִׁפְעֵי גְדוֹל,
וּבֵין שְׂאִינָם מְקַבְּלִים כְּלוּם הַיְמָנוּ.

וְכֹל הַגְּדֻלוֹת הָאֲמוּרָה
רוֹבֶצֶת רַק עַל הִתְחַתּוֹנִים בְּלִבָּד.

לָחֶם חִיטִּים

מתוך ספר הזוהר חלק "ספרא דצניעותא" (דף א')

אָדָם שְׂדִירְתּוֹ הִיתָה
בֵּין הַהָרִים,
וְלֹא יָדַע יוֹשְׁבֵי עִיר,
זֶרַע חִיטִּים,

וְאָכַל אֶת הַחֵיטִים
כְּמוֹת שֶׁהֵם.

יוֹם אֶחָד בָּא לְעִיר.
הִגִּישׁוּ לוֹ לֶחֶם טוֹב.
אָמַר אוֹתוֹ הָאָדָם:
"זֶה לְמָה?"
אָמְרוּ לוֹ:
"זֶה הוּא לֶחֶם לְאֹכֹל".

אָכַל,
וְהָיָה מוֹטָעִם מְאוֹד לְחִיכּוֹ.
אָמַר: "וּמָמָה נַעֲשֶׂה זֶה?"
אָמְרוּ לוֹ: "מִחֵיטִים".

אַחַר כֵּן הִגִּישׁוּ לוֹ
עוּגוֹת בְּלוּלוֹת בְּשֶׁמֶן.
טָעַם מֵהֶם,
אָמַר: "וְאֵלּוּ מִמָּה נַעֲשׂוּ?"
אָמְרוּ לוֹ: "מִחֵיטִים".

כֵּן הִגִּישׁוּ לוֹ מֵאֲכָלֵי מְלָכִים
הַנְּלִשְׁתִּים בְּשֶׁמֶן וּדְבֵשׁ.
אָמַר: "וְאֵלּוּ מִמָּה נַעֲשׂוּ?"
אָמְרוּ לוֹ: "מִחֵיטִים".

אָמַר:

”וְדַאי אָנִי בַעַל כָּל אֱלֹהִים,

כִּי אָנִי אוֹכֵל

אֶת הָעֵיקָר שֶׁל כָּל אֱלֹהִים,

שֶׁהוּא הַחִיטָה”.

וּמְשׁוֹם דְּעָה זֶה,

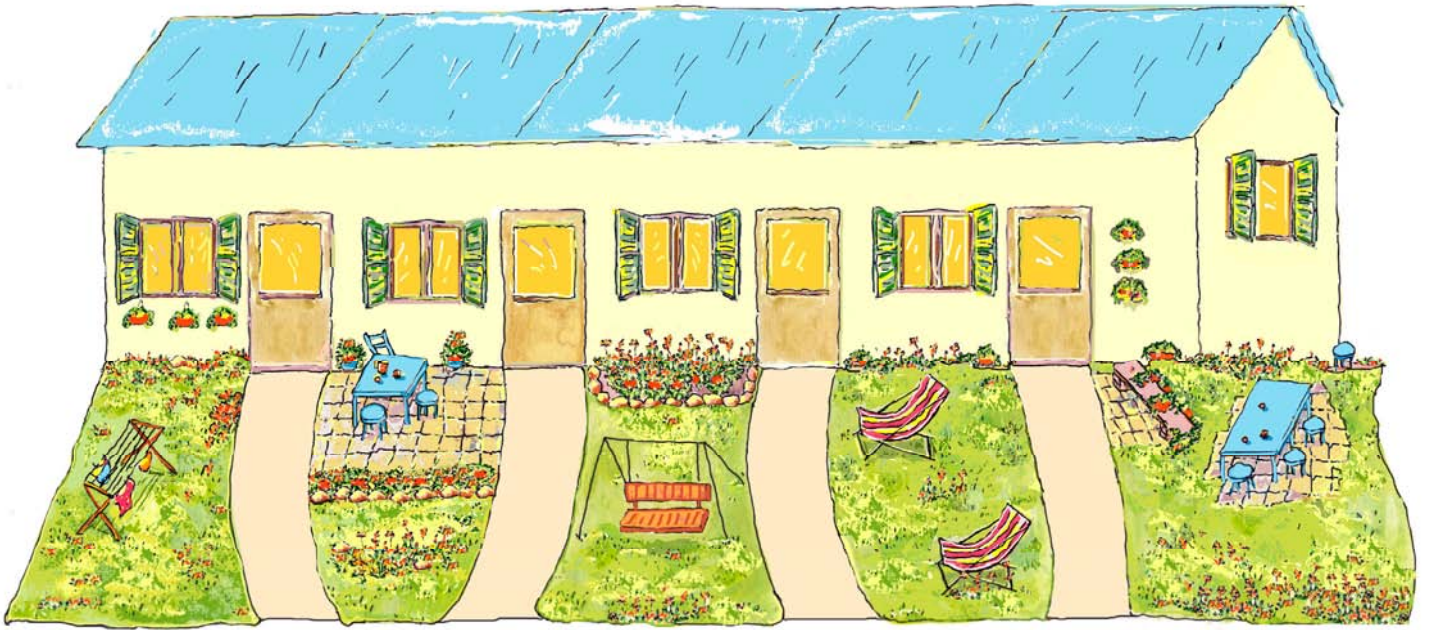
לֹא לָמַד אֵיךְ לַעֲשׂוֹת

כָּל אֱלֹהִים מְטַעְמִים,

וְלֹא יָדַע מִמַּעַדְנֵי הָעוֹלָם

וְנֶאֱבְדוּ מִמֶּנּוּ.

הכל דיבור שלו

לפי דברי רב מתוך שיעור (30.04.08) על המשבר העולמי

אם רק תשמע,
 אם רק תפתח את הלב,
 אז תתחיל לזהות,
 שהוא רוצה לדבר איתך,
 שהוא מדבר איתך.

שכל מה שעובר לך
 במוח ובלב,
 גם בך וגם מסביבך,
 זה הכל דיבור שלו.

אַתָּה לֹא שׁוֹמֵעַ
וְלֹא רוֹאֶה
וְלֹא מְרַגֵּישׁ כָּלֹם
חוּץ מִמְּנוּ.

אֵין שׁוֹם דְּבָר,
לֹא אֲנָשִׁים,
וְלֹא אֵף אֶחָד,
אֶלָּא רַק אִיתּוּ אַתָּה מְדַבֵּר,
וְזֶה הַשְּׁפָה שְׁלוֹ.

הַבְּעַת הָעוֹלָם,
הַרְגֵּשׁת הַמְּצִיאוֹת,
הַרְגֵּשׁת הָעֶצְמִי,
זֶה שְׁפַת הַבּוֹרָא אִיתְךָ.

מֶלֶךְ בָּא לְעִיר

משל רב"ש מתוך ספר "שלבי סולם"

א

מֶלֶךְ גָּדוֹל בָּא לְעִיר
וְלֹא מְסַפְּרִים לְכָל הָאֲנָשִׁים,
אֶלָּא רַק
לְקוֹמָן אֲנָשִׁים סִפְּרוּ,

וְגַם לֹא לְכוֹלָם
נִתְּנוּ רְשׁוֹת לְהִיכָנֵס
אֶלָּא לִיְחִידִים,

וְגַם הֵם צְרִיכִים
הַשְׁתַּדְּלוֹת גְּדוֹלָה
בֵּין הַשָּׂרִים,
שְׂיִהֶיהָ לָהֶם
רִישׁוֹן לְהִיכָנֵס.

וְלְאָדָם אֶחָד
נִתְּנוּ רַק יְדִיעָה
שֶׁהַמֶּלֶךְ בָּא,
אָבֵל רְשׁוֹת כְּנִיסָה
לֹא נִתְּנוּ לוֹ.

וְהָאָדָם הַזֶּה,
אֵיךְ הוּא
נוֹתֵן תּוֹדָה,
לְאֱלֹהֵי שְׁהוֹדִיעוּ לוֹ.

ב

וּמְשׁוּם זֶה,
שְׂמֵאוֹתָהּ יְדִיעָה
הוּא מְאֲמִין,

שְׁהַמֶּלֶךְ
בְּכַבּוּדוֹ וּבְעֶצְמוֹ
הוֹדִיעַ לוֹ
שֶׁהוּא נִמְצָא בְּעִיר,

הַגַּם שְׁלֵא נִתְּנוּ לוֹ
רְשׁוֹת לְהִיכָנֵס
וּלְשׁוֹחַח עִם הַמֶּלֶךְ,

מִכָּל מְקוֹם
עַל יְדֵי זֶה שְׂרׁוּאִים
שֶׁהוּא מְחַשֵּׁב אֶת יְדִיעַת
מְצִיאוֹת הַמֶּלֶךְ,

תִּיכֶף נוֹתְנִים לוֹ רְשׁוֹת
לְהִיכָנֵס וּלְשָׂרֵת אֶת הַמֶּלֶךְ,
כִּי רוּאִים שֶׁהוּא
מְחַשֵּׁב אֶת הַמֶּלֶךְ.

דְּבַרֵי חֲכָמִים

משל מתוך "הקדמה לספר פנים מאירות ומסבירות" (אות א') של בעל הסולם

ההגדות,
המה נמשלים לתפוחים,
שתוכו נאכל
וחיצוניותו נזרקת,

שאין להחיצוניות
ערך של כלום,
ונמצא כל הערך והחשיבות
רק בהפנימיות והתוך.

וכן בדברי הגדה
אין בהפשטיות
הנראה לעיניים
שום מובן וחפץ,

זולת בתוכן הפנימי
הגנוז בהדברים,
שאינם נבנים אלא
על אדני חוכמת האמת,
המסור ליחידי סגולה.

ספר הוא גֶּשֶׁר

מתוך דברי רב (9.5.08) על "מאמר לסיום הזוהר"

הספר הזה הוא לא ספר,

אלא הוא קשר חי

בתוך ההבנה שלך,

בתוך ההרגשה שלך,

הוא הדו שיח שלך,

עם המערכת המתוקנת,

שאתה הולך ומתקדם אליה,

ונכלל בה יותר ויותר.

אם יש באדם מעט מצורת ההשפעה,
אז מתעורר בו כוח הבינה, מתיישבת בתוכו ההבנה,
והוא מקבל תשובה מבפנים.
אבל זה בא רק לפי עבודת האדם
הנקראת "הלב מבין".

עד כמה שיש בתוך הלב
התפתחות של הנקודה שבלב,
בינה (נקודה שבלב) על פני המלכות (לב),
אז הלב מתחיל להיות מבין,
ותופס בתוך אותה נקודה שבלב
את כל חוכמת ההתפתחות.

מתוך שיעור רב (6.1.04) על "הקדמה לספר הזוהר"

